

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Výroční zpráva
2005

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Výroční zpráva
2005

© Národní knihovna ČR, 2006

ISBN 80-7050-488-9

Úvodní slovo generálního ředitele

Každé ráno nás od konce loňského jara vítá v Klementinu dívka s papírovou vlašťovkou. Nic ji neodradí – ať praží slunce, zuří liják nebo sněhová metelice, sedí si umíněně na římse Haly služeb, klínká nohama a pozoruje kolemjdoucí čtenáře i turisty, kterým se stala častým cílem hleďáček jejich fotoaparátů. Nepatří k baroku ani tzv. machoňovské přestavbě klementinského areálu z přelomu dvacátých a třicátých let minulého století, a přece už na místě původně určeném pro

jakýsi klementinský panteon docela zdomácněla. Takhle drobná socha – klauzurní práce studentky VŠUP Magdaleny Poplawské – by se docela dobře mohla stát symbolem otevírání Klementina širší veřejnosti i změn ve fungování Národní knihovny jako celku. Změn směřujících k vybudování otevřené instituce, jejíž zázemí čtenářům nabídne knihovnické a informační služby na úrovni 21. století – ať už v Klementinu nebo v nové budově v Praze na Letné, ke které sice vede ještě dlouhá cesta, nezdá se však, že by šlo o slepou ulici. Lidé, kteří v Národní knihovně (často i desítky let) pracují a nikoli výjimečně, zato úspěšně reprezentují Českou republiku na nejrůznějších mezinárodních fórech, kteří v posledních patnácti letech dokázali posunout „svou“ Národní knihovnu mezi nejlepší instituce svého druhu na světě, aniž by k tomu měli dostatek materiálního zázemí (o pracovním pohodlí ani nemluvě), si to – stejně jako jedinečné fondy, o které máme tu čest pečovat, a především naši uživatelé – bezesporu zaslouží.

Rok 2005 byl pro Národní knihovnu rokem mimořádným. Začalo to objevem zlomku latinského překladu Dalimilovy kroniky (objevem dvousetletí!) v Paříži a díky okamžité podpoře české vlády jeho získáním na aukci. Následnou výstavu zhlédlo za necelé dva týdny v Zrcadlové kapli Klementina přes 25 000 návštěvníků, další zájemci se s novou akvizicí seznámili prostřednictvím internetu, kde byl „Dalimil“ v digitalizované podobě vystaven po 40 hodinách (!) od jeho triumfálního „příjezdu“ do Prahy. A nakonec se faksimile této středověké bohatě iluminované kroniky stalo díky více než 10 000 prodaným výtiskům i naším bestsellerem roku.

Náhoda pomohla i při další akvizici – tentokrát v jeho samotném závěru, i když jednání o ní probíhala řadu předchozích měsíců – díky partnerské spolupráci a vstřícnému postoji plzeňského biskupství jsme získali mimořádně vzácnou Gutenbergovu odpustkovou listinu z XV. století. Národní knihovna se tak stala první domácí institucí, která má jeden z padesáti nejvzácnějších tisků světa ve svých sbírkách.

Zatímco ke dvěma předchozím úspěchům pomohla náhoda, to, že se činnost Národní knihovny v oblasti péče o hodnoty světového kulturního dědictví a jejich zpřístupňování (mj. prostřednictvím nejmodernějších digitálních technologií) dočkala uznání bez přehánění srovnatelného se získáním zlaté olympijské medaile či filmového Oscara, už nemělo s náhodou nic společného. Za tímto úspěchem je třeba vidět více než deset let poctivé práce týmu lidí pod vedením ředitele NK pro vědu a výzkum a mého statutárního zástupce Adolfa Knolla. V konkurenci předních

knihovnických institucí ze všech kontinentů jsme získali jako vůbec první na světě prestižní Cenu UNESCO Jikji 2005 (Paměť světa). Ceremoniál vysílala v přímém přenosu v hlavním vysílacím čase jihokorejská televize a za slzy při zvuku české hymny se vůbec nestydím, i když mne samotného trochu zaskočily.

V roce 2005 jsme významně pokročili v přípravách na revitalizaci Klementina i výstavbu nové Národní knihovny v Praze na západním okraji Letné. Opravili jsme bezmála polovinu klementinských střeš a fasád, díky sponzorovi jsme po létech restaurovali a zcela zprovoznili jedinečnou barokní kašnu na tzv. Révovém nádvoří i fontánku v Hale služeb. Zrekonstruovali jsme řadu vnitřních prostor Klementina: za všechny jmenujme alespoň tzv. Mozartův sál, Matematický sál, prostory někdejší kaple v přízemí, část prostor Slovanské knihovny či horní Křížovnickou chodbu. V opravách a rekonstrukcích budeme podle aktuálních finančních možností v roce 2006 pokračovat.

Po celý rok 2005 probíhala náročná jednání o zastavovacích podmínkách prostoru zvoleného pro výstavbu nové Národní knihovny (včetně koordinace s výstavbou Pražského okruhu) a podmínkách kupní smlouvy s hl. městem Prahou. Při koncipování soutěžních podmínek pro otevřenou mezinárodní architektonickou soutěž jsme kladli velký důraz zejména na specificky „knihovnické“ podmínky tohoto zadání. Těší mne, že hl. město Praha bylo po celý rok 2005 partnerem Národní knihovny při hledání odpovědí na často složité otázky, že nám jeho představitelé pomáhali problémy řešit. Tato aktivní spolupráce vyvrcholila dne 10. ledna 2006 jednomyslným usnesením Rady hl. města Prahy, kterým Rada záměr Národní knihovny postavit novou budovu, knihovnu 21. století, v Praze na Letné opakovaně podpořila a stanovila pro prodej svých pozemků k tomuto účelu velmi přijatelné, přátelské podmínky. Poděkování patří také ministru kultury Vítězslavu Jandákovi i dalším členům jeho týmu za všestrannou podporu tohoto projektu – včetně mimořádné finanční dotace na nákup pozemků a zahájení architektonické soutěže.

Také v roce 2005 jsme se bohužel museli potýkat s vleklými rozpočtovými problémy. Dlouhodobé podfinancování NK je obzvláště patrné ve třech oblastech: v akvizicích, ve vazbě i převazbě a některých statutárních činnostech, protismyslně financovaných z grantů (včetně připojení k internetu!). Na akvizice (doplňování fondu mimo povinné výtisky) máme řadu let k dispozici méně než třetinu toho, co bychom k plnění statutárních úkolů nezbytně potřebovali. Národní knihovna je tak rok od roku nucena znovu a znovu přehodnocovat priority nákupu. Dochází i k tomu, že musíme rušit předplatné některých zahraničních časopisů, které jsme předtím, často jako jediná instituce v ČR, desítky let odebírali. Co každé takové rozhodnutí znamená a jak zasahuje cílevědomé budování fondu, asi nemusím široce vysvětlovat. O nápravu budeme znovu důrazně usilovat při koncipování rozpočtu na rok 2007 a roky další.

Snaha Národní knihovny zvýšit svou obecnou známost ve společnosti se promítla i do nového loga a podnikové grafiky, jejíž vizuální styl je důležitým, jednotícím prvkem působícím směrem vně i dovnitř instituce. Graficky říká: všichni táhneme za jeden provaz, máme společné vize i cíle. A o těchto vizích, ale i o své každodenní činnosti, chce Národní knihovna veřejnost co nejlépe a otevřeně informovat. Zásadní kroky pro to rovněž v uplynulém roce učinila - jednak za pomoci médií, která jí věnovala dosud nebyvalou pozornost, jednak pravidelným zveřejňováním informací na vlastních internetových stránkách. Tady si můžete v rubrice „O knihovně“ a podrubrice „strategické priority“ sami zkontrolovat, s jakými plány jsme do roku 2005 vstupovali, a jaká byla na jeho konci realita.

Jménem vedení Národní knihovny děkuji všem zaměstnancům i partnerům za spolupráci v roce minulém: zejména za mírně zlepšený hospodářský výsledek, na kterém se podíleli i dárci a sponzoři NK (včetně donátorů, kteří vstoupili do nového projektu adopce rukopisů a vzácných tisků); odpovědnou přípravu klíčových investičních záměrů (novostavba na Letné a revitalizace Klementina); viditelně lepší komunikaci NK s okolním světem; výsledky vědy, výzkumu a jejich

aplikace (oceněné mimo jiné UNESCem Jikji 2005) a velmi dobrou práci ve službách (NK v roce 2005 „pečovala“ o 41 245 registrovaných čtenářů, kteří při 630 728 návštěvách uskutečnili 681 608 výpůjček).

Těším se na to, že rok 2006 bude pro Národní knihovnu ČR rokem neméně úspěšným.

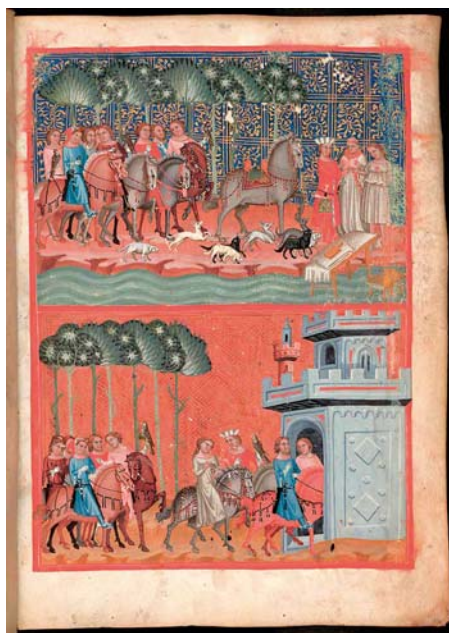
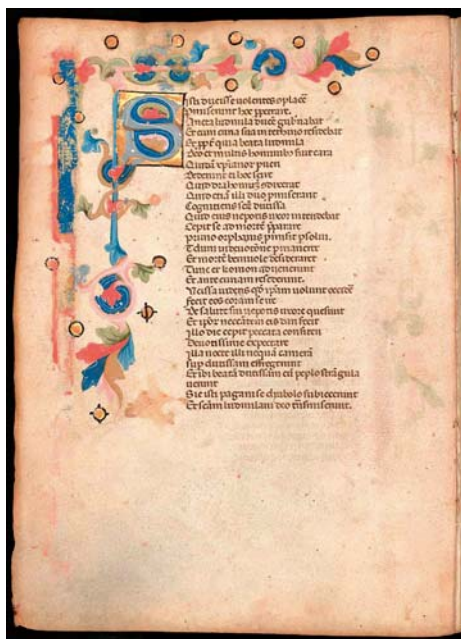
Vlastimil Ježek
generální ředitel Národní knihovny ČR

■ Vzácné přírůstky

Pařížský zlomek latinského překladu Kroniky tak řečeného Dalimila

Nejvýznamnějším přírůstkem Národní knihovny v roce 2005 byl Pařížský zlomek latinského překladu Kroniky tak řečeného Dalimila. Kronika připisovaná dle tradice Dalimilovi je nejstarším dějepisným dílem psaným v českém jazyce a pochází ze samého počátku 14. století. Zlomek jejího latinského překladu byl objeven v Paříži v soukromé sbírce a poté získán na aukci v domě Piasa 17. března 2005 za sice vysokou, ale přesto příznivou cenu 339 000 €.

Jde o zlomek rukopisu (12 listů, asi desetina původního rozsahu), který dosud nebyl znám a o jehož existenci nesvědčil ani žádný nepřímý doklad. Jedná se tedy o zcela nový objev. Rukopis vznikl v horní Itálii, nejspíše v Bologni na počátku třicátých let 14. století, snad v letech 1331–1333. Hypoteticky se lze domnívat, že byl pořízen pro mladého Karla IV., který v téže době pobýval v Itálii, třebaže není jisté, zda byl jeho přímým objednavatelem. O původu rukopisu nelze vyslovit než jen domněnky, protože se nikde nenachází přímý doklad, který by jej dovolil přesně zařadit do kontextu dobových událostí.

Ještě větší význam však má to, že Pařížský zlomek latinského překladu Kroniky tak řečeného Dalimila je první a jedinou stopou toho, že Kronika tak řečeného Dalimila byla přeložena do latiny. Již dávno byly známy dva středověké překlady do němčiny, překlad do latiny je však zcela novou skutečností, která má dalekosáhlý význam. První zkoumání totiž ukazují, že latinský a německý text nejsou ani tak překlady českého originálu jako spíše jeho mutacemi nebo dokonce verzemi. To znamená, že textová tradice česká, latinská a německá se prolíná, že nejde o oddělené větve. Z toho plyne, že českou středověkou kulturu není možno pojímat jako jazykově a etnicky vymezenou, ale že je nutno vidět ji na trojjazyčném česko-německo-latinském pozadí. Pařížský zlomek latinského překladu Kroniky tak řečeného Dalimila je jasným dokladem této skutečnosti a v důsledku toho se význam objevu ještě značně zvyšuje. Je výrazným podnětem pro prohloubení historického povědomí. Tím, že Národní knihovna tento rukopis získala, doložila důležitost svého poslání.

Gutenbergova odpustková listina z XV. století

Dalším vzácným přírůstkem, který se Národní knihovně podařilo získat, je tzv. *31řádková odpustková listina* vytištěná roku 1454 asi Johannem Gutenbergem, vynálezcem knihtisku. Byla objevena ve dvou částech na předním a zadním přidešti svazku z knihovny františkánského kláštera v Chebu. Posloužila tedy knihvazačovi jako makulatura k výlepu vnitřní strany desek.

Národní knihovna se dohodla s *Biskupstvím plzeňským*, současným majitelem chebského fondu, na odkoupení samotného jednolistového tisku za velmi příznivou cenu 250 000 Kč. Na zahraničních aukcích se odpustková listina nedražila již delší dobu, skutečná cena by tedy byla minimálně čtyřnásobná.

Obě poloviny listiny byly v Restaurátorském oddělení NK sejmuty z vnitřní strany desek, očištěny od zbytků lepidla a znovu spojeny v jeden celek.

Listina patří do skupiny nejstarších tisků na světě a mezi datovanými tisky je dokonce tiskem s nejstarší pevnou datací. Tento vzácný nález je o to cennější, že v Česku byl donedávna znám jediný Gutenbergův tisk, uchovávaný rovněž v Klementinu. Je jím list ze slavné Gutenbergovy Bible, prvního velkého díla vzniklého novou metodou rozmnožování knih, dokončeného asi na přelomu let 1454/55. List byl objeven před půlstoletím rovněž na předešlé knihy.

Formulář odpustkové listiny je vůbec nejstarším tiskem úředního charakteru. Exemplář Národní knihovny byl původně vystaven 27. února 1455 v dolnosaském městě Einbeck pro Arnda Rubarta a jeho rodinu. Theodoricus Nicolai, jenž je pod ním podepsán, byl jedním z pověřených kněží, kteří tehdy jezdili od jednoho německého města ke druhému a sbírali peněžní dary určené na obranu Kyperského království proti Turkům. Tito kněží vystavovali dárčům odpustkové listiny, které je opravovaly jedenkrát za života a jednou v době, kdy cítí, že se blíží jejich skon, vyhledat libovolného zpovědníka, který jim po zpovědi udělí odpuštění trestů za spáchané hříchy.

Člověk a Země Vzácná bibliofilie Františka Kupky

Na slavnostní předpremiéře dokumentárního filmu *Čínská výstava Františka Kupky* v Zrcadlové kapli Klementina předali vydavatelé Jiří Lammel a Zdeněk Sklenář osmého listopadu 2005 jeden z výtisků vzácné knihy *František Kupka – Člověk a Země* do sbírek Národní knihovny.

Člověk a Země je soubor vynikajících tušových maleb z let 1904–1907 mapujících různé etapy vývoje lidstva a jeho kultury, jimiž český malíř před sto lety doprovodil stejnojmenné dílo francouzského historika, geografa a anarchistického publicisty Eliséa Recluse. Obrazový cyklus *Člověk a Země* tvořil František Kupka výhradně s pomocí štětce, tuše, papíru a kamene na roztírání tuše, což jsou tradiční základní nástroje čínské umělecké pracovny.

Sbírka maleb byla v roce 1996 na základě restitučních zákonů vydána dědicům původního vlastníka Jindřicha Waldese a od nich v roce 2004 získali soubor *Člověk a Země* Jiří Lammel a galerista Zdeněk Sklenář. Kompletní Kupkův cyklus kreseb *Člověk a Země* je reprodukován v knize, která vyšla v nákladu pouhých 333 exemplářů s doprovodnými texty v čínštině, angličtině, francouzštině a češtině. Knihu, do jejíž vazby je vsazena kůže z jaka, upravil v tradičním čínském duchu výtvarník Šen Šao-tün. Vzácnou bibliofilii vytiskla pekingská tiskárna Artron, která se specializuje na tisk uměleckých děl. Každý svazek je umístěn do ručně vyrobené kazety ze dřeva t'in-s'nanmu, který roste pouze v Číně. Podoba kazety je odvozena ze stylu vyhrazeného darům určeným pro císařský palác. Dohromady i s ní váží každá kniha 12 kilogramů. Na evropském trhu se tato exkluzivní publikace prodává za cenu 3 500 euro, tedy za více než sto tisíc korun.

Díky velkorysému daru se stala Národní knihovna místem, kde bude mít veřejnost možnost seznámit se s výjimečným dílem Františka Kupky.

■ Světová cena UNESCO Jikji 2005 za přínos k ochraně a zpřístupnění knihovnických sbírek

V soutěži o první světovou cenu UNESCO Jikji (Paměť světa), přirovnávanou ve svém oboru k Nobelově ceně či Oscaru, porazila Národní knihovna ČR všechny významné knihovnické instituce světa, více než 35 přihlášených organizací. Smyslem programu UNESCO Paměť světa i nového ocenění je veřejně připomínat a podporovat záchranu a zpřístupňování kulturního dědictví dochovaného v dokumentech všeho druhu a zdůrazňovat význam, které jako „paměť světa“ má. Zástupci NK ČR (Vlastimil Ježek a Adolf Knoll) cenu převzali na slavnostním zasedání UNESCO v Korejské republice dne 2. září 2005.

Program Paměť světa vyhlásilo UNESCO v roce 1992 na podporu záchranu, ochrany a zpřístupnění kulturního dědictví uchovaného v dokumentech všeho druhu (UNESCO používá termín *documentary heritage*), tzn. psaných, tištěných a jakkoli jinak vyjádřených písmem, zvukovými nahrávkami a záznamem pohybu (film a video) včetně nových elektronických / digitálních dat.

Kromě především technických doporučení vztahujících se k této problematice udržuje UNESCO světový soupis nejvýznamnějších památek, které vlastně vytvářejí jádro paměti celého světa. Cílem programu je zapůsobit na členské státy UNESCO, aby se o ochranu a zpřístupnění těchto památek konkrétně zasadily. V roce 2004 podpořila Korejská republika UNESCO zřízením ceny Jikji, která se bude udělovat každé dva roky institucím nebo jednotlivcům jako ocenění jejich péče o kulturní dědictví. V roce 2005 se Jikji udělovala poprvé a z více než 35 nominací byla Mezinárodní radou programů vybrána právě Národní knihovna ČR. Protože veškeré náklady spojené s udílením ceny včetně finančního ocenění (30 tisíc USD) hradí Korejská republika, uděluje se cena v jihokorejském městě Cheongju, kde byla v roce 1377 vytištěna nejstarší dochovaná kniha z kovové pohyblivé sazby.

Knihy ze nejdříve tiskly z dřevěných bloků, takže například všechny matrice pro vytištění kompletní sbírky buddhistických spisů, zákonů a traktátů Tripitaka Koreana představují 81 340 dřevěných bloků, z nichž každý váží 3,2 kg a všechny dohromady zabírají jednu velkou budovu. Na přelomu 12. a 13. století jsou již zaznamenány pokusy sestavit sazbu z jednotlivých znaků vyrobených z pálené hlíny v Číně, nicméně nešlo o úspěšný pokus. Krátce poté byla tato technologie zdokonalena v Koreji, kde byla ještě před Gutenbergem zaznamenána dvě období rozkvětu knihtisku z kovové pohyblivé sazby, a to v první polovině 13. století a ve druhé polovině 14. století. To je však známo jen z historických pramenů, jediným dosud objeveným tiskem z těchto období je druhý díl buddhistického spisu, tzv. Jikji (je ve sbírkách Francouzské národní knihovny).

Při udělování ceny Jikji se nejvíce hodnotí mezinárodní význam aktivit nominovaných institucí. Jak se v médiích vyjádřil Albdelaziz Abid, sekretář UNESCO pro program Paměť světa, byla oceněna činnost Národní knihovny ČR především v oblasti digitalizace, snaha o virtuální integraci sbírek hlavně do digitální knihovny *Manuscriptorium* (<http://www.manuscriptorium.com>) a do zemí střední a východní Evropy směřovaná osvětová činnost a školení, včetně sdílení získaného know-how.

Získání ceny Jikji 2005 je pro Národní knihovnu ČR a její aktivity pro program Paměť světa významným, nikoli však prvním milníkem. Ve spolupráci s AIP Beroun jsme dali do vínku programu Paměť světa v roce 1993 jeho první dokončený pilotní projekt a v devadesátých letech jsme připojili několik dalších pilotních projektů, resp. dali jsme k dispozici výsledky naší činnosti. Jde o první kompletní vydání rukopisu na CD-ROM v roce 1995 (Sedlecký antifonář), katalogy arabských a perských rukopisů z našeho fondu s obrazovými ukázkami na CD-ROM a v neposlední řadě veškeré postupy včetně navržených standardů, které byly vydány v roce 1998 na CD-ROM a které představují komplexní návod a nástroje typu jak se to dělá. Uvedená publikace se stala v roce 1999 doporučením UNESCO pro zpřístupnění dokumentového dědictví prostřednictvím digitalizace v programu Paměť světa. Šlo o pionýrský čin i mimo sféru UNESCO, což ocenili odborníci na celém světě. Navíc byl Adolf Knoll členem Mezinárodní rady programu v letech 1997–2000 a od roku 1996 je též stálým členem její subkomise pro technologii.

Naším úsilím je mimo jiné učinit z digitální knihovny Manuscriptorium nástroj integrující informace o rukopisech a dalších historických dokumentech nejen doma, ale i v Evropě. Znamená to, že Manuscriptorium je nejen pasivně přístupné známými komunikačními protokoly Z39.50 a OAI-PMH s řadou profilů (MARC 21, DC Unqualified, MODS a vlastní formát OpenM.dtd), ale bude se také aktivně snažit poskytnout svému uživateli co nejvíce cizích pramenů. Řada z nich je k dispozici již nyní, například informace z Knihovny Litevské akademie věd ve Vilniusu nebo Univerzitní knihovny ve Vratislavi. Jednání probíhají (resp. existují dohody o spolupráci včetně dat v Manuscriptorium) s dalšími institucemi na Slovensku, v Maďarsku, Chorvatsku, Rakousku a Německu.

V současné době se chystáme oslovit řadu evropských národních knihoven a dalších institucí, kterým chceme navrhnout spolupráci při budování virtuálního badatelského prostředí, tj. sdružení našich zdrojů v Manuscriptoriu.

Knihovny a odborné instituce trpí nedostatkem finančních prostředků na digitalizaci, věříme však, že cena Jikji a mezinárodní spolupráce dokážou přesvědčit o smysluplnosti digitálního zpřístupnění kulturního dědictví nejen u nás, ale i v dalších zemích, a finanční prostředky se zvýší. Stanovisko EU je totiž jednoznačné: *digitalizaci nefinancujeme, to je záležitost jednotlivých členských zemí.*

■ Stavba nové budovy Národní knihovny ČR

Národní knihovny v jednotlivých zemích mají nezastupitelnou kulturní i vzdělávací roli. Aby se mohla plně zhostit své role v informačním 21. století i Národní knihovna ČR, je nutné vyřešit prostorové problémy s umístěním fondů a návazných služeb. Z dlouhodobého hlediska je nejlepší variantou výstavba nové budovy. Nová budova Národní knihovny bude moci poskytovat knihovní a informační služby

ve škále a kvalitě, která by byla ve stísněných prostorách Klementina neuskutečnitelná. Výstavba nové budovy navíc umožní revitalizaci Klementina, docenění tohoto skvostu barokní architektury.

Za připomenutí stojí, že na území České republiky již několik nových budov knihoven postaveno bylo, například Moravská zemská knihovna v Brně, Krajská vědecká knihovna v Liberci nebo Knihovna FF MU v Brně a další vysokoškolské knihovny. Ve výstavbě je nová budova Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové a těsně před zahájením stavby je nová budova Státní technické knihovny v Praze.

Investiční záměr na stavbu nové budovy NK byl v roce 2005 vládou přijat, zatím bohužel bez vyjasnění, jakým způsobem a z jakých zdrojů bude financován. Vláda by se otázkou financování měla zabývat v roce 2006. Do konce roku 2005 byla téměř dotažena příprava kupní smlouvy a získány prostředky na nákup pozemku. Bylo také připraveno zadání pro mezinárodní architektonickou soutěž.

Zásadní kroky na rok 2006 jsou uzavření kupní smlouvy na pozemek, výpání a vyhodnocení architektonické soutěže a hledání finančních prostředků na realizaci stavby. Stavba by na pozemku na Letné měla vyrůst v návaznosti na vybudování vnitřního okruhu Prahy v letech 2008–2009. K otevření knihovny veřejnosti by mělo dojít v roce 2010.

Koncepce nové budovy, součást zadání pro mezinárodní architektonickou soutěž, vychází z toho, že knihovny ve světě se dnes postupně transformují z více či méně uzavřených institucí poskytujících tradiční služby vázané na vlastní fondy v otevřené instituce s podstatně širším společensko-kulturním záběrem. Kromě základních služeb a značného zpřístupnění fondů ve volných výběrech oborových a specializovaných studoven by tak měla nová knihovna nabídnout také otevřenou zónu s literární kavárnou, prostory pro výstavy i pro kulturní a společenské využití.

Nová budova NK bude moderním multifunkčním prostorem, který nabídne všem návštěvníkům možnost setkat se v příjemném prostředí s kolegy či přáteli nebo navštívit některou z kulturních akcí. Svým uživatelům knihovna zpřístupní miliony dokumentů a informací z celého světa. To vše v diferencovaně členěných i vybavených zónách – od volných prostor (obr. 1) přes částečně oddělené prostory pro týmovou práci až po uzavřené prostory pro zcela nerušenou a/nebo hlasitou týmovou práci (obr. 2 a 3).

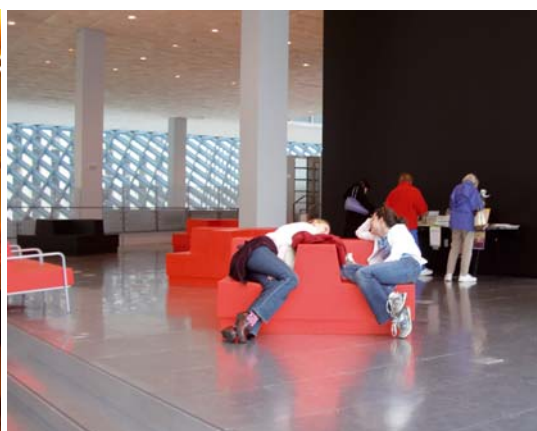
(1) Městská knihovna v Seattlu

(2) Obchodní studijní centrum v Oslu

(3) Studijní centrum univerzity v Trondheimu

(4) Městská knihovna v Seattlu

Kromě možnosti občerstvení v místní restauraci i kavárně nabídne nová knihovna i dostatek možností pro alternativní sezení a relaxaci (obr. 4 a 5). Nespornou výhodou pozemku na Letné je sousedství parku, které lze využít pro propojení studia uvnitř i venku (obr. 6).

(5) Obchodní studijní centrum v Oslu

(6) Univerzitní knihovna v Oslu

Následující schéma vyjadřuje základní ideu nové knihovny, rozdělení jednotlivých služeb do zón tak, aby se vzájemně nenarušovaly, ale doplňovaly. Ve schématu je míra otevřenosti či uzavřenosti jednotlivých zón naznačena barevným přechodem od zelené po červenou. Nejuzavřenější jádro knihovny, Národní konzervační fond, který má NK za úkol spravovat, je navíc ve schématu dokresleno plnou ohraničující čarou.

Místo setkávání

je určeno všem bez rozdílu a omezení. Každý může do této zóny přicházet a opouštět ji bez kontroly. V tomto prostoru budou umístěny: literární kavárna, restaurace, víceúčelový sál, prostor pro výstavy, odpočinková a diskusní zóna, zóna s informacemi o knihovně, knihkupectví kombinované s prodejnou materiálů vydaných knihovnou a o knihovně. Patří sem i parkoviště, šatna a dostatečné sociální zázemí. Tato zóna sice bude opticky s knihovnou propojena, musí však umožňovat zcela autonomní provoz i v době, kdy bude knihovna v užším slova smyslu zavřená.

Základní služby pro všechny

nabídnou variantu centrální haly služeb v přímé vazbě na vstup pro veřejnost. Tato zóna bude volně přístupná jako místo prvního přijetí uživatele s informacemi o fondech a službách knihovny. Kromě příručního fondu referenční literatury ve volném výběru zde budou k dispozici katalogy, báze dat, portály, digitální knihovna, archiv českého webu. Přístup na internet umožní kromě využití běžně dostupných zdrojů i přístup k finančně nákladným placeným službám a zdrojům. Pro uživatele zde budou připraveny základní informace, odborné konzultace, referenční a rešeršní služby. Bude zde umístěna registrace čtenářů, dále výpůjční protokol, centrální pokladna, příjem a výdej zakázek reprografických služeb, samoobslužné kopírování, prostor pro studium referenční literatury, školicí a konzultační prostor. Návštěvníci mohou do tohoto prostoru vstupovat bez registrace a kontroly, při odchodu však budou procházet běžnou kontrolou vynášených dokumentů.

Studijní zóna s volným výběrem

bude řešena jako otevřený prostor určený ke studiu na místě, s místy v základním vybavení a volným výběrem odborné literatury. Bude zde umožněno i studium vlastních dokumentů s vazbou na další služby: samoobslužné kopírování, přístup k výpočetní technice, bezdrátové připojení a základní konzultační a poradenské služby. Vstup do této zóny již předpokládá povinnost podrobit se kontrole platné čtenářské registrace, identifikaci vnášených dokumentů a odložení zavazadel a svrchního oděvu v šatně. Při opuštění knihovny budou návštěvníci této zóny procházet běžnou kontrolou vynášených dokumentů.

Specializované studovny

nabídnou uživatelům „klasicky“ uspořádanou soustavu specializovaných studoven (mikromédií, elektronických dokumentů, periodik) pro zpřístupnění speciálních typů dokumentů z univerzálních fondů knihovny. Uživatelům zde budou k dispozici konzultační a výpůjční služby (výdej/příjem objednaných a rezervovaných dokumentů ze skladišť a z obsluhovaných příručních fondů), prostor pro studium fondů z příručních knihoven a další návazné služby (kopírování, bezdrátové připojení atd.). Milovníci většího soukromí budou mít k dispozici tzv. tichou studovnu s nadstandardními místy pro dlouhodobou vědeckou/badatelskou práci, s volně přístupnou i s obsluhovanou příruční knihovnou a s možností dlouhodobého rezervování dokumentů uložených ve skladištích. Vstup do této zóny předpokládá minimálně dodržení podmínek platných pro „žlutou“ studijní zónu s volným výběrem, v jednotlivých studovnách bude vstup i výstup dále regulován podle konkrétních specifik.

Národní konzervační fondy

představují sbírky publikací vydaných na území České republiky nebo Československa od roku 1801 do současnosti. Jde o archivní exempláře, které jsou určeny pro uchování budoucím generacím a tvoří tak „srdce“ Národní knihovny. Neslouží běžným informačním službám a zpřístupňují se pouze tehdy, pokud na území ČR není dostupný další exemplář. Významu a účelu konzervačních sbírek odpovídá i způsob zpřístupňování s mimořádnými nároky na jejich ochranu. Ztráty z těchto sbírek většinou nelze plně nahradit – jde o nenávratnou ztrátu národního kulturního dědictví. Vstup do této zóny i výstup z ní podléhají mimořádným kontrolám a bezpečnostním opatřením. I když do této zóny většina návštěvníků nové knihovny patrně nikdy nevstoupí, je její význam pro celkovou atmosféru budovy mimořádný. Vědomí, že právě zde je uložena a pro budoucí generace uchovávána podstatná část národního kulturního dědictví, propůjčuje celé budově jedinečnou dimenzi.

V nové budově najdou své místo novodobé fondy od roku 1801 do současnosti s rezervou pro příštích padesát let. Knihovna pojme 10 milionů knihovních jednotek. Veřejnosti bude rovněž nabídnuta část fondů Parlamentní knihovny. Ve volném výběru bude k dispozici 300 000 dokumentů s možností jejich dalšího rozšíření. Nová budova poskytne i 1200 studijních míst.

■ Revitalizace národní kulturní památky Klementinum

V roce 2005 byly zajištěny opravy obvodového pláště na Hlavním a Révovém nádvoří Klementina. Na Hlavním nádvoří byla provedena oprava fasád, říms a dochovaných architektonických prvků včetně nového barevného nátěru při maximálním zachování historické omítky. Opravena byla i okna. Nových restaurátorských zásahů se dočkaly také sluneční hodiny na Révovém nádvoří. Navíc byly na západní stěně nádvoří odkryty další dvoje. Obohatily tak unikátní soubor 13 v areálu Klementina dosud objevených slunečních hodin. Rovněž byla zrestaurována vzácná kašna z roku 1676. Revitalizace Révového nádvoří bude dokončena v roce 2006.

Po malých krůčcích je nový život vdechován také do interiérů Klementina.

V Křížovnické chodbě v prvním patře byl po nezbytných úpravách zahájen částečný provoz Galerie Klementinum. Celá Galerie včetně prostor v přízemí s freskami ze života Ignáce z Loyoly bude otevřena v dubnu roku 2006 při příležitosti výstavy připomínající 450. výročí příchodu jezuitů do Čech.

Vizí zatím zůstává projekt zpřístupnění umělecky a koncepčně nejzajímavějších prostor Klementina veřejnosti. Jedním z nutných předpokladů pro jeho realizaci je výstavba nové budovy na Letné a přemístění novodobých knihovních fondů.

Hlavní činnosti

■ Doplnování knihovních fondů NK (Novodobé fondy a služby, Hudební a historické fondy, Slovanská knihovna, Knihovnický institut)

Průběžné doplňování fondů bylo financováno z příspěvku na činnost instituce částkou ve výši 3 133 tis. Kč (tj. 1,58 % z celkového příspěvku na činnost) a z účelové neinvestiční dotace ve výši 15 milionů Kč. Doplňkově byly použity další finanční prostředky z projektů, jejichž hlavním cílem bylo zkvalitnění informačního prostředí a poskytovaných služeb.

Oblast doplňování fondů je dlouhodobě poznamenána neustálým nedostatkem finančních prostředků. Nominální výše prostředků, které má akvizice k dispozici, se léta pohybuje zhruba na stejné úrovni, ovšem reálná hodnota je nepříznivě ovlivňována dalšími faktory, jako jsou stálý nárůst cen dokumentů a cen předplatného, platby DPH, inflační indexy, kursovní pohyby, ceny poštovního apod. V daném finančním rámci je velmi složité koncipovat a realizovat systematickou a konzistentní akviziční politiku. V oblasti doplňování fondů proto i nadále zůstávají nenaplněny nejen konkrétní požadavky uživatelů, ale částečně i vlastní strategické cíle instituce.

Dokumenty jsou do knihovních fondů doplňovány povinným výtiskem, nákupem, mezinárodní výměnou, dary, případně z interních zdrojů. Formou individuálních nebo konsorciálních licencí jsou zabezpečovány zejména on-line přístupy k zahraničním elektronickým informačním zdrojům.

(Doplňování knihovních fondů včetně statistických analýz je podrobněji pojednáno v oddíle *Ekonomické ukazatele, statistika, grafy.*)

■ Zahájení projektu sdílené katalogizace v Aleph-Clusteru

Po roce a půl intenzivních příprav začal v roce 2005 v Národní knihovně ČR, Moravské zemské knihovně v Brně a Vědecké knihovně v Olomouci projekt sdílené katalogizace s použitím nástroje Aleph-Cluster.

Přípravy na užití spolupráci tří největších knihoven v České republice zahrnovaly v roce 2005 slaďování katalogizace a úrovně popisu (tyto práce byly zahájeny již v roce 2004), úpravy pracovních postupů a zpracovatelských linek v jednotlivých knihovnách a samotnou implementaci nástroje. Ten byl v prvním pololetí testován, sdílená katalogizace byla zahájena v červnu 2005. V červenci byly pracovní procesy ještě jednou zásadně upraveny a výsledkem je, že od 20. července 2005 pracují v bázi Národní knihovny ČR – NKC – i akvizitěři a katalogizátoři Moravské zemské knihovny v Brně a Vědecké knihovny v Olomouci. Vytvářejí zde nové záznamy nebo využívají již hotové záznamy a přispívají do nich své údaje. Záznamy pak kopírují do svých lokálníchází, Aleph-Cluster umožňuje propojení záznamů lokální báze s NKC a případné přenášení změn v záznamech v NKC do příslušných lokálních záznamů.

Sdílená katalogizace pokrývá zatím novou českou produkci knih a některých typů pokračujících zdrojů, kartografických dokumentů a hudebnin. Spolupráce tří významných knihoven, které mají mezi knihovnami v ČR zároveň mimořádné postavení jako příjemci úplného povinného výtisku, přinesla rychlejší a úspornější zpracování stále narůstajícího počtu českých dokumentů. Všechna hodnocení knihoven zdůrazňovala již v úvodní etapě projektu jeho přínos i v kvalitnějším zpracování dokumentů, které je dané těsnější spoluprací všech zúčastněných knihoven a aktivnějším zapojením katalogizátorů z Moravské zemské knihovny v Brně a Vědecké knihovny v Olomouci do katalogizační politiky.

■ Slovanská knihovna

Slovanská knihovna (SK) je veřejně přístupná, vědecká specializovaná knihovna pro oblast slavistiky a problematiky slovanských zemí. SK je odborem NK, při plnění statutárních úkolů spolupracuje s ostatními složkami NK. Zásady činnosti SK jsou konzultovány s vědeckou radou Slovanské knihovny.

SK představuje jedno z center české slavistické vědy. Svým uživatelům poskytuje komplexní informaci o slavistice. Kromě vlastních knihovnických činností informuje prostřednictvím

internetu o konání českých i mezinárodních slavistických akcí. Pro zlepšení dostupnosti informací pro odbornou veřejnost byla v roce 2005 zřízena e-mailová elektronická konference „Slavistika“: <http://www.nkp.cz/mailman/listinfo/slavistika>. Za účelem zprostředkování spolehlivých údajů o stavu české odborné slavistiky probíhala ve druhé polovině roku intenzivní příprava spuštění elektronické databáze „KDO JE KDO v české slavistice“: <http://www.slaviste.cz>. O novinkách odborné literatury ve svém fondu informuje knihovna prostřednictvím čtvrtletníku *Přirůstky odborné literatury ve fondu Slovanské knihovny*, jehož vydávání přešlo od roku 2005 do elektronické podoby: http://www.nkp.cz/slk_novinky.

SK v roce 2005 dále rozvíjela i svou vědeckou činnost. Spolupracovala na řešení několika výzkumných projektů. Mimo jiné se podílela na projektu Ruské národní knihovny v Sankt Petěrburgu „Meždunarodnyj svodnyj katalog ruskoy knigi 1918–1926“ přípravou své části podkladů třetího dílu řady. Pokračovala také spolupráce s petrohradským odborným sdružením „Informacionno kulturnyj centr Russkaja emigracija“ na programu mapování osobních knihoven ve fondu SK.

Dále se SK v průběhu roku podílela na organizaci řady kulturních a odborných slavistických akcí a výstav. Aktivně se účastnila na přípravě mezinárodního knižního veletrhu „Svět knihy 2005“, který byl zaměřen na tematiku slovanských literatur.

V květnu byla díky finanční podpoře pana Richarda Kneeleyho provedena rekonstrukce vstupních prostor a půjčovny Slovanské knihovny. Došlo k výraznému prostorovému rozšíření půjčovny a zřízení rozsáhlého volného výběru periodik, čímž byl podstatně zvýšen komfort služeb poskytovaných uživatelům.

■ Knihovnický institut

V průběhu roku 2005 byla věnována mimořádná pozornost přípravě novely autorského zákona. Díky společnému stanovisku knihoven se do návrhu novely podařilo prosadit řadu změn, které knihovnám vytvoří příznivější podmínky pro poskytování služeb.

Novelou knihovního zákona č. 257/2001 byl Národní knihovně od 1. 1. 2005 stanoven úkol celostátní koordinace a vyhodnocování regionálních funkcí knihoven. Koordinace regionálních funkcí byla zajišťována v rámci činnosti komise Sdružení knihoven ČR pro regionální funkce. V listopadu se uskutečnil celostátní seminář „Regionální funkce knihoven 2005“ v Pardubicích.

Proběhl test vyhodnocení standardu kvality veřejných knihovnických a informačních služeb se statistickými daty za rok 2004. V závěru roku byly zahájeny práce na projektu využití metody benchmarkingu pro hodnocení výkonu a kvality činnosti knihoven.

■ Komunikace s veřejností

V roce 2005 jsme intenzivně pracovali na medializaci činností Národní knihovny. Byl to mimořádně úspěšný rok. Národní knihovna se dostala do povědomí široké veřejnosti zejména v souvislosti s objevením a poté zakoupením zlomku latinského překladu Kroniky tak řečeného Dalimila. Stala se historicky první nositelkou prestižní ceny UNESCO Jikji (Paměť světa) za přínos k ochraně a zpřístupňování světového kulturního dědictví. Získala mimořádně vzácnou Gutenbergovu odpustkovou listinu z XV. století.

Odstartovali jsme rovněž projekt *Adoptujte si svůj rukopis*. V současnosti má Národní knihovna ve svých sbírkách přes 10 000 rukopisů a 250 000 starých tisků. Bohužel nejvzácnější z nich nelze vystavovat bez rizika poškození, a tak jsou přístupné pouze malému okruhu odborníků. Formou uměleckých kopií pomůže tento projekt zpřístupnit nejširší veřejnosti cenné písemné památky z našeho fondu.

Magdalena Poplawska: Vlaštovka

Od dubna realizujeme každé druhé úterý v měsíci nový diskusní pořad se zajímavými hosty *Host v Klementinu*, který veřejnosti představuje zajímavé osobnosti z okruhu slovesného umění a úspěšné reprezentanty jiných profesních oborů. Ve spolupráci se Svazem českých knihkupců a nakladatelů pořádáme pravidelně *Knižní čtvrtky*, v nichž jednotliví nakladatelé dostávají prostor pro prezentaci nejnovějších titulů a svého nakladatelského domu.

Pokračujeme v nové koncepci výstav, které jsou rozsahem větší, s delší dobou trvání a pro veřejnost atraktivnější. Provedli jsme celkovou úpravu struktury webových stránek a ve spolupráci s Vysokou školou uměleckoprůmyslovou jsme připravili nové logo, s nímž vstupujeme do roku 2006. Postupně měníme i ediční politiku. Zaměřujeme se na kvalitnější grafickou i tiskovou podobu publikací. Směřujeme k vydávání titulů nejen v tištěné, ale i elektronické podobě.

■ Hlavní směry výzkumu

Katalogy knihoven, různé databáze a digitální knihovny se liší stupněm obtížnosti vyhledávání dat. Výzkum řeší jejich uživatelsky přívětivou integraci do jednotného portálu, který usnadňuje práci s různými typy informací.

Fyzické svazky knih a časopisů jsou vyrobeny z materiálů, které podléhají přirozenému rozpadu. Největší riziko představuje kyselý papír, ale dílčích problémů je daleko více, včetně uchování digitálních informací. Výzkum řeší a bude řešit záchranu a ochranu nejohroženějších částí sbírek formou nových metod konzervace materiálů nebo převodu na trvanlivější média, především mikrofilm.

Velmi vzácné a ohrožené dokumenty je třeba nabídnout v síti internet všem zájemcům o jejich studium. Proto jsou digitalizovány. Výzkum řeší vytvoření nových forem badatelského prostředí, které komplexně a prostřednictvím virtuálních digitálních knihoven uspokojí všechny, kteří chtějí poznávat, bádát a studovat. V nich dojde k integraci sbírek institucí z mnoha evropských zemí. Přidanou hodnotou budou další nástroje k jejich studiu.

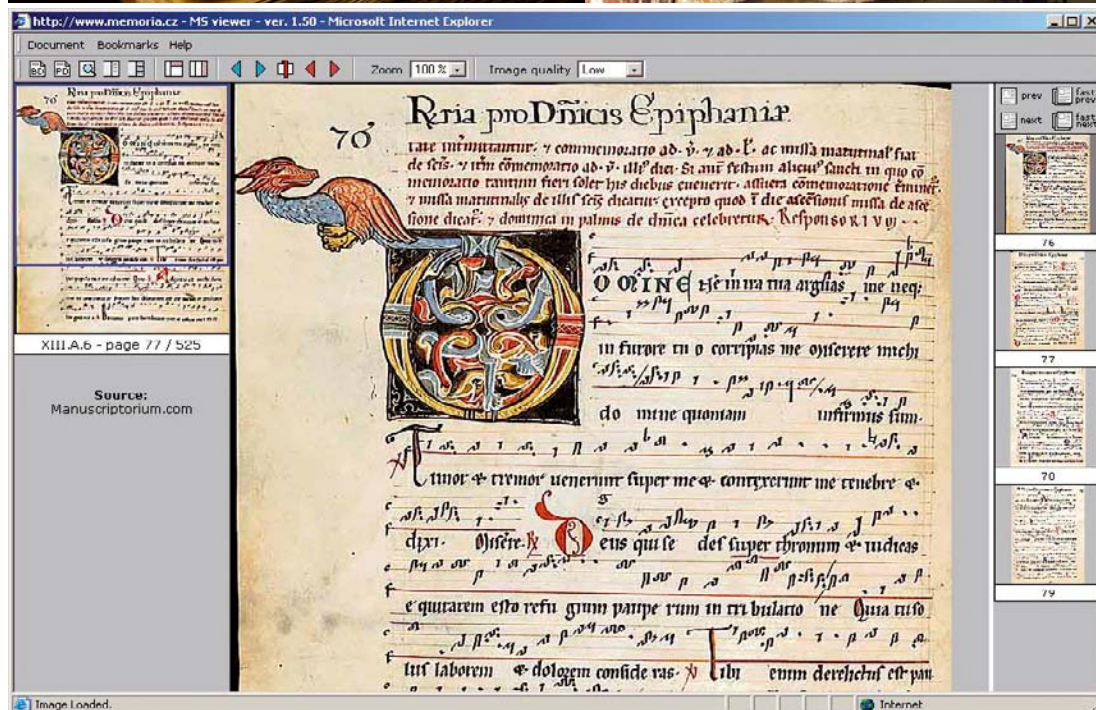
■ Věda a výzkum v letech 2005–2006

NK je ve srovnání s ostatními evropskými národními knihovnými institucí s poměrně robustní technologickou infrastrukturou a s velmi dobrými výsledky ve výzkumu a vývoji. Tato činnost se zaměřuje tradičně na ochranu sbírek, včetně jejich restaurování, a na jejich digitální zpřístupnění, a to jak cestou informací o nich, tak i prostřednictvím digitalizace originálů. Ačkoliv se NK mohla do mezinárodních projektů a projektů EU zapojit později než ostatní evropské národní knihovny, patří mezi nimi k těm nejaktivnějším. V roce 2005 se jí za přínos k ochraně a zpřístupnění knihovních sbírek dostalo ocenění UNESCO Jikji.

V návaznosti na dosavadní úspěchy se NK rozhodla do soupisu světového kulturního dědictví nominovat dvě naše významné sbírky skutečně světového významu. Jde o sbírku periodického tisku ruské, ukrajinské a běloruské emigrace z let 1918–1945 z naší Slovanské knihovny a o sbírku středověkých rukopisů české reformace.

Poněkud složitější je však uplatnění výsledků z oblasti vědy a výzkumu, které je závislé na objemu provozních finančních prostředků. Tady i přes výzvy Evropské komise, aby jednotlivé státy věnovaly zvýšenou pozornost a hlavně finance digitalizaci kulturního dědictví, dochází bohužel u nás k opačnému trendu. NK koordinuje dva národní programy digitálního zpřístupnění sbírek: Manuscriptorium (<http://www.manuscriptorium.com>) a Kramerius (<http://kramerius.nkp.cz>).

Zobrazení tzv. Sedleckého antifonáře (Sign. XIII A 6, p. 76) v Manuscriptoriu

V prvním případě jde o digitální zpřístupnění rukopisů a starých tisků, ve druhém o zpřístupnění a záchranu novin a publikací, kterým hrozí zničení samovolným rozpadem kyselého papíru, na němž byly vytištěny. Tento negativní trend je třeba zastavit a navíc se pokusit zprovoznit tzv. rychlou digitalizaci, jež představuje skutečnou šanci na záchranu kulturního dědictví v celém jeho rozsahu. Nicméně tato oblast vyžaduje tak velké investice a provozní prostředky, jaké není možné zajistit z dosud běžně dostupných zdrojů.

■ Výzkumné záměry

Vytvoření virtuálního badatelského prostředí pro zpřístupnění a ochranu digitálních dokumentů

Doba řešení: 2004–2010

Hlavní řešitel: Adolf Knoll

Finanční podpora: Ministerstvo kultury ČR

URL: <http://digit.nkp.cz>

Existující digitální knihovny Manuscriptorium (<http://www.manuscriptorium.com>) a Kramerius (<http://kramerius.nkp.cz>) jsou rozvíjeny novými technologiemi za účelem dosažení co největšího komfortu uživatelů. Záměr se zabýval zavedením strukturovaných historických textů do Manuscriptoria a vytvořením nástrojů pro usnadnění mezinárodní spolupráce, zároveň řešil předpoklady budování trvalého úložiště digitálních dokumentů.

Budování vzájemně kompatibilních informačních systémů pro přístup k heterogenním informačním zdrojům a jejich zastřešení prostřednictvím Jednotné informační brány

Doba řešení: 2004–2010

Hlavní řešitel: Bohdana Stoklasová

Finanční podpora: Ministerstvo kultury ČR

URL: <http://www.jib.cz>

Informační systémy pro přístup k heterogenním informačním zdrojům jsou navzájem propojovány tak, aby bylo možné je zastřešit pomocí Jednotné informační brány a aby se navenek pro koncového uživatele chovaly jako systém jediný. V roce 2005 došlo k přechodu na nový interface celého systému a bylo zpřístupněno prohledávání archivovaných webových zdrojů.

Výzkum a vývoj nových postupů v ochraně a konzervaci vzácných písemných památek

Doba řešení: 2005–2011

Hlavní řešitel: Jiří Vnouček (do dubna 2005), Magda Součková (duben – prosinec 2005), Jerzy Stankiewicz (2006–2011)

Finanční podpora: Ministerstvo kultury ČR

Záměr se soustřeďuje na zkvalitnění ochrany písemných památek, zlepšení klimatických podmínek uložení sbírek včetně aplikace ochranných obalů. Současně je řešena problematika barevných vrstev iluminovaných rukopisů a problematika konzervačních činidel pro kolagenní historické materiály.

Příprava standardů rostlinných barviv

Restaurování in situ

■ Programové projekty výzkumu a vývoje

Národní projekty

Elektronické databáze ke studiu a výzkumu řeckých a latinských autorů starověku, středověku a raného novověku

Doba řešení: 2004–2008

Hlavní řešitel: Jana Nechutová, Masarykova univerzita, Brno

Řešitel za Národní knihovnu ČR: Zdeněk Uhlíř

Finanční podpora: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

Koordinovaný nákup licencí elektronických zdrojů (originálních textů a příruček) včetně aktualizací a jejich integrované zpřístupnění pro uživatele v České republice ve zdroji Litterae ante portas (<http://litterae.phil.muni.cz>).

OCLC FirstSearch Service

Doba řešení: 2004–2008

Hlavní řešitel: Hanuš Hemola

Finanční podpora: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

Zpřístupnění služby OCLC FirstSearch s plnými texty v konsorciu sedmnácti nejvýznamnějších českých knihoven tak, aby uživatelé ze sféry výzkumu a vývoje získali rovnoměrný přístup k této službě ve všech regionech České republiky s přímou vazbou na meziknihovní služby.

Databáze EBSCO – zdroj vědeckých informací pro humanitní a společenské obory

Doba řešení: 2004–2008

Hlavní řešitel: Hana Nová

Finanční podpora: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

Pokračování multilicenčního přístupu a využívání databází EBSCO. Pro 49 knihoven zapojených do projektu je zajištěn přístup do dvou nejdůležitějších databází – Academic Search Premier a Business Source Premier. Kromě toho firma EBSCO zpřístupnila jako bonus některé další databáze.

Koordinovaná tvorba oborových informačních bran pro oblast výzkumu: koordinace, hudba, knihovnictví a informatika

Doba řešení: 2004–2008

Hlavní řešitel: Bohdana Stoklasová

Finanční podpora: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

Byly vytvořeny oborové informační brány pro hudbu a knihovnictví a informační vědu.

Informační zdroje pro knihovnictví a informační vědu

Doba řešení: 2004–2008

Hlavní řešitel: Miroslav Ressler

Finanční podpora: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

URL: http://knihovnam.nkp.cz/sekce.php3?page=09_Okn/EIzdroje.htm

Cílem projektu je zkvalitnění informačního zabezpečení řešení výzkumných úkolů na vysokoškolských učilištích a informačních institucích zajišťujících vzdělávání a výchovu informačních pracovníků. Byl zajištěn přístup do databází LISA, ELIS, ISTA a Library Literature & Info Sciences Fulltext.

Mezinárodní projekty

Improved Damage Assessment of Parchment (IDAP)

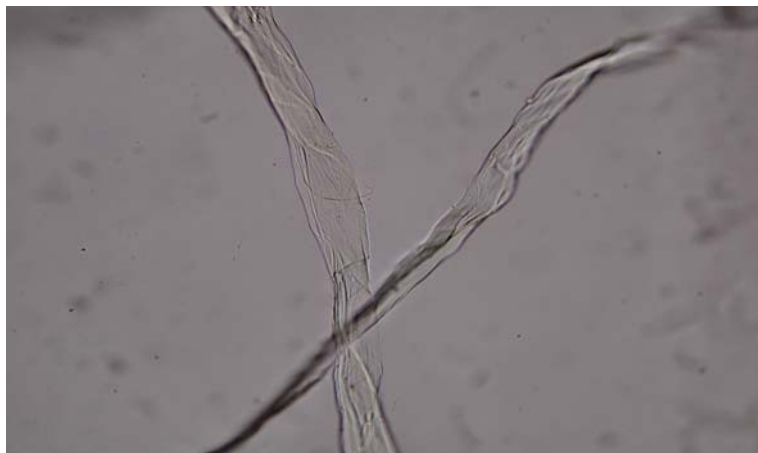
Doba řešení: 2002 – srpen 2005

Hlavní řešitel: Rector René Larsen, Royal Danish Academy of Fine Arts, Kodaň, Dánsko

Řešitel za Národní knihovnu ČR: Jiří Vnouček

Finanční podpora: Evropská komise, 5. rámcový program

Projekt řešil problematiku ochrany a záchrany historických pergamenů použitých jako materiál pro výrobu zejména středověkých rukopisů.

Vláknna kolagenu

Průzkum pergamenových rukopisů

Cultural Applications: Local Institutions Mediating Electronic Resource Access (CALIMERA)

Doba řešení: 2003 – květen 2005

Hlavní řešitel: Robert Davies, MDR Partners, Londýn, Velká Británie

Řešitel za Národní knihovnu ČR: Adolf Knoll

Finanční podpora: Evropská komise, 6. rámcový program

Nasazení moderních technologií v prostředí místních kulturních institucí je významným faktorem rozvoje evropské společnosti. Projekt formuluje budoucí potřeby v oblasti výzkumu a vývoje pro tuto oblast a současně poskytuje formou manuálů odbornou pomoc.

Modular Extensions for Modulating Online Resources (TEL-ME-MOR)

Doba řešení: 2005–2007

Hlavní řešitel: Elizabeth Niggemann, Deutsche Bibliothek, Frankfurt n. Mohanem – Lipsko – Berlín, Německo

Řešitel za Národní knihovnu ČR: Adolf Knoll
 Finanční podpora: Evropská komise, 6. rámcový program

Projekt se zabývá zapojením národních knihoven nových členských zemí do Evropské knihovny TEL (The European Library – <http://theeuropeanlibrary.org>) a zároveň provádí průzkum úrovně výzkumu a vývoje v těchto institucích a jejich technologické úrovně (viz více na <http://www.telmemor.net>).

Endangered Cultural Heritage: Tools for Preservation, Investigation, and Copyright Clearance (ECH:TOPICC)

Doba řešení: 2003 – červenec 2005

Hlavní řešitel: Nerutė Kligienė, Institute of Mathematics and Informatics, Vilnius, Litva

Řešitel za Národní knihovnu ČR: Adolf Knoll

Spoluřešitel: Zdeněk Uhlíř

Finanční podpora: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR – mezinárodní program Eureka!

Projekt řeší virtuální spolupráci kulturních institucí formou slučování digitalizovaných sbírek v prostředí internetu. Jsou k tomu využívány moderní komunikační protokoly a další technologie vedoucí k lepšímu uspokojení badatelských potřeb.

Multilingual Content Aggregation System (M-CAST)

Doba řešení: 2005–2006

Hlavní řešitel: Borys Czerniejewski, Infovide, Varšava, Polsko

Řešitel za Národní knihovnu ČR: Bohdana Stoklasová

Finanční podpora: program eContent

Vícejazyčný systém agregace informací umožní tvorbu digitálních knihoven prostřednictvím dat dostupných v různých formátech a z různých zdrojů. V rámci jeho vývoje byly zapojeny aplikace Manuscriptorium a Kramerius a byly připraveny podklady pro využití MDT.

Emergency Washing, Drying, and Sterilization of Historically Significant Books

Doba řešení: 2004–2005

Hlavní řešitel: Randy Silverman, University of Utah Marriott Library, USA

Řešitel za Národní knihovnu ČR: Jan Franci

Finanční podpora: The National Center for Preservation Technology and Training

Projekt navazuje na testy sušících technologií realizované v roce 2002 Národní knihovnou ČR a Státním ústředním archivem. Prověřuje vliv sušících a dezinfekčních technologií na fyzikální vlastnosti ošetřovaných dokumentů.

Likvidace následků povodní

Doba řešení: 2003–2006

Hlavní řešitel: Andrew Lass, Mount Holyoke College, USA

Řešitel za Národní knihovnu ČR: Jiří Polišenský

Finanční podpora: Andrew W. Mellon Foundation

Předmětem projektu byl vývoj vakuové komory pro sušení a dezinfekci dokumentů, zjišťování odolnosti dokumentů usušených různými metodami vůči urychlenému stárnutí a detekce reziduálního ethylen oxidu. Výsledky slouží pro dlouhodobé plánování činností z oblasti ochrany knihovnických fondů a pro rozhodování o bezpečné manipulaci s ošetřenými dokumenty.

Víceúčelová vakuová komora

■ Ostatní projekty mimo oblast výzkumu a vývoje

Národní projekty

Program Veřejné informační služby knihoven (VISK)

Všechny projekty v jednotlivých podprogramech jsou jednoleté. Tyto projekty se týkají podpory konkrétních činností knihoven v oblasti vzdělávání, provozu digitálních knihoven, produkce digitálních dat (retrospektivní konverze katalogů, digitalizace sbírek), provozu informačních portálů, přístupu k digitálním zdrojům a provozu Souborného katalogu ČR. Národní knihovna ČR se pravidelně účastnila VISK za účelem podpory svých základních činností.

VISK 1

Koordináční centrum programu VISK

Odpovědný řešitel: Vít Richter

URL: <http://visk.nkp.cz/>

Koordináční centrum programu VISK zajišťovalo v průběhu roku 2005 veškeré odborné, organizační a koordináční činnosti související s realizací celého programu VISK. V návaznosti na program VISK 3 byla zajištěna koordinace s Projektem internetizace knihoven, který realizuje Ministerstvo informatiky ČR.

VISK 2

Kurzy základů informační gramotnosti

Odpovědný řešitel: Eva Dostálková

URL: http://knihovnam.nkp.cz/sekce.php3?page=04_Vzd/03_OV_Akce/01_kurzy.htm

V rámci kurzů získávají frekventanti znalosti a dovednosti v rozsahu European Computer Driving Licence jako minimálního standardu vzdělání v oblasti práce s informačními a komunikačními technologiemi.

Digitalizace v knihovnách aneb Co musí vědět knihovník o digitalizaci

Odpovědný řešitel: Zlata Houšková

URL: http://knihovnam.nkp.cz/sekce.php3?page=04_Vzd/03_OV_Akce/01_kurzy.htm

Cyklus seminářů o digitalizaci byl věnován úvodu do problematiky pořizování, zpracování, strukturace, ochrany a zpřístupnění digitálních informací.

VISK 4

Digitální knihovna a archiv pro informační služby knihoven

Odpovědný řešitel: Jiří Polišenský

URL: <http://digit.nkp.cz> (technické standardy)

Zajištění archivace digitálních kopií dokumentů pořízených v programu Kramerius a zabezpečení širokopásmového přenosu digitálních dat.

VISK 5

Retrospektivní konverze generálních katalogů Národní knihovny České republiky

Odpovědný řešitel: Nataša Mikšovská

Příprava 46 000 záznamů univerzálního knihovního fondu (starší část) pro rekatalogizaci a retrokonverzi. Převedení cca 3000 katalogizačních záznamů univerzálního knihovního fondu (novější část) a 20 000 záznamů katalogu Slovanské knihovny do formátu UNIMARC, revize 17 750 záznamů univerzálního knihovního fondu.

Retrospektivní konverze souborného katalogu zahraničních periodik: nejstarší vrstva 1527–1964

Odpovědný řešitel: Eva Svobodová

URL: <http://skc.nkp.cz>

V roce 2005 byla retrokonverze nejstarší vrstvy retrospektivního katalogu zahraničních periodik dokončena. Celkem bylo v roce 2005 zpracováno 19 344 titulů. Celkový počet záznamů zahraničních periodik zpřístupňovaných na internetu prostřednictvím Souborného katalogu ČR tak dosáhl 106 000 záznamů.

Retrospektivní konverze katalogů historických fondů

Odpovědný řešitel: Zdeněk Uhlíř

Převedení 4061 katalogizačních záznamů Bartošova katalogu rukopisů Knihovny Národního muzea v Praze do formátu MASTER v rámci digitální knihovny Manuscriptorium (<http://www.manuscriptorium.com>) s konverzí do formátu MARC 21 v rámci Jednotné informační brány (<http://www.jib.cz>).

Retrospektivní konverze notového incipitového katalogu, součásti Souborného hudebního katalogu Národní knihovny České republiky

Odpovědný řešitel: Zuzana Petrášková

Cílem projektu je zpřístupnění notového incipitového katalogu budovaného v NK v rámci soupisu hudebních pramenů na území České republiky. V prvním roce řešení projektu se díky přidělené dotaci podařilo skenovat a zpřístupnit 44 098 záznamů notového incipitového katalogu (cca 1/8 katalogu).

VISK 6

Digitalizace historických dokumentů Národní knihovny ČR 2005

Odpovědný řešitel: Zdeněk Uhlíř

URL: <http://www.memoria.cz> nebo <http://www.manuscriptorium.com>; technické standardy <http://digit.nkp.cz>

Byly digitalizovány 82 svazky rukopisů v objemu 38 521 obrazů/stran; digitální kopie jsou dostupné v digitální knihovně Manuscriptorium (<http://www.manuscriptorium.com>). Celkem je dostupných více než 1700 svazků rukopisů, inkunábulí a starých tisků a 95 historických map z fondů českých institucí v objemu cca 800 000 stran.

VISK 7

Národní program mikrofilmování a digitálního zpřístupňování dokumentů ohrožených degradací kyselého papíru – Kramerius

Odpovědný řešitel: Jiří Polišenský

URL: <http://www.kramerius.cz>; technické standardy <http://digit.nkp.cz>

Celkem je v digitální knihovně Kramerius cca 1 400 000 stran ohrožených periodik z fondů českých institucí. Archivním médiem originálů zůstává mikrofilm. K zavedení do digitální knihovny bylo připraveno dalších asi půl milionu stran.

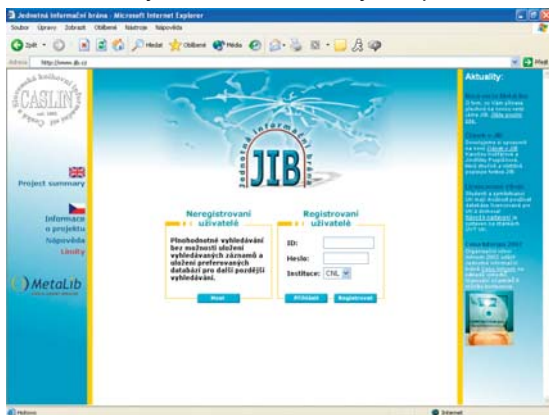
VISK 8

Zajištění provozu Jednotné informační brány v celonárodním měřítku, zpřístupnění informačních zdrojů Národní knihovny České republiky a českých webových zdrojů

Odpovědný řešitel: Bohdana Stoklasová

URL: <http://www.jib.cz>

Došlo k přechodu na nové verze systémů MetaLib a SFX, ke zjednodušení uživatelského rozhraní, rozšíření nabídky služeb a nárůstu využití portálu JIB.

Multilicenční zpřístupnění databází TamTam a ČTK v roce 2005

Odpovědný řešitel: Hana Nová

V rámci řešení projektu je zajištěno pokračování služby přístupu do plnotextových databází TamTam firmy Anopress a databází České tiskové kanceláře.

VISK 9**Rozvoj CASLIN Souborného katalogu ČR**

Odpovědný řešitel: Eva Svobodová

URL: <http://skc.nkp.cz> nebo <http://www.caslin.cz>

Souborný katalog nabízel přes 2,3 milionu záznamů monografií, speciálních druhů dokumentů a seriálů, a to jak českých, tak zahraničních. V rámci projektu byl úspěšně otestován Aleph-Cluster jako nástroj sdílené katalogizace. Nyní jsou v rámci sdílené katalogizace zpracovávány české monografie, některé typy pokračujících zdrojů a kartografické dokumenty.

Kooperativní tvorba a využívání souborů národních autorit

Odpovědný řešitel: Zdeněk Bartl

URL: <http://aut.nkp.cz>

Cílem je zapojit české knihovny do kooperativní tvorby a využívání souborů národních autorit a napomoci podstatné racionalizaci zpracovatelského procesu v knihovnách. K dispozici je více než 259 000 záznamů autorit.

Mezinárodní projekty**Program Evropské unie Culture 2005****Bibliotheca sonans**

Doba řešení: září 2004 – srpen 2005

Koordinace: Vratislavský soubor Cantores Minores Wratislavienses, Vratislav, Polsko

Koordinace za Národní knihovnu ČR: Zuzana Petrášková

V době řešení projektu byly organizovány putovní výstavy, vydávány katalogy, pořádány koncerty a na internetových stránkách <http://www.bibliothecasonans.info> zpřístupňovány audiovizuální dokumenty čerpající z materiálů výjimečných knihovních památek. Projekt se zároveň zabýval restaurováním, ochranou, digitalizací a zpracováním vybraných historických rukopisných i tištěných hudebnin a souvisejících ilustračních materiálů. Zahrnoval 10 tematických celků, seznamujících s hudebními památkami společného historického kulturního dědictví od 15. do 20. století.

Computational Tools for the Librarian and Philological Work in Cultural Institutions (COMTOOCI)

Doba řešení: srpen 2004 – červenec 2005

Koordinace: Andrea Bozzi, Istituto di Linguistica Computazionale CNR, Pisa, Itálie

Koordinace za Národní knihovnu ČR: Zdeněk Uhlíř

Praktické ověření funkčnosti systému SPWC (Software Platform for Archivist, Librarian, and Philological Work in Cultural Institutions) vytvořeného v ILC CNR Pisa a umožňujícího vybudovat workflow pro digitalizaci dokumentů.

Web Cultural Heritage

Doba řešení: říjen 2005 – září 2006

Koordinace: Ludmila Celbová, Národní knihovna ČR, Praha, Česká republika

Hlavními aktivitami projektu jsou: analýza stávajících kritérií výběru elektronických on-line zdrojů v severozápadní Evropě, Severní Americe, Austrálii, na Novém Zélandu a v Asii (zejména v Japonsku a Číně), zmapování a analýza dostupných softwarových nástrojů a postupů při harvestingu a indexaci internetových zdrojů, návrh nových kritérií v návaznosti na provedené analýzy a adaptace a konfigurace vybraných softwarových nástrojů za účelem stanovení politiky výběru zdrojů do digitálního archivu na národní úrovni.

Další projekty

Cross-Searching Facility for On-line Manuscript Databases (stage two) (CERL-MSS)

Doba řešení: duben 2005 – listopad 2005

Koordinace: Liebeth Oskamp, CERL Secretariat

Koordinace za Národní knihovnu ČR: Zdeněk Uhlíř

Finanční podpora: CERL (Consortium of European Research Libraries) a Národní knihovna ČR

Vytvoření základů pro globální index rukopisů a integrace s dalším knižním materiálem prostřednictvím portálu komunikujícího s jednotlivými databázemi. Řešení cestou harvestingu a indexace dat, zpřístupnění na URL: <http://diva.ub.uu.se/test/cerl/index.xml>.

Odstraňování škod vzniklých povodněmi 2002

Odpovědný řešitel: Jiří Polišenský

V rámci programu bylo pro postižené knihovny restaurováno 42 starých tisků, usušeno vakuovou metodou 218 svazků vzácných dokumentů a reformátováno 37 titulů (190 000 stran) poškozených bohemikálních periodik.

Odborová organizace Národní knihovny ČR v roce 2005

Anna Machová

předsedkyně základní odborové organizace v Národní knihovně ČR

Odborová organizace se v roce 2005 mj. zabývala personálními záležitostmi zaměstnanců Národní knihovny, jejichž pracovní poměr v NK ČR byl ukončen v důsledku organizačních změn. Větší část případů tohoto ukončení pracovního poměru má souvislost s nařízením vlády snížit počty zaměstnanců ve veřejných službách a správě o 6 % v letech 2003–2005. Odborová organizace v roce 2005 stejně jako v letech minulých upozorňovala, že tento postup se neshoduje s veřejně deklarovaným záměrem potlačit rozbujelost státní byrokracie – nikdo ze zaměstnanců Národní knihovny ČR totiž není a nebyl státním úředníkem. Snížení počtu pracovníků bylo během uvedených let navíc doprovázeno snížením finančního limitu přidělovaného organizaci do mzdového fondu. Mzdový fond byl sice zřizovatelem současně navyšován (s ohledem na zvýšení mzdových tarifů vyplývající z příslušného nařízení vlády), tento finanční přírůstek však platovou situaci v knihovně významně neovlivnil. Průměrný hrubý měsíční příjem pracovníků knihovny v roce 2005 činil 17 500 Kč, a opět tedy zaostával za průměrnou hrubou nominální mzdou v ČR (v roce 2004 18 035 Kč; v roce 2005 19 030 Kč). Průměrné měsíční platy řadových pracovníků dosahovaly jen 15 551 Kč. S ohledem na kvalifikační strukturu zaměstnanců Národní knihovny a ve srovnání s výší průměrných výdělků nejen v podnikatelském sektoru, ale i ve státní správě je to situace ostudná a bohužel dlouhodobá.

Výše popsaná situace vedla odborovou organizaci Národní knihovny k navázání úzké spolupráce s odborovými organizacemi v dalších institucích řízených Ministerstvem kultury, které mají podobné problémy; ke spoluorganizování pravidelných pracovních schůzek a seminářů, jejichž cílem je pomoci najít cestu řešení problémů s financováním institucí rezortu kultury. Širší platforma dává možnost účinněji prezentovat naši situaci, získávat přesnější informace a také úžeji spolupracovat s představiteli tripartity, kteří vyjednávají o dalším vývoji platů v neziskovém sektoru. Dalším našim požadavkem, který byl odborovými vyjednávači akceptován, je odstranění nesystémového dělení zaměstnanců na odborné a neodborné pracovníky. Daný stav považuje naše odborová organizace za diskriminační, neboť jeho důsledkem je nižší platový tarif zaměstnanců, kteří zajišťují prokazatelně odborné činnosti a mají odborné vzdělání (ekonomové, mzdové účetní, pracovníci oddělení informačních technologií, redaktoři aj.). Odstranění tohoto nepoměru by ale vyžadovalo poměrně vysokou finanční dotaci ze strany státu.

Pokud jde o pracovní podmínky zaměstnanců, v závěru roku 2005 se uskutečnila rozsáhlá kontrola dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP), již se dle kolektivní smlouvy účastní zástupci výboru odborové organizace. Výsledkem kontroly je závěr, že objekty Národní knihovny, a zejména pak Klementinum, již nevyhovují ani stávajícím pracovním procesům, natož jejich dalšímu rozvoji. Značná část pracovišť tak nemůže dodržet základní požadavky hygieny práce dané vyhláškou o BOZP. V budovách knihovny jsou i menší zásahy ve prospěch zlepšení pracovních podmínek velmi problematické: zásah na jednom místě vyvolává zhoršení stavu v některém ze sousedících pracovišť. Odborová organizace urychleně požádá svůj mateřský odborový svaz (Odborový svaz pracovníků kultury a ochrany přírody) o vypracování posudku inspektorem BOZP, který pro tento odborový svaz pracuje.

■ Základní statistické údaje o Národní knihovně v roce 2005

Knihovní jednotky celkem	6 197 320
• z toho rukopisy	14 905
• mikrografické dokumenty	19 498
• audiovizuální dokumenty	36 653
• elektronické dokumenty	3 480
Počet exemplářů docházejících periodik	9 340
Počet knihovních jednotek ve volném výběru	70 565
Přírůstky knihovních jednotek ve svazcích	76 774
Úbytky knihovních jednotek ve svazcích	288
Registrovaní čtenáři	41 245
Návštěvníci v knihovně celkem	630 728
Výpůjčky celkem	681 608
• z toho výpůjčky periodik	47 472
Požadavky na meziknihovní služby celkem	28 001
• požadavky na výpůjčky	14 296
• z toho objednané v zahraničí	7 630
• požadavky na předzjištění v souborných katalozích zahraniční literatury	13 705
Vzdělávací a výchovné kolektivní akce	296
Poskytnuté registrované informace	104 192
Semináře, odborné porady a konzultace	13 962
Vydané publikace	27 monogr. titulů, 2 čísla 2 časopisů, 1 titul CD/DVD
Počet studijních míst	549
Počet počítačů pro uživatele	57
• z toho napojených na internet	30
Počet návštěvníků využívajících internet v knihovně	83 558
Pracovníci knihovny (přepočtený stav)	450

■ Finanční hospodaření

Národní knihovna České republiky (NK) je státní příspěvková organizace. Činnosti, které poskytuje pro veřejnost a které jsou popsány v jejím statutu, jsou z větší části financovány z kapitoly zřizovatele, Ministerstva kultury ČR.

Neinvestiční a investiční účelové dotace

V roce 2005 bylo zřizovatelem provedeno celkem 24 rozpočtových úprav. Jednotlivými úpravami byly postupně přidělovány účelové prostředky.

Činnosti NK byly financovány z 65 % z příspěvku na provoz poskytnutého z kapitoly Ministerstva kultury a z 21 % z účelových dotací (grantů) poskytnutých z prostředků státního rozpočtu a prostředků EU. Podíl výnosů z vlastní činnosti včetně čerpání finančních fondů na celkovém financování knihovny činí 14 %. Některé statutární činnosti jsou finančně závislé na přidělení účelových dotací během roku, zejména úhrada plateb za elektronické služby a doplňování knihovního fondu (akvizice).

Struktura a výše prostředků poskytnutých NK v tis. Kč

Činnost	Neinvestiční dotace	Investiční dotace	Zdroj financování
Příspěvek na provoz	192 272	0	MK
Osobní náklady	5 617	0	MK
Akvizice	15 000	0	MK
Dalimilova kronika	12 440	0	MK
Veřejné informační služby knihoven	15 180	300	MK
Oprava pláště Klementina	100	0	MK
Digitalizace a umělecké kopie	425	250	MK
EZS Klementinum	0	700	MK
Architektonická soutěž novostavba	0	478	MK
Příprava konzervačních fondů	1 000	0	MK
Odstraňování povodňových škod	3 819	15	MK
Výzkum a vývoj institucionální	4 889	1 280	MK
Mezinárodní spolupráce	50	0	MK
Cizojazyčná publikace (RF MK)	125	0	MK
Celkem MK	250 917	3 023	MK
Výzkum a vývoj institucionální	11 703	0	MŠMT
Projekty EU	1 638	0	EU
Celkem od všech poskytovatelů	264 258	3 023	

Vysvětlivky:

MK – Ministerstvo kultury ČR – zřizovatel

MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

EZS – elektronický zabezpečovací systém

EU – Evropská unie

RF MK – rezervní fond MK

Vedení NK opakovaně jednalo při přípravě rozpočtu na rok 2006 se zřizovatelem o převedení prostředků na statutární činnosti z účelových dotací poskytovaných především z programu Veřejné informační služby knihoven přímo do rozpočtu (zejména: připojení CESNET, internet, PRAGONET, členství v ERROM, přístup do českých databází, provoz Jednotné informační brány a provoz Manuscriptoria), prozatím jen s dílčím úspěchem.

Stávající řešení považujeme za nesystémové a do jisté míry i nebezpečné. Kdybychom v grantových řízeních neuspěli, museli bychom příslušnou část digitální NK na rok uzavřít. Problémy by mohlo způsobit i zpoždění financování plynoucí z projektů – o grantech se rozhoduje až v průběhu daného roku.

Dlouhodobě neřešeným problémem zůstávají i nízké zdroje na digitalizaci (činnost, za kterou NK v roce 2005 obdržela světovou cenu UNESCO Jikji). Také tyto zdroje dosud získáváme téměř výhradně z grantů (případně z mimořádných dotací MK). Snaha o získání prostředků na uvedené statutární činnosti mimo grantové řízení nepoleví ani při přípravě rozpočtu na rok 2007.

V závěru roku obdržela NK mimořádnou dotaci 25 mil. Kč na tři záměry – výkup pozemku pro novostavbu NK, architektonickou soutěž novostavby NK a zhotovení uměleckých kopií a digitalizaci středověkých rukopisů. Přidělené prostředky byly zčásti použity v roce 2005, zůstatek byl převeden do rezervního fondu Ministerstva kultury a bude na uvedené záměry použit v roce 2006.

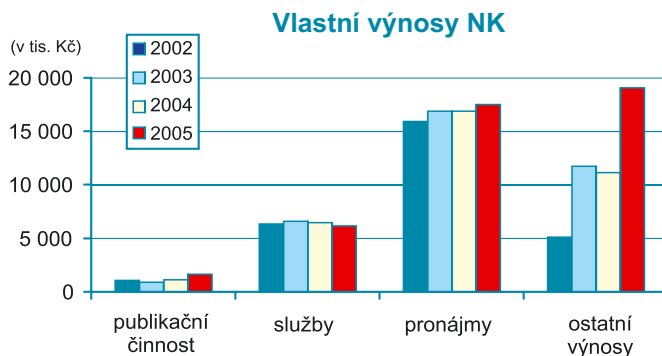
Z příspěvku na provoz byly financovány náklady hlavní činnosti. Účelové dotace poskytnuté v průběhu roku byly čerpány v souladu s účelem poskytnutí.

Výnosy a náklady

Výnosy NK z hlavní činnosti jsou zaúčtovány k 31. 12. 2005 v objemu **305 883 tis. Kč**.

Položka	Skutečnost v tis. Kč	% k celkovým výnosům
Vlastní výnosy	39 709	13,0
Mimorozpočtové zdroje	1 916	0,6
Neinvestiční dotace	264 258	86,4
Celkem	305 883	100,0

Struktura vlastních výnosů je znázorněna v grafu:

Pokles výnosů ze služeb v roce 2005 zdůvodňujeme změnou účtování DPH ke službám poskytovaným k pronájmům (přefakturaace těchto služeb se již neúčtuje do výnosů).

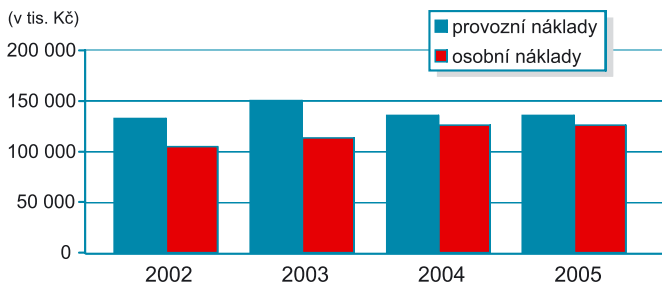
Ostatní výnosy jsou za rok 2005 dvakrát vyšší než v roce 2004, resp. 2003. V této položce je v roce 2005 zaúčtováno jako výnos použití prostředků fondu reprodukce majetku; ty byly vynaloženy v objemu 16 375 tisíc Kč na financování oprav a údržby nemovitého majetku.

Náklady v hlavní činnosti dosáhly **305 865 tisíc Kč**.

Podíl věcných nákladů tvoří 56,5 %, podíl osobních nákladů (mzdové náklady, zákonné sociální pojištění a sociální náklady) 43,5 %.

Položka	Skutečnost v tis. Kč	% k celkovým nákladům
Materiál	43 194	14,1
Energie	9 661	3,2
Opravy a údržba	20 465	6,6
Cestovné	2 392	0,8
Ostatní služby	67 143	22,2
Mzdové náklady	97 755	32,0
Zákonné sociální pojištění	33 463	10,8
Sociální náklady	3 298	1,0
Jiné ostatní náklady	9 483	3,1
Odpisy	18 295	6,0
Daň z příjmu právnických osob	716	0,2
Celkem	305 865	100,0

Poměr provozních a osobních nákladů

Hospodářský výsledek

NK vykázala k 31. 12. 2005 zlepšený hospodářský výsledek (součet zlepšeného hospodářského výsledku z hlavní a jiné činnosti) po zdanění 19 309,70 Kč.

Zlepšený hospodářský výsledek byl docílen úspornými opatřeními v průběhu roku 2005, kdy správci rozpočtových položek kladli důraz na efektivní, hospodárné a účelné vynakládání přidělených rozpočtových prostředků a aktivně přistupovali ke zvyšování výnosů z hlavní činnosti. Finanční krytí fondu reprodukce majetku umožnilo použít prostředky fondu v objemu 16 375 tisíc Kč jako doplňkového zdroje financování na opravu a údržbu budov, což příznivě ovlivnilo hospodářský výsledek. Podařilo se optimalizovat daňové povinnosti NK.

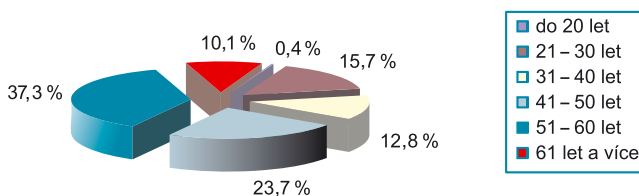
Mzdové náklady

Mzdy (platy a ostatní osobní náklady celkem) byly vyplaceny ve výši 97 755 tisíc Kč, v tom prostředky fondu odměn 128 tisíc Kč.

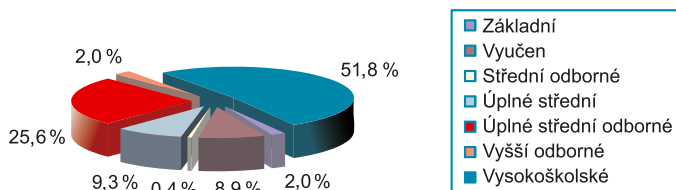
Průměrný měsíční plat zaměstnance NK činil 17 500 Kč.

Přepočtený počet zaměstnanců byl zřizovatelem stanoven na 456, skutečnost je 450.

Členění zaměstnanců podle věku

Členění zaměstnanců podle vzdělání

Účelové dary

Na úhradu neinvestičních nákladů byly čerpány příspěvky od dárců zaúčtované na rezervním fondu ve výši 1 916 tisíc Kč. Z prostředků byly uhrazeny náklady na nákup materiálu a služeb, opravy a údržbu, cestovné a mzdy včetně zákonných odvodů. Věcné čerpání bylo v souladu s uzavřenými smlouvami.

Investice

Investice pořízené z vlastních zdrojů

Prostředky fondu reprodukce majetku v objemu 9 417 tisíc Kč byly použity na pořízení a technické zhodnocení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku, z čehož 50 % tvoří výdaje vynaložené na stavební investice, 38 % výdaje na obnovu výpočetní techniky a sítě, 8 % nákup zařízení a přístrojů a 4 % projekty.

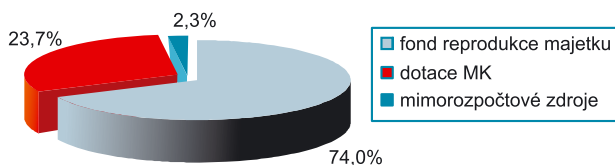
Investice pořízené z účelových dotací Ministerstva kultury

Celkem byla čerpána dotace ve výši 3 023 tisíc Kč, z toho prostředky nevyčerpané v roce 2004 a použité v roce 2005 činily 15 tisíc Kč. Zakoupeny byly stroje, přístroje a výpočetní technika.

Investice pořízené z darů

Na rekonstrukci prostor Slovanské knihovny přispěl dárcé částkou 288 tisíc Kč.

Investice dle zdroje pořízení

■ Odbor doplňování fondů

Statistika domácí neperiodické produkce za rok 2005

Roční výkaz o neperiodických publikacích zpracovává každý rok Národní knihovna ČR je určen pro oficiální statistické výkaznictví České republiky. Zasilán je ministerstvu kultury, které jej posílá Českému statistickému úřadu. Vykazované údaje reprezentují nižší produkci České republiky i v zahraničí, přejímány jsou zejména Statistickou ročenkou UNESCO.

Tabulky výkazu informují o neperiodických publikacích vydaných v České republice. Údaje jsou zpracovány podle dané metodiky*, a to na základě **povinných výtisků**, které Národní knihovna ČR získala v roce 2005.

Tabulka I.

Tituly neperiodických publikací podle tematických skupin

Tabulka II.

Neperiodické publikace podle jazyka vydání

Tabulka III.

Neperiodické publikace – překlady z jiných jazyků

* Metodické vysvětlivky

Výkaz je sestaven v návaznosti na Revidované doporučení týkající se produkce a distribuce knih, novin a časopisů, přijaté na 23. zasedání Generální konference UNESCO v roce 1985. Týká se všech tištěných neperiodických publikací dle zákona č. 37/95 Sb., které byly v daném roce vydány v ČR a jsou dostupné veřejnosti.

Nezahrnují se publikace pro reklamní účely, tj. např. obchodní katalogy, prospekty, obchodní, průmyslové a turistické reklamy, nabídkové publikace zboží a služeb, jízdní řády, ceníky, telefonní seznamy, programy divadelních aj. pořadů, stanovy společnosti, kalendáře, mapy apod.

Zahrnují se i státní publikace, tj. publikace vydané veřejnou správou aj. kromě těch, určených pouze pro zahraniční distribuci, školní učebnice, vysokoškolská skripta, přetisky částí knih nebo periodik už publikovaných, pokud mají vlastní titul, stránkování a pokud tvoří samostatné dílo, publikace, které jsou součástí série, ale které tvoří oddělenou bibliografickou jednotku, ilustrovaná díla, jako jsou soubory tisků, reprodukcí uměleckých děl, kreseb apod., pokud tvoří kompletní stránkované svazky a jsou doplněny alespoň stručným vysvětlujícím textem, obrázkové knihy pro děti, komiksy apod.

Knihou je neperiodická publikace o alespoň 49 stránkách, brožura je neperiodická publikace o 5 až 48 stránkách.

Údaje byly zpracovány na základě povinných výtisků neperiodických publikací zaslaných vydavateli do Národní knihovny ČR v uvedeném roce.

Roční výkaz o neperiodických publikacích za rok 2005

Výkaz je součástí Programu statistických zjišťování na rok 2005. Podle zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů, je zpravodajská jednotka povinna poskytnout všechny požadované údaje. Ochrana individuálních dat je zaručena. Děkujeme za spolupráci.

Název zpravodajské jednotky	Národní knihovna ČR
Adresa	Klementinum 190, 110 00 Praha 1
Kraj	Praha
www	www.nkp.cz
Zřizovatel / zakladatel (vyplní se slovně)	Ministerstvo kultury ČR
IČO	00023221

Právní forma zpravodajské jednotky (zakroužkuje se odpovídající právní forma)	Organizační složka státu dle zák. č. 218/2000 Sb.	11
	Organizační složka kraje dle zák. č. 250/2000 Sb.	12
	Organizační složka obce dle zák. č. 250/2000 Sb.	13
	Státní příspěvková organizace dle zák. č. 218/2000 Sb.	21
	Příspěvková organizace kraje dle zák. č. 250/2000 Sb.	22
	Příspěvková organizace obce dle zák. č. 250/2000 Sb.	23
	Státní podnik dle zák. č. 77/1997 Sb.	30
	Občanské sdružení dle zák. č. 83/1990 Sb.	40
	Obecně prospěšná společnost dle zák. č. 248/1995 Sb.	50
	Nadace nebo nadační fond dle zák. č. 227/1997 Sb.	60
	Veřejná obchodní společnost dle zák. č. 513/1991 Sb.	71
	Komanditní společnost dle zák. č. 513/1991 Sb.	72
	Společnost s r. o. dle zák. č. 513/1991 Sb.	73
	Akciová společnost dle zák. č. 513/1991 Sb.	74
Družstvo dle zák. č. 513/1991 Sb.	75	
Živnostenské oprávnění – fyzická osoba	80	
Jiná (uvést jmenovitě)	90	

I. TITULY NEPERIODICKÝCH PUBLIKACÍ PODLE TEMATICKÝCH SKUPIN

Tematická skupina	Znak MDT ¹⁾	Č. ř.	Tituly celkem			z toho první vydání		
			knihy	brožury	celkem	knihy	brožury	celkem
a	0	1	2	3	4	5	6	7
1. Všeobecnosti	0	0101	410	113	523	392	112	504
2. Filozofie, psychologie	1	0102	423	20	443	375	20	395
3. Náboženství, teologie	2	0103	265	38	303	235	36	271
4. Sociologie, statistika	30 – 31	0104	326	130	456	315	130	445
5. Politika, ekonomie	32 – 33	0105	676	129	805	599	128	727
6. Právo, veřejná správa, sociální zabezpečení a sociální péče, pojišťovnictví	34, 36, 351 – 354	0106	729	105	834	602	96	698
7. Vojenství a vojenské vědy	355 – 359	0107	96	12	108	89	12	101
8. Školství, pedagogika, volný čas	37	0108	525	230	755	485	216	701
9. Obchod, spoje, doprava, cestovní ruch	338, 339, 654, 656	0109	270	113	383	243	99	342
10. Etnografie, kulturní antropologie (obyčejje, folklor, tradice)	39	0110	53	9	62	48	9	57
11. Filologie, jazyky, jazykověda	80-81	0111	433	45	478	365	39	404
12. Matematika	51	0112	504	102	606	420	97	517
13. Přírodní vědy	52 – 59	0113	527	107	634	447	103	550
14. Lékařské vědy, zdravotnictví	61	0114	521	58	579	468	57	525
15. Strojírenství, technologie, stavebnictví, průmysl, obchod a řemesla	62, 66 – 69	0115	624	131	755	500	125	625
16. Zemědělství, lesnictví, chov dobytka, lov zvířete a rybolov	63	0116	348	86	434	316	74	390
17. Domácí hospodaření	64	0117	199	22	221	168	22	190
18. Management, řízení a organizace	005	0118	399	29	428	339	28	367
19. Územní plánování, urbanismus a tvorba krajiny, architektura	70 – 72	0119	193	61	254	181	59	240
20. Sochařství, výtvarné umění, grafika, fotografie	73 – 77	0120	317	144	461	307	143	450
21. Hudba, divadlo, film apod. umění	78, 791 – 792	0121	235	81	316	221	81	302
22. Hry a sport	793 – 799	0122	233	35	268	220	31	251
23. a) Dějiny literatury a literární kritika	82	0123	210	8	218	192	7	199
b) Literární texty	821	0124	2933	407	3340	2529	381	2910
24. Geografie	91	0125	154	21	175	139	20	159
25. Historie, biografie	92 – 94	0126	1369	142	1511	1258	129	1387
Úhrnem	0 – 94	0127	12972	2378	15350	11453	2254	13707
z toho	školní učebnice	0128	192	44	236	147	37	184
	dětské knihy	0129	463	403	866	391	373	764
	vysokoškolská skripta a VŠ učebnice	0130	1426	114	1540	1119	102	1221
Kontrolní součet (ř. 0101–0130)		0139	28025	5317	33342	24563	5020	29583

¹⁾ Znak Mezinárodního desetinného třídění

II . NEPERIODICKÉ PUBLIKACE PODLE JAZYKA VYDÁNÍ

Jazyk vydání	Č. ř.	Počet titulů
a	1	2
Celkem	0201	15350
v tom podle jazyka vydání	čeština	0202 13493
	čeština a jiné jazyky	0203 749
	angličtina	0204 609
	francouzština	0205 16
	italština	0206 7
	němčina	0207 125
	polština	0208 13
	ruština	0209 39
	slovenština	0210 72
	španělština	0211 16
	vícejazyčné publikace (kromě češtiny)	0212 176
	maďarština	0213 9
	esperanto	0214 7
	ukrajinština	0215 5
	latina klasická	0216 3
	nizozemština	0217 3
	staročeština	0218 2
	arabština klasická	0219 1
	čínština	0220 1
	japonština	0221 1
	srbština	0222 1
	svahilština	0223 1
vietnamština	0224 1	
	0225	
	0226	
Kontrolní součet (ř. 0201–0226)	0239	30700

Poznámka: Řádky 0213 až 0226 jsou pro případné další jazyky v tabulce neuvedené

III. NEPERIODICKÉ PUBLIKACE – PŘEKLADY Z JINÝCH JAZYKŮ

Jazyk originálu	Č. ř.	Počet titulů
a	1	2
Překlady celkem	0301	4423
v tom podle jazyka originálu	angličtina	0302 2211
	francouzština	0303 243
	italština	0304 80
	němčina	0305 980
	polština	0306 74
	ruština	0307 73
	slovenština	0308 136
	španělština	0309 43
	více jazyků	0310 421
	nizozemština	0311 23
	latina klasická	0312 17
	švédština	0313 16
	maďarština	0314 11
	dánština	0315 10
	slovinština	0316 10
	japonština	0317 8
	finština	0318 6
	norština	0319 6
	řečtina klasická	0320 6
	ukrajinština	0321 5
	portugalština	0322 4
	bulharština	0323 3
	řečtina nová	0324 3
	srbština	0325 3
	staročeština	0326 3
	arabština novodobá	0327 2
	esperanto	0328 2
	hebrejština nová	0329 2
	islandština	0330 2
	katalánština	0331 2
	latina novodobá a středověká	0332 2
	rumunština	0333 2
	albánština	0334 1
	běloruština	0335 1
	čínština	0336 1
	estonština	0337 1
	Kontrolní součet (ř. 0301–0337)	0339
hebrejština stará		1
chorvatština		1
irština		1
jidiš		1
korejština		1
lotyština		1
makedonština		1
romština		1
tamilština		1
turkmenština		1

Poznámka: Řádky 0311 až 0337 jsou pro případné další jazyky v tabulce neuvedené

Pozn.:
Formulář byl graficky upraven pro uveřejnění ve Výroční zprávě

Přírůstek domácí literatury za rok 2005

Nezahrnuje přírůsky Slovanské knihovny a Knihovnického institutu

A. NEPERIODICKÉ PUBLIKACE

celkem 47 115 k.j.

tištěné dokumenty 44 715

netištěné dokumenty 2 400

Podíl akvizičních zdrojů na celkovém přírůstku:

	k.j.	%
povinný výtisk	40 695	86,37
nákup	2 733	5,80
dary	3 455	7,33
interní zdroj	154	0,33
náhrady	78	0,17
celkem	47 115	100,00

Rozbor celkového přírůstku podle určení:

I. Knihy

k.j.

a) národní konzervační fond			17 501
z toho	povinný výtisk (PV 1)	16 620	
	nákup	90	
	dary	753	
	náhrady	1	
	interní zdroj	37	
b) univerzální knihovní fond			20 369
z toho	povinný výtisk (PV 2)	16 349	
	nákup	1 295	
	dary	2 550	
	náhrady	76	
	interní zdroj	99	
c) půjčovní (studijní) fond			1 400
z toho	nákup	1 305	
	dary	94	
	náhrady	1	
	interní zdroj	0	
d) spotřební literatura			41
z toho	nákup	35	
	dary	6	
	interní zdroj	0	

II. Speciální dokumenty (povinný výtisk, nákup, dary)

a) národní konzervační fond		3 891
z toho	pohlednice	1 420
	plakáty	1 475
	kartografické dokumenty	241
	grafika	460
	hudebniny	295
	normy	0

b) univerzální knihovní fond		1 513
z toho	plakáty	755
	kartografické dokumenty	244
	grafika	217
	hudebniny	297

c) fond speciálních (netištěných) dokumentů		2 400
z toho	zvukové snímky	1 970
	elektronické publikace	418
	videokazety	12

B. PERIODICKÝ TISK

celkem

8 058 titulů

tituly

a) národní konzervační fond		4 283
z toho	povinný výtisk (PV 1)	4 283

b) univerzální knihovní fond		3 696
z toho	povinný výtisk (PV 2)	3 607
	nákup	89

c) spotřební tituly		79
z toho	nákup	76
	dary	3

Komentář ke statistickým rozborům přírůstku domácí literatury

Akviziční činnost je zaměřena především na doplňování současné domácí produkce v plné druhotvé a tematické šíři, na doplňování nezbytných profilových multiplikátů a retrospektivně na doplňování bohemikálních deziderát. Získané dokumenty jsou zařazovány do národního konzervačního fondu, univerzálního knihovního fondu a do studijního fondu.

Celkový objem přírůstku domácí literatury byl 47 115 knihovních jednotek (dále jen k.j.).

Povinné výtisky byly získávány na základě zákona č. 37/1995 Sb. o neperiodických publikacích. Podle tohoto zákona má Národní knihovna ČR právo na dva povinné výtisky z každého vydání.

V roce 2005 bylo celkem evidováno 40 695 k.j. (=21 686 titulů) povinných výtisků neperiodických publikací tj. 86,37 % z celkového přírůstku. Z toho byly *knihy* 32 969 k.j. (=16 620 titulů), *kartografické dokumenty* 455 k.j. (=236 titulů), *grafika* 670 k.j. (=454 titulů), *plakáty* 2 230 k.j. (=1 475 titulů), *pohlednice* 1 420 k.j. (=1 420 titulů), *hudebniny* 580 k.j. (=290 titulů), *netištěné dokumenty* 2 371 k.j. (=1 191 titulů).

Stále není plně respektován výše citovaný zákon, a proto pokračovaly urgencye nedodaných titulů, příp. exemplářů (osobně, telefonicky, písemně, e-mail). Avšak je tolerována praxe většiny velkých vydavatelů, kteří odevzdávají povinné výtisky dávkově v kumulovaných zásilkách za delší časové období. U některých titulů tak není dodržována zákonná třicetidenní lhůta pro odevzdání, ale v běžné praxi nelze zjistit skutečný den vydání.

Pro roční statistiku o vydávaných neperiodických publikacích v ČR za rok 2005 bylo v souladu s doporučeními UNESCO na základě došlého povinného výtisku zpracováno 15 350 titulů.

Nákupem bylo získáno celkem 2 733 k.j. Podíl nákupu na celkovém přírůstku byl 5,80 %. Průměrné náklady na jednu nakoupenou knihovní jednotku byly 397 Kč. Zahrnutý jsou publikace cenově velmi rozdílné – od titulů z běžné tržní produkce až po výjimečné antikvární nabídky.

Z aktuální nabídky bylo nejvíce publikací zakoupeno pro univerzální knihovní fond (celkem 1 298 k.j., z toho pro příruční knihovny hlavních studoven a referenčního centra 549 k.j.) a pro studijní fond (1 305 k.j.). Kromě běžné knižní produkce se podařilo zakoupit pro národní konzervační fond bohemikální dezideráta z nabídky antikvariátů (95 k.j.). V rámci finančních možností byla dalšími exempláři jednotlivých titulů posilována i bohemikální vrstva univerzálního knihovního fondu. Pro interní potřebu pracovišť bylo zakoupeno celkem 35 k.j.

Dary starší literatury jsou stále hlavním zdrojem pro retrospektivní doplňování fondů, dary publikací z aktuální produkce nejsou běžně. Výběr byl zaměřen především na získání bohemikálních deziderát nebo na získání dalších exemplářů žádaných titulů. Celkem bylo získáno 3 455 k.j. Podíl darů na celkovém přírůstku byl 7,33 %.

Nejvíce svazků bylo zařazeno do univerzálního knihovního fondu (2 562 k.j.) a do národního konzervačního fondu (764 k.j.). Výrazně nižší počet svazků byl zařazen do studijního fondu (94 k.j.), do fondu netištěných dokumentů (29 k.j.) a do interních příruček (6 k.j.).

Z tzv. **interních zdrojů** (fond kontrolních výtisků ISBN, rezervní fondy) bylo zařazeno do fondů celkem 154 k.j. Výběr byl zaměřen především na bohemikální dezideráta. Do národního konzervačního fondu bylo zařazeno 37 k.j., do univerzálního knihovního fondu 117 k.j. Podíl interních zdrojů na celkovém přírůstku byl 0,33 %.

Jako čtenářské **náhrady** bylo do fondů zařazeno celkem 78 k.j. (z toho 76 k.j. do univerzálního knihovního fondu, 1 k.j. do národního konzervačního fondu a 1 k.j. do studijního fondu). Podíl náhrad na celkovém přírůstku byl 0,17 %.

Přírůstek zahraniční literatury za rok 2005

Nezahrnuje přírůstky Slovanské knihovny a Knihovnického institutu

A. NEPERIODICKÉ PUBLIKACE

celkem			9 512 k.j.
tištěné dokumenty	9 357	netištěné dokumenty	155
z toho:			
výměna	4 143 (43,56 %)	mikrodokumenty	5 (0,05 %)
dary	3 069 (32,26 %)	videozáznamy	3 (0,03 %)
nákup	2 145 (22,55%)	CD-ROM	75 (0,79 %)
		zvukové záznamy	72 (0,76 %)

Rozbor celkového přírůstku podle zemí:

	Země	Výměna	Dary	Nákup	SDZ*)	CD-ROM	Celkem
1	Německo	679	1 037	560	48	11	2 335
2	USA	449	396	247	1	24	1 117
3	Velká Británie	148	121	452	2	2	725
4	Rusko	580	36	83	0	0	699
5	Polsko	379	127	27	1	3	537
6	Rakousko	223	97	42	16	1	379
7	Francie	109	100	139	0	2	350
8	Čína	12	319	0	0	0	331
9	Slovensko	144	145	39	0	0	328
10	Srbsko a Černá Hora	273	21	0	1	19	314
11	Španělsko	86	23	178	0	1	288
12	Švýcarsko	6	150	43	2	3	204
13	Itálie	25	58	93	0	0	176
14	Nizozemsko	52	20	93	1	1	167
15	Rumunsko	98	10	33	0	1	142
16	Maďarsko	101	18	0	0	2	121
17	Finsko	87	21	0	0	0	108
	Belgie	17	35	55	0	1	108
18	Jižní Korea	95	5	0	2	0	102
19	Japonsko	88	4	0	5	0	97
20	Chorvatsko	86	5	0	0	0	91
21	Litva	66	6	7	0	0	79
22	Slovinsko	58	13	0	0	0	71
23	Kanada	16	30	15	0	0	61
	Lucembursko	4	57	0	0	0	61
24	Dánsko	39	13	1	0	0	53
25	Bulharsko	34	11	0	0	0	45
26	Ukrajina	29	13	1	0	0	43
27	Bělorusko	38	3	0	0	0	41
28	Portugalsko	11	22	0	0	0	33
29	Tchaj-wan	26	5	0	1	0	32
	Švédsko	23	9	0	0	0	32
30	Brazílie	6	1	15	0	0	22
	Makedonie	20	2	0	0	0	22
31	Norsko	14	3	0	0	1	18
32	Kuvajt	0	14	0	0	0	14
	Austrálie	1	8	4	0	1	14
33	Izrael	0	12	1	0	0	13
34	Řecko	0	10	0	0	0	10
	Lotyšsko	5	4	0	0	1	10
	Ostatní země	16	85	17	0	1	119
	Celkem	4 143	3 069	2 145	80	75	9 512
	% z celkového přírůstku	43,56 %	32,26 %	22,55 %	0,84 %	0,79 %	100 %

*) zahrnuje mikrodokumenty, video a zvukové záznamy

Rozbor celkového přírůstku podle oborů:

							k.j.	%
	Obory	Výměna	Dary	Nákup	SDZ*)	CD-ROM	Celkem	
1.	všeobecnosti	354	147	279	3	10	793	8,34 %
2.	filozofie, psychologie	144	310	84	0	0	538	5,65 %
3.	náboženství, teologie	119	286	67	0	2	474	4,98 %
4.	sociologie, statistika	182	166	92	0	0	440	4,62 %
5.	politika, ekonomie	523	508	232	2	2	1 267	13,32 %
6.	právo, veřejná správa, pojišťovnictví	153	105	103	0	1	362	3,80 %
7.	vojenství a vojenské vědy	12	10	19	0	0	41	0,43 %
8.	školství, pedagogika, volný čas	54	37	50	0	1	142	1,49 %
9.	obchod, spoje, doprava, cestovní ruch	8	11	3	0	0	22	0,23 %
10.	etnografie, kulturní antropologie	91	52	18	1	0	162	1,71 %
11.	filologie, jazyky, jazykověda	260	136	143	0	4	543	5,71 %
12.	matematika	40	15	63	0	0	118	1,24 %
13.	přírodní vědy	202	69	114	0	24	409	4,30 %
14.	lékařské vědy, zdravotnictví	46	51	13	0	4	114	1,20 %
15.	technika, technologie, průmysl, řemesla	13	34	11	0	0	58	0,61 %
16.	zemědělství, lesnictví	17	12	1	0	0	30	0,32 %
17.	domácí hospodaření	3	7	1	0	0	11	0,12 %
18.	management, řízení a organizace	15	4	6	0	0	25	0,26 %
19.	urbanismus, architektura	56	44	39	0	4	143	1,50 %
20.	sochařství, výtvarné umění, grafika, fotografie	152	78	51	0	2	283	2,98 %
21.	hudba, divadlo, film apod. umění	105	108	179	70	0	462	4,86 %
22.	hry a sport	3	5	5	0	0	13	0,14 %
23.	literární věda	303	101	156	0	3	563	5,92 %
24.	geografie	67	86	26	2	8	189	1,99 %
25.	historie, biografie	853	363	302	0	9	1 527	16,05 %
26.	literární texty	368	324	88	2	1	783	8,23 %
	Celkem	4 143	3 069	2 145	80	75	9 512	100,00%

*) zahrnuje mikrodokumenty, video a zvukové záznamy

Rozbor celkového přírůstku podle určení:

		k.j.	%
1.	Národní konzervační fond	844	8,87 %
2.	studovny a příručky celkem	1 082	11,38 %
	z toho:		
	Všeobecná studovna	152	
	Studovna společenských a přírodních věd	217	
	Studovna rukopisů a starých tisků	334	
	Studovna hudebního oddělení	229	
	Studovna vědeckých pracovníků	74	
	Referenční centrum	76	
3.	Univerzální knihovní fond (včetně fondu OSN)	7 586	79,75 %

Rozbor aktivních výměnných kontaktů podle zemí:

Výměnné kontakty celkem – 210 partnerů v 45 zemích.

	Země	Počet partnerů
1.	Německo	43
2.	Itálie	17
	Španělsko	17
3.	USA	13
4.	Polsko	9
5.	Maďarsko	8
6.	Rusko	7
7.	Velká Británie	6
	Rakousko	6
	Srbsko a Černá Hora	6
8.	Chorvatsko	5
9.	Belgie	4
	Dánsko	4
	Švýcarsko	4

Počet partnerů v ostatních zemích byl menší než 4.

B. PERIODICKÝ TISK

celkem **666 titulů**

z toho:
výměna 295 (44,30 %)
dary 18 (2,70 %)
nákup 353 (53,00 %)

Komentář ke statistickým rozborům přírůstku zahraniční literatury

Akviziční činnost je zaměřena především na výběrové získávání dokumentů z profilových oborů (obory společenských věd, přírodních věd, kultury a umění). Získané publikace jsou zařazovány do národního konzervačního fondu a do univerzálního knihovního fondu. Ve výjimečných případech jsou publikace předávány do fondu Slovanské knihovny a Knihovnického institutu.

Celkový objem přírůstku zahraniční literatury byl 9 512 knihovních jednotek (dále jen k.j.). Podíl výměny na přírůstku tištěných dokumentů byl 43,56 % (4 146 k.j.), darů 32,26 % (3 069 k.j.), nákupu 22,55 % (2 145 k.j.). Netištěné dokumenty byly získány jak nákupem, tak darem nebo výměnou, ale vzhledem k malému objemu přírůstku (1,63 % tj. 155 k.j.) není uváděn statistický rozbor způsobu nabytí.

Podíl výměny na celkovém přírůstku se v letech 1995–2005 pohyboval od 38 %–59,5 %, podíl darů od 26 %–34 % a podíl nákupu mezi 13,5 % a 24,2 %.

Mezinárodní výměna publikací stále představuje důležitý zdroj doplňování zahraniční literatury. Samozřejmou a nedílnou součástí procesů výměny publikací je trvalé vyhodnocování efektivnosti konkrétních výměnných vztahů a vzájemné porovnávání výhodnosti a vyváženosti výměnných kont. Výměnné kontakty jsou proto proměnlivé, mění se i vnitřní obsahová skladba předmětu výměny (periodika, tituly z aktuální nakladatelské produkce, vlastní publikace, nabídky vlastních duplikátů, v některých případech i elektronické publikace). Mimořádně významná je výměna periodik, které jsou takto získávány za nižší finanční náklady, než je běžné předplatné.

Aktivní výměnné kontakty byly udržovány s 210 partnery (národní knihovny, univerzity, specializované knihovny, odborné instituce) ve 45 zemích. Bližší údaje o počtu výměnných partnerů v jednotlivých zemích jsou uvedeny v tabulkách.

Nejvíce publikací bylo získáno z Německa (679), Ruska (580), USA (449), Polska (379), Srbska a Černé Hory (273), Rakouska (223). Údaje o dalších zemích jsou uvedeny v tabulkách. Kromě tištěných publikací byly získány i některé monografie a národní bibliografie na CD-ROM. Výměnou bylo získáno 295 titulů periodik, tj. 44,3 % z celkového počtu titulů.

Kromě stálých **darů**, které knihovna dlouhá léta dostává z titulu členství ČR nebo knihovny v mezinárodních organizacích, byly přijaty dary od nejrůznějších domácích i zahraničních institucí a organizací, zastupitelských úřadů, odborných pracovišť, vystavovatelů na pražském knižním veletrhu apod. Nechyběly ani dary od soukromých osob. V zásadě jsou přijímány dary, které jsou v souladu s profilem doplňování; v ideálním případě je skladba daru dohodnuta předem. V opačných případech je dar odmítnut a dárci je většinou doporučena jiná odpovídající knihovna; v krajních případech je dar nebo jeho část podle dohody redistribuován.

Nejvíce publikací bylo získáno z Německa (1037), USA (396), Číny (319), Švýcarska (150), Slovenska (145). Údaje o dalších zemích jsou uvedeny v tabulkách. Kromě tištěných publikací byly získány i některé tituly na CD-ROM.

V důsledku mnohaletého kritického nedostatku finančních prostředků na akvizici, který je v posledních letech částečně zmírňován účelovou dotací, byl **nákup** zahraniční literatury zaměřen na zajištění skutečně nezbytných profilových titulů, na zajištění kontinuité včetně aktualizací databází na CD-ROM a na doplnění nepostradatelné referenční literatury.

Programově byly využívány veškeré nabízené slevy. Tradičně je poskytují vystavovatelé na každoročním mezinárodním pražském knižním veletrhu „Svět knihy“, dále příležitostně výstavy zahraničních vydavatelů, cílené nabídky nadací a vydavatelů. Díky tomu průměrné náklady na jednu zakoupenou publikaci byly, vzhledem ke skutečným katalogovým cenám, relativně nízké (1 899,20 Kč). Průměrné náklady na jednu kontinuitu titulu na CD-ROM byly 41 303,89 Kč. Průměrné náklady na jeden monografický titul na CD-ROM byly 3 180,05 Kč.

Nejvíce publikací bylo nakoupeno z Německa (560), Velké Británie (452), USA (247), Španělska (178), Francie (139). Údaje o dalších zemích jsou uvedeny v tabulkách. Kromě tištěných publikací byly nakoupeny i tituly na CD-ROM, zejména aktualizace nakladatelských a bibliografických databází.

■ Mezinárodní agentury

ISBN

Do mezinárodního systému standardního číslování knih (ISBN) se přihlásilo 156 nových nakladatelů. Celkový počet účastníků systému ISBN v ČR k 31. 12. 2005 dosáhl 3 779.

Správnost čísel ISBN byla ověřena u 18 082 titulů. Národní agentura ISBN v ČR sama přidělila 1 922 čísel ISBN knihám nakladatelů, kteří dosud nejsou účastníky systému ISBN.

Byl zpracován tištěný adresář nakladatelů účastnících se systému ISBN s dodatkem adresáře účastníků systému ISMN v ČR (stav k 31. 12. 2005). Dále bylo připraveno 24 čísel elektronického periodika „O.K. – Ohlášené knihy“.

Pokračovaly pracovní kontakty s Mezinárodní agenturou ISBN v Berlíně, kam byly odeslány dvě aktualizace dat z báze českých nakladatelů pro mezinárodní adresář PIID (Publishers' International ISBN Directory) a soupis chybných čísel ISBN za rok 2004.

Národní agentura ISBN v ČR prezentovala svoji činnost na 33. výročním zasedání poradního orgánu Mezinárodní agentury ISBN, které se konalo v listopadu v Teheránu.

Byly zpracovány a zainteresovaným institucím distribuovány metodické pokyny k přechodu na 13místné ISBN, který bude realizován od 1. 1. 2007. Do tisku bylo předáno 5. vydání Příručky uživatele systému ISBN.

Národní knihovna ČR podepsala smlouvu s novou Mezinárodní agenturou ISBN v Londýně o vstupu do nového systému ISBN.

ISMN

Do mezinárodního standardního systému číslování hudebnin (ISMN) se nově přihlásili dva hudební vydavatelé. K 31. 12. 2005 bylo v systému ISMN v ČR registrováno 55 účastníků.

Správnost čísel ISMN byla zkontrolována ve 170 titulech hudebnin. Národní agentura ISMN v ČR sama přidělila 28 čísel ISMN titulům, v nichž nebylo toto číslo uvedeno.

Národní agentura ISMN v ČR se zúčastnila 13. zasedání poradního orgánu Mezinárodní agentury ISMN, které se konalo v květnu v Záhřebu.

ISSN

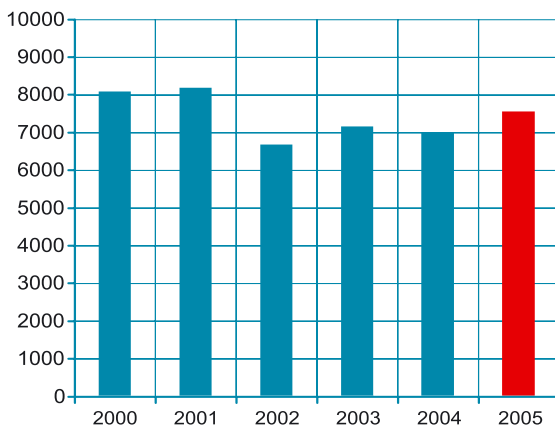
Ve spolupráci s Českým národním střediskem ISSN bylo přiděleno mezinárodní standardní číslo seriálových publikací (ISSN) 104 titulům z netechnických oborů.

Služby

Počet registrovaných uživatelů k 31. 12. 2005	1 587
Počet čtenářských návštěv	16 922
Počet žádanek	28 795
Celkový počet výpůjček	69 538

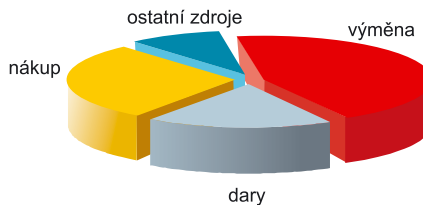
Přírůstek knihovního fondu

rok	k.j.
2000	8 077
2001	8 285
2002	6 795
2003	7 114
2004	7 000
2005	7 636

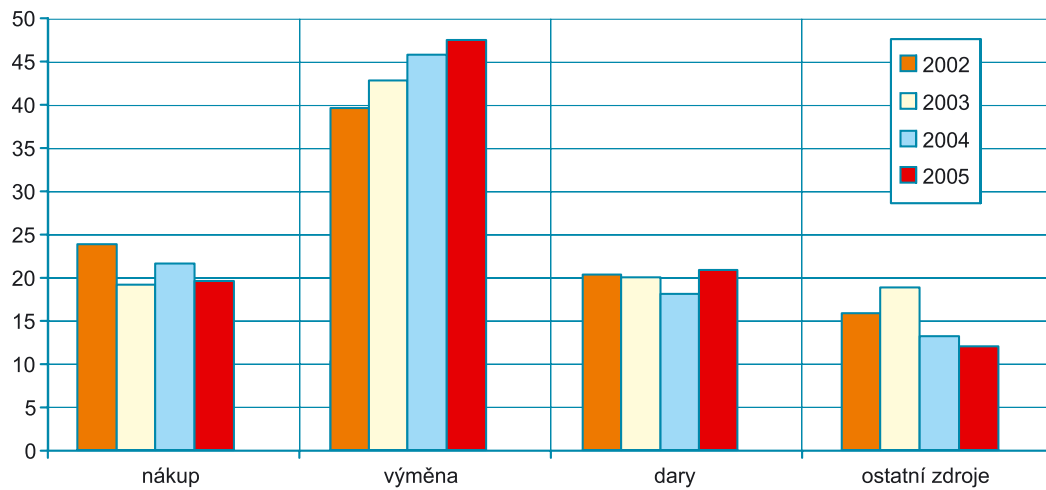

Podíl nákupu, výměny, darů a ostatních zdrojů – 2005

	k.j.	%
celkem	7 636	100
nákup	1 496	19,6
výměna	3 639	47,6
dary	1 571	20,6
ostatní zdroje	930	12,2

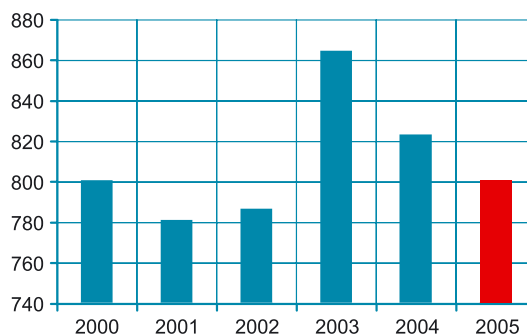
Srovnání let 2002–2005 (v procentech)

■ Knihovna knihovnické literatury

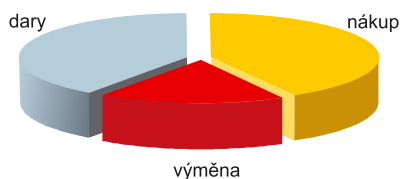
Přírůstek knihovních fondů

rok	k.j.
2000	802
2001	782
2002	788
2003	865
2004	824
2005	802

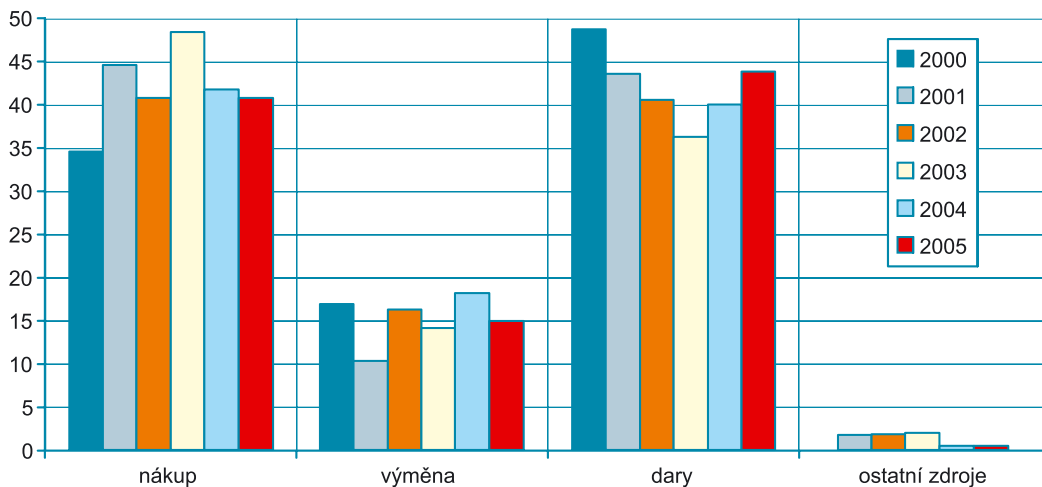

Podíl nákupu, výměny, darů a ostatních zdrojů – 2005

	k.j.	%
celkem	802	100
nákup	326	41
výměna	123	15
dary	353	44
ostatní zdroje	0	0

Srovnání let 2000–2005 (v procentech)

■ Statistiky zpracovatelských útvarů

Novodobé fondy

Tabulka zahrnuje dokumenty zpracované v Odboru zpracování fondů (zahraniční knihy ve spolupráci s Odborem doplňování fondů/Oddělením zpracování zahraniční literatury), Knihovnickém institutu, Slovanské knihovně, Hudebním oddělení, Oddělení periodik a Oddělení rukopisů a starých tisků.

Knihy	40 113
Periodika	1 849
Články v českých novinách a časopisech	36 992
Grafika	3 295
Kartografické dokumenty	498
Zvukové záznamy	1 000
Hudebniny	829
Elektronické zdroje	428
Mikrodokumenty	36
Videodokumenty	45

Historické fondy

Tabulka zahrnuje dokumenty zpracované v Oddělení rukopisů a starých tisků.

Rukopisy	767
Inkunábule	50
Staré tisky	2 889
Historické mapy	230

Přírůstek záznamů do souborných katalogů a databází

Souborný katalog ČR	523 844
Soubory národních autorit	41 462
Články v českých novinách a časopisech	68 419

■ Činnosti v oblasti správy a ochrany fondů ve statistice

Správa knihovních fondů

Signování přírůstků UKF	45 042
Signování přírůstků NKF	31 534
Zpracování dokumentů 19. stol.	9 428
Externí vazba	12 403
Pátrání po nezvěstných dokumentech	1 271
Zpracování dokumentů (režifo) pro reformátování záznamy	2 300
Zpracování dokumentů (režifo) pro reformátování jednotky	23 574
Zpracování poškozených dokumentů	910
Odpisy knihovních fondů (svazky)	2 551
Expedice celkem	284 396
Expedice UKF Klementinum	159 533
Expedice UKF CDH	35 444
Expedice SF	79 738
Expedice NKF	7 665
Expedice mikrofilmy	2 016

V oblasti správy knihovních fondů došlo v roce 2005 k výraznému nárůstu objemu expedice. Nejvíce se zvýšení počtu expedovaných publikací ve srovnání s rokem 2004 projevilo u moderní zahraniční literatury (sign. T – o 64 %), českých časopisů na signaturách Nc a Nd (o 45 %) a u soudobých českých publikací (sign. 54 F – o 43 % a 54 D – o 35 %). Roste i podíl půjčovaných mikrofilmů (23% nárůst oproti roku 2004). Znepokojivý je růst expedice u signatury 52, kde jsou shromážděny cizojazyčné bohemikální publikace, zejména noviny a časopisy, které jsou již značně ohroženy degradací papíru.

Objem expedice v letech 2004–2005

Klementinum

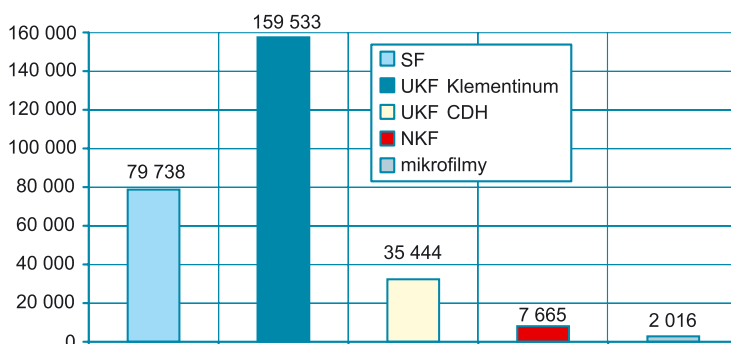
Signatura	2004	Index	2005	Index
SF	79 663	100	79 738	100
54 A-B	8 689	100	9 130	105
54 C	3 371	100	3 351	99
54 D	15 653	100	21 206	135
54 F	14 718	100	21 076	143
54 E, I, G, H, K	25 512	100	28 788	113
54 H od 101750	29 495	100	35 105	119
Na–Nb	1 091	100	1 323	121
Nd–Nc	2 125	100	3 081	145
Angl	5 004	100	5 023	100
E, K, H	3 185	100	4 200	132
MfC	1 644	100	2 016	123
52	616	100	796	129
Traverz	2 493	100	2 744	110
T	13 276	100	21 768	164
Audio	0	–	349	–

Nárůst expedice není provázen zvýšením počtu pracovníků. Zajištění expedice a zakládky se realizuje na úkor jiných činností (přesuny fondů, úpravy knih na policích apod.), což je nepříznivý trend jak z hlediska dlouhodobé správy fondů, tak i z hlediska jejich ochrany. Nejsou-li knihy na policích řádně uloženy (např. podepřeny zarážkami), spíše podléhají poškození, a zbytečně tak vzrůstá potřeba oprav a ochranných obalů. V Centrálním depozitáři v Hostivaři se zvýšení objemu expedice projevilo zejména u starších zahraničních publikací a u Slovanské knihovny.

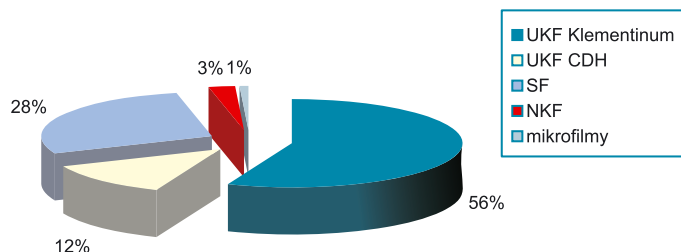
CDH

Signatura	2004	Index	2005	Index
A–T	16 769	100	21 221	127
1–38	10 647	100	9 305	87
Pa–Pd	3 668	100	3 349	91
Slov. knihovna	888	100	1 218	137

Expedice z fondů ve svazcích

Expedice z fondů v %

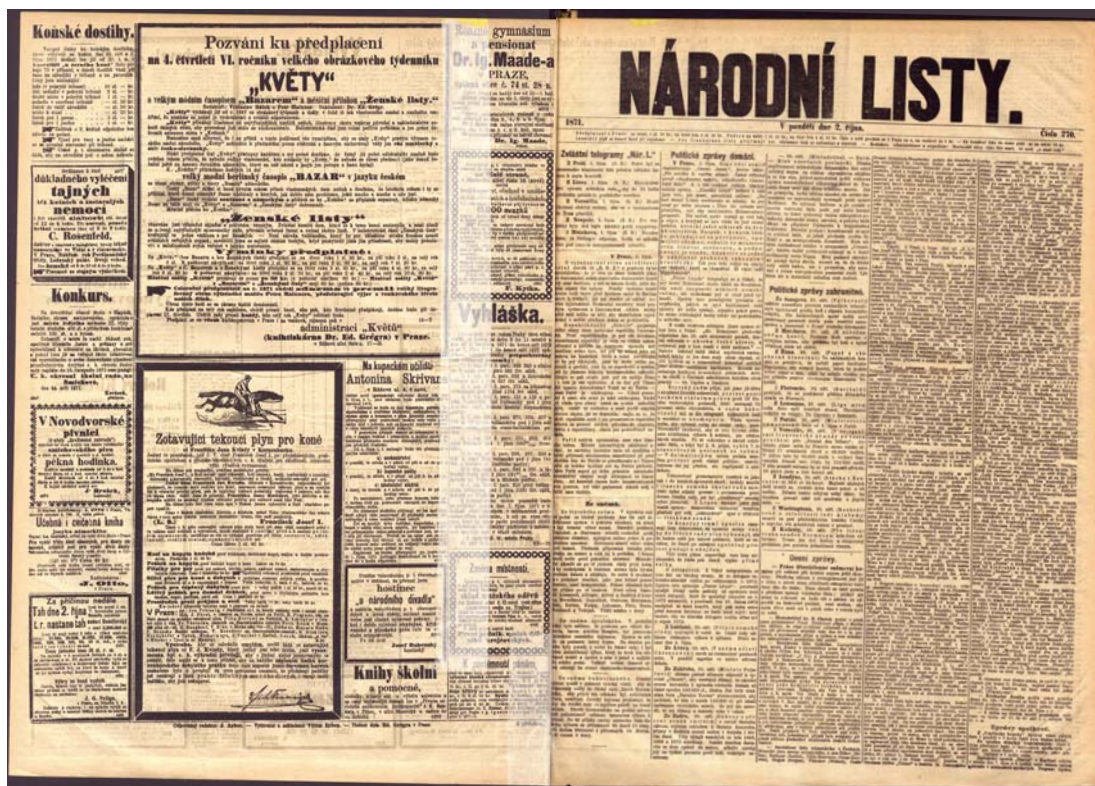
Ochrana knihovních fondů

Odbor správy a ochrany fondů (OSOF) zajišťoval v roce 2005 v rámci svých činností reformátování ohrožených nebo poškozených dokumentů, očistu fondů, opravy a převazby, výrobu ochranných obalů a mikrobiologickou kontrolu. Na některých činnostech se podílejí i dodavatelské firmy v rámci různých programů (VISK, Náprava škod způsobených povodní v roce 2002 apod.).

Mikrofilmování	Pole mikrofilmu	Strany
archivní negativ	199 765	399 530
matriční negativ	283 377	566 754
pozitiv	394 888	789 776

Digitalizace	
Skenování celkem	810 400
skenování mikrofilmu v NK	496 000
skenování mikrofilmu dodavatelsky	209 000
hybridní snímkování	105 400
Tvorba metadat celkem	772 000
NK	335 000
dodatelsky	437 000
Archivováno	2 100 000
Zpřístupněno	1 400 000

Hybridní reformátování poškozených dokumentů

Péče o knihovní fondy	
mikrobiologické kontroly	16
počet vyhodnocených stěrů	244
mechanická očista (v metrech)	3 947
speciální mechanická očista (svazky)	1 780
knihařské práce (svazky)	6 584
výroba ochranných obalů	5 296

Pracovníci oddělení péče o novodobé fondy zajišťovali mikroklimatickou a mikrobiologickou kontrolu ve všech depozitářích Národní knihovny ČR a na požádání i v dalších institucích (v Židovském muzeu, Strahovské knihovně kláštera premonstrátů, na Hudební fakultě AMU ad.). Očista knihovních fondů se zaměřovala zejména na příruční knihovny a vzácné dokumenty Slovanské knihovny. V průběhu roku byla dokončena montáž víceúčelové vakuové komory a v rámci zkušebního provozu bylo usušeno 218 starých a vzácných tisků Městské knihovny v Praze.

Pro zajištění rozvoje oblasti ochrany knihovních fondů je třeba často formou projektů žádat o účelové financování některých činností z různých rozvojových programů, případně řešit programové projekty výzkumu a vývoje. V roce 2005 byly v OSOF zpracovány a podány následující projekty:

Záchrana neperiodických bohemikálních dokumentů 19. století ohrožených degradací papíru

V polovině roku 2005 pracovníci OSOF připravili projekt zaměřený na záchranu neperiodických publikací 19. století pomocí hybridního reformátování. Náklady projektu by měly být hrazeny z finančních mechanismů Evropského hospodářského prostoru a Norska. V rámci projektu se v případě jeho schválení počítá do roku 2009 s reformátováním 6 500 publikací ohrožených degradací papíru.

Archivace a zpřístupnění dokumentů Národní digitální knihovny prostřednictvím centrálního datového úložiště. I. fáze

V oblasti digitalizace historických i novodobých fondů a sběru a archivace webových dokumentů domény „cz“ se projevuje nedostatek bezpečného paměťového prostoru, jenž by garantoval dlouhodobé uchování dat. V roce 2005 byla zadána analýza a studie dlouhodobé archivace, která prověřila navržené řešení založené na využívání dvou vzdálených diskových subsystémů s replikací dat. Koncem roku 2005 byl zpracován projekt zaměřený na vybudování centrálního datového úložiště, jímž se NK uchází o dotaci na Ministerstvu informatiky ČR.

Optimalizace nástrojů pro digitalizaci tištěných dokumentů ohrožených degradací kyselého papíru

Programový projekt bude řešit problematiku zvýšení úspěšnosti konverze obrazových souborů do textového formátu pomocí optického rozpoznávání znaků. Reformátování novin představuje značný problém kvůli nekvalitnímu tisku a pokročilé degradaci papíru. Nástroje pro OCR dosahují nestejných výsledků. Úspěšnost rozpoznání nelze již dále zvyšovat zlepšováním kvality zdrojových obrazových souborů. Projekt se zaměřuje na vybudování znalostní báze založené na analýze archaických fontů a na vytvoření slovníků pro jazyk 19. a 20. století, které by sloužily k překonávání chybovosti OCR porovnáváním a opravováním nekorektně rozpoznávaných slovních tvarů. Na projektu bude spolupracovat i Knihovna Akademie věd ČR.

■ Statistické ukazatele služeb

Většina měřitelných údajů si ve sledovaném období udržela progresivní růst posledních let. Počet protokolovaných výpůjček byl nejvyšší za posledních patnáct let. Rovněž byla zachována vysoká úspěšnost kladného vyřízení objednávek – 96 %. Uživatelé Národní knihovny ČR již přivykli vymoženostem elektronického katalogu a 90 % požadavků bylo zadáno on-line. Negativní je naopak skutečnost, že téměř 10 % všech připravených dokumentů si uživatelé nevyzvedli.

V roce 2005 se obrátil trend v poklesu registrovaných uživatelů, jejich počet opět strmě rostl. Nové podmínky pro registraci a poskytování služeb nastavil nový Knihovní řád NK ČR, který vstoupil v platnost od října. Nakolik jeho působení ovlivní i vykazované statistické údaje, se nejdříve projeví až v průběhu delšího časového úseku. Návštěvnost knihovny se oproti předchozímu roku zvýšila o téměř 10 %. Více než 630 tisíc návštěvníků přišlo do knihovny nejen za tradičními službami knihovny, ale téměř 25 % z nich využilo vzdělávací akce, výstavy, koncerty, prohlídky historických prostor, resp. si vybralo ze široké nabídky vzdělávacích aktivit knihovny. Hlavní vstup do knihovny je opatřen elektronickým měřidlem návštěvnosti a ve sledovaném roce zaznamenal více než 2 200 tisíc průchodů.

Nejvyšší frekvenci návštěvnosti si udržuje stále Hala služeb, prošlo jí 290 tisíc návštěvníků, kteří zde získali základní informace o knihovně, přístup do elektronického katalogu nebo si vyzvedli knihy k vypůjčení mimo budovu. Hala služeb následuje Referenční centrum s více než 80 tisíci uživateli internetu a elektronických informačních zdrojů a Všeobecná studovna se stejným počtem návštěvníků, kteří zde studovali zejména tradiční dokumenty. Více než 83 tisíce uživatelů využilo knihovnu jako místo přístupu na internet, ať již prostřednictvím pevného spojení nebo bezdrátového připojení – WiFi v hlavních čtenářských prostorách. Koncerty v Zrcadlové kapli navštívilo přes 30 tisíc posluchačů, 35 tisíc turistů (z toho 90 % ze zahraničí) využilo možnosti rozhlednout se z Astronomické věže. Přes 30 tisíc zájemců navštívilo výstavy pořádané knihovnou v Klementinu, největší pozornosti se těšilo vystavení Dalimilovy kroniky – s více než 25 tisíci návštěv.

Uživatelé knihovny stále více využívají ke komunikaci s knihovnou internet, o čemž svědčí vysoká návštěvnost webových stránek knihovny, on-line objednávání dokumentů i další komunikace s knihovnou prostřednictvím sítě. Elektronicky jsou uživatelé pravidelně upozorňováni na své rezervace dokumentů, prošlou výpůjční lhůtu či změnu provozu knihovny. Ve sledovaném období byla experimentálně sbírána data o využívání elektronických informačních zdrojů a o návštěvnosti knihovny prostřednictvím internetu. Formálně je tato statistika upravena ČSN EN ISO 2789. Vlastní sběr dat a zejména definice jednotlivých kategorií dat se ještě doladuje. Přesto je jisté, že virtuální návštěvnost knihovny je již mnohem vyšší než ta tradiční – fyzická. Téměř jeden milion uživatelů navštívil hlavní domácí stránky knihovny a nejvýznamnější portály, které knihovna provozuje, např. <http://knihovnam.nkp.cz/>. Velmi vysokou míru využití vykazují nejen obecné informační zdroje jako Jednotná informační brána a Souborný katalog ČR, ale i specializované informační zdroje jako Manuscriptorium.

Vysokou úroveň výkonů si udržují nadále reprografické služby, v knihovně bylo zhotoveno více než 580 tisíc nejrůznějších typů kopií pro uživatele. Z toho si uživatelé zhotovili přes 470 tisíc kopií sami na samoobslužných kopírkách. Rovněž výkonnost v oblasti meziknihovních služeb a dodávání dokumentů je kontinuálně na velmi vysoké úrovni. Ustálil se počet požadavků, které je nutné vyřídit ze zahraničí prostřednictvím mezinárodních meziknihovních služeb, ať již výpůjčkou originálního dokumentu, nebo jeho kopií. Uživatelé si rovněž oblíbili nabídku virtuálních referenčních služeb, např. dotaz prostřednictvím služby Ptejte se knihovny položilo téměř 1 200 našich uživatelů.

Základní statistické ukazatele v oblasti poskytování služeb NK ČR za rok 2005

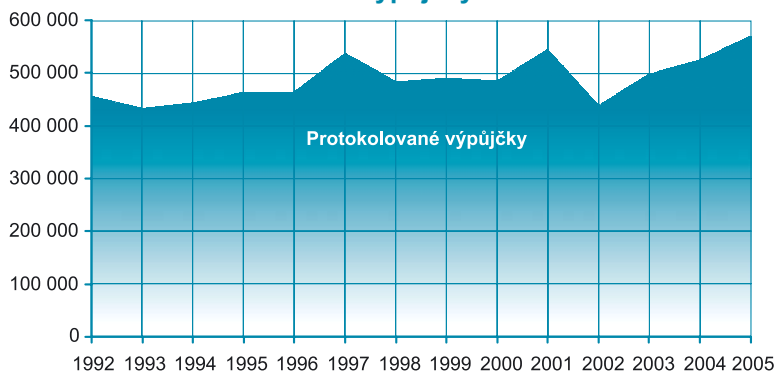
1. část

Sledované položky	Hala služeb	Odd. studoven	ORMS	Odd. periodik	Celkem základní služby	Odd. rukopisů a st. tisků	Hudební oddělení
Protokolované výpůjčky	286 771	226 687	20 376	32 545	566 379	8 144	8 105
z toho: absenční	286 771	50	3 768	2 158	292 747	0	200
prezenční	0	226 637	16 608	30 387	273 632	8 144	7 905
Registrovaní čtenáři	38 735		923		39 658		
Nové průkazy (z toho)	8 865				8 865		
Čtenářské návštěvy	290 000	90 215	84 866	13 239	478 320	3 865	2 488
z toho: Klementinum	290 000	90 215	84 866	13 239	478 320	3 865	2 488
Hostivař					0		
Návštěvníci v knihovně			302	62	364	540	350
z toho: Klementinum			302	62	364	540	350
Hostivař					0		
Registrované informace	27 846	16 290	17 462	1 917	63 515	2 335	5 330
Rešerše s využitím VT			21		21		
Objednávky podané čtenáři v Hale služeb	276 731				276 731		
z toho vyřízeno kladně	264 766				264 766		
Požadavky na meziknihovní služby			27 609		27 609		
z toho objednáno v zahraničí			7 600		7 600		
Záznamy na rezervaci výpůjček	230 383				230 383		
Upomínky přes advokátní poradnu	129				129		
Kopie pro uživatele	348 568		83 539	42 917	475 024		

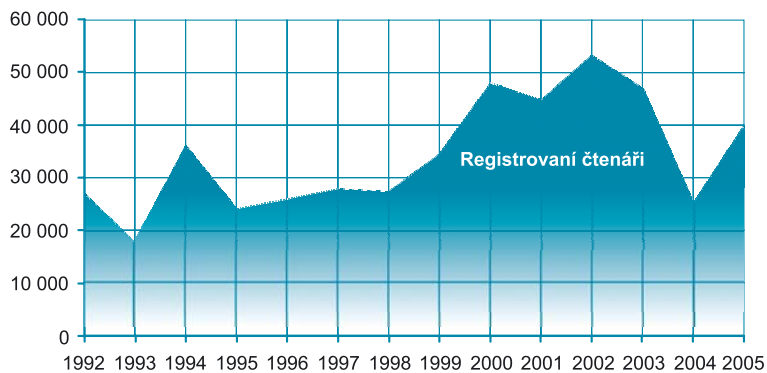
2. část

Sledované položky	Národní konzerv. fond	Odbor knihovnictví	Slovanská knihovna	Archiv NK ČR	Ostatní	NK ČR celkem
Protokolované výpůjčky	3 381	26 052	69 538	9		681 608
z toho: absenční	0	10 425	44 600	3		347 975
prezenční	3 381	15 627	24 938	6		333 633
Registrovaní čtenáři			1 587			41 245
Nové průkazy (z toho)			478			9 343
Čtenářské návštěvy	441	6 347	16 922	44	0	508 427
z toho: Klementinum		6 347	16 922			507 942
Hostivař	441			44		485
Návštěvníci v knihovně		5 382	2 550		113 115	122 301
z toho: Klementinum		5 382	2 550		112 676	121 862
Hostivař					439	439
Registrované informace	320	612	10 462	58	21 560	104 192
Rešerše s využitím VT		383				404
Objednávky podané čtenáři v Hale služeb						276 731
z toho vyřízeno kladně						264 766
Požadavky na meziknihovní služby			392			28 001
z toho objednáno v zahraničí			30			7 630
Záznamy na rezervaci výpůjček			6 400			236 783
Upomínky přes advokátní poradnu			2			131
Kopie pro uživatele			37 040		68 544	580 608

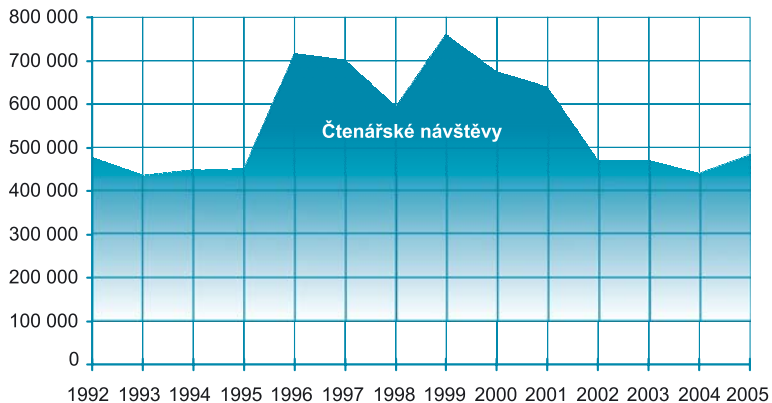
Výpůjčky

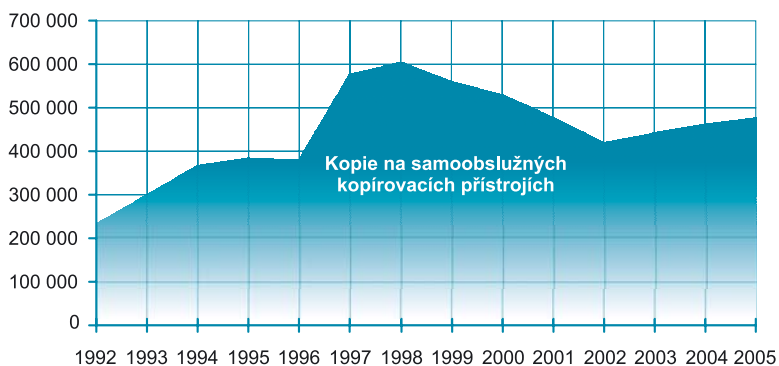
Čtenáři

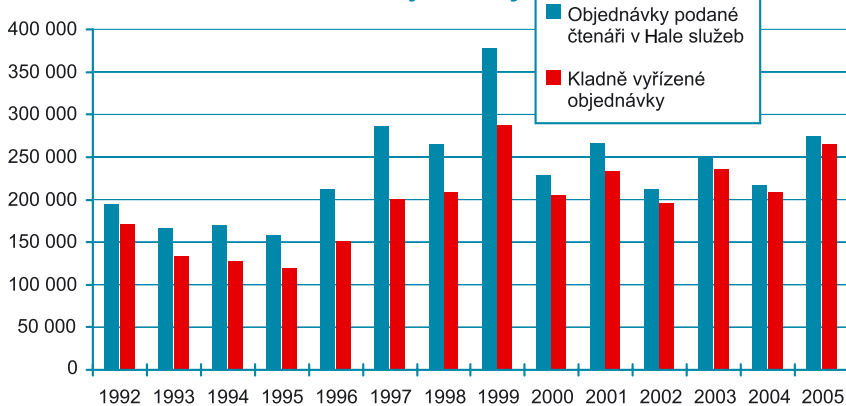
Návštěvníci

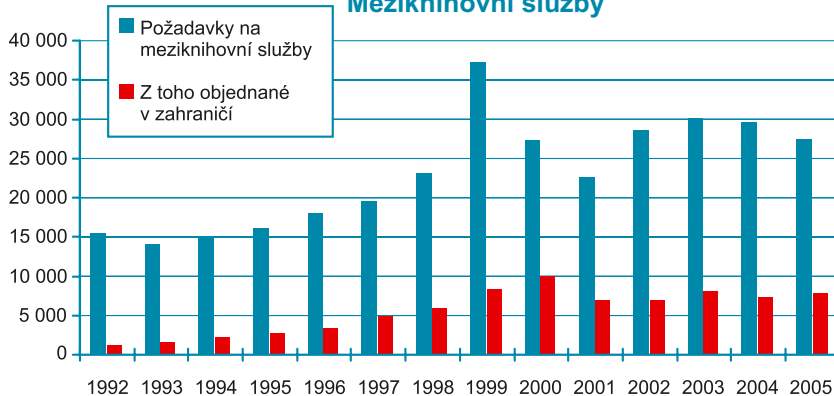
Kopie

Objednávky

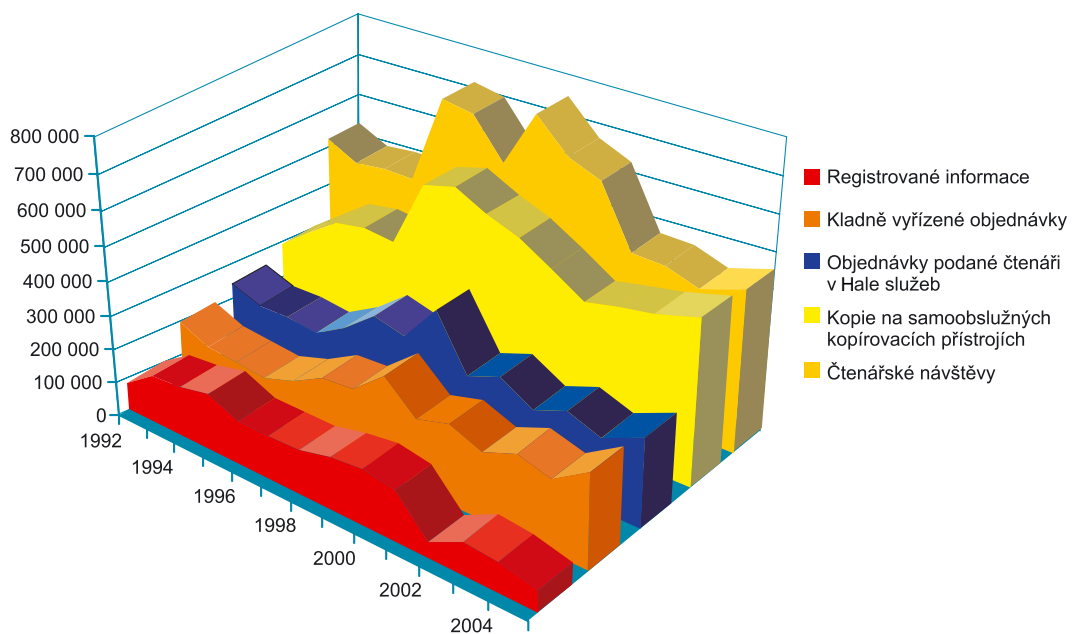
Meziknihovní služby

Základní služby NK ČR v číslech od roku 1992 do roku 2005

SLEDOVANÉ POLOŽKY	Průměr let 1992 až 1999		2000		2001		2002		2003		2004		2005	
	počet	index	počet	index	počet	index	počet	index	počet	index	počet	index	počet	index
Protokolované výpůjčky (všechny registrované absenční a prezenční výpůjčky, vč. výpůjček realizovaných v průběhu poskytování reprografických a mezi-knihovních služeb)	470 796	100	483 607	103	543 537	115	436 903	93	497 834	106	524 498	111	566 379	120
Registrovaní čtenáři (všechny nově vystavené čtenářské průkazy, resp. čtenářské průkazy s obnovenou platností a povolení ke vstupu do studoven)	27 554	100	47 200	171	44 059	160	52 348	190	46 182	168	25 206	91	39 658	144
Čtenářské návštěvy (návštěvníci čtenářských prostor, včetně návštěvníků vzdělávacích akcí, odborných porad a seminářů)	572 685	100	673 844	118	638 544	112	470 446	82	469 437	82	439 233	77	478 320	84
Registrované informace (všechny písemné bibliografické informace a iniciativní bibliograficko-informační služby, resp. informace ze souborných katalogů, komentované vzkazy pro čtenáře, jednotlivé záznamy v rešerších)	138 046	100	169 671	123	152 869	111	52 534	38	100 982	73	91 369	66	63 515	46
Rešerše s využitím VT (včetně kombinovaných rešerší a výstupů s SDI)	181	100	83	46	52	29	52	29	38	21	29	16	21	12
Objednávky podané čtenáři v Hale služeb (písemné žádanky o výpůjčku dokumentů uložených ve skladištích knihovních fondů)	228 731	100	228 126	100	265 546	116	211 540	92	249 278	109	215 867	94	276 731	121
z toho kladně vyřízených	174 883	100	204 604	117	232 635	133	196 490	112	235 221	135	207 978	119	264 766	151
Úspěšnost objednávký v procentech	76 %		90 %		88 %		93 %		94 %		96 %		96 %	
Požadavky na mezi-knihovní služby	19 799	100	27 210	137	22 520	114	28 586	144	30 055	152	29 524	149	27 609	139
z toho objednané v zahraničí	3 712	100	9 901	267	6 883	185	6 922	186	7 984	215	7 322	197	7 600	205
Záznamy na rezervaci (poštou zasláná oznámení o rezervování žádaného dokumentu)	2 208	100	20 040	908	136 263	6 171	154 490	6 997	170 705	7 731	191 005	8 651	230 383	10 434
Upomínky prostřednictvím advokátní poradny	119	100	45	38	159	134	103	87	152	128	152	128	129	108
Kopie na samoobslužných kopírovacích přístrojích	426 129	100	529 483	124	478 344	112	420 525	99	443 492	104	462 381	109	475 024	111

Základní služby 1992–2005

■ Archiv Národní knihovny

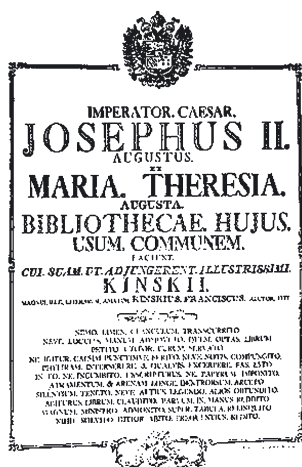
Archiv Národní knihovny (ANK) vznikl v roce 1990 jako archiv zvláštního významu. Podle nové kategorizace, kterou stanovil zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě, byl zařazen mezi archivy specializované (dočasná akreditace udělena Odborem archivní správy Ministerstva vnitra ČR 27. května 2005). Jeho posláním je shromažďovat, zpracovávat, chránit a zpřístupňovat archivní fondy Národní knihovny a jejich právních předchůdců, jakož i fondy a sbírky soukromých osob a právnických institucí, které byly knihovně předány nebo byly vytrženy z jejich vlastních fondů. Dále metodicky řídí a kontroluje spisovou službu Národní knihovny ČR.

Fondy a sbírky ANK jsou postupně zpracovávány a zpřístupňovány prostřednictvím inventářů a lístkových katalogů. V roce 2005 bylo zpracováno 7,49 bm archiválií, z toho 0,33 bm bylo inventarizováno a 7,16 bm katalogizováno. Počet evidenčních jednotek vzrostl o 41. Počet inventárních jednotek o 677. Bylo vytvořeno 5 nových fondů (Cech kožešníků Enns, Rakousko 1614–1836; De Hoeff-Huerta Martin 1617–1637; Pihertová Ludmila Viktorie, PhDr. 1913–1940; Kleinschnitzová Flora, doc. PhDr. 1929–1946; Rodinný archiv Veselých [1795]–1947) a zhotoveno 6 inventářů (Výroční zprávy 1870–2003; Novokarolinská knihovna 1656–[1777]; Kleinschnitzová Flora, doc. PhDr. 1929–1946; Sbírka vyhlášek a oznámení – Vídeň 1848–1849; Kinský František Josef – ředitel VUK 1739–1793(1828); Obchodní a živnostenská komora v Praze 1896–1923).

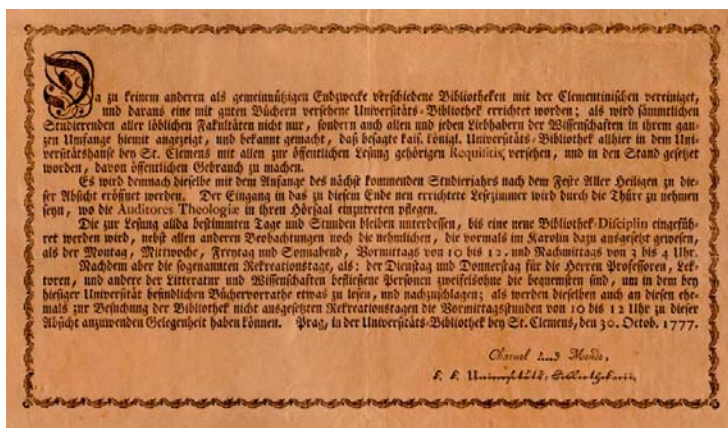
Fyzický stav archivních souborů: poškozeno je zhruba 70 % archiválií. Jedná se především o poškození prachem (cca 30 %), trhliny a přelomení (cca 29 %) a křehkost a lámavost (cca 17 %).

ANK využívá Restaurátorské oddělení svého zřizovatele. Kapacita prací pro archiv je však omezena restaurátorskými pracemi na knižním fondu. V loňském roce byly zrestaurovány a opatřeny speciálními úložnými deskami zásadní písemnosti z období vzniku knihovny (oznámení o jejím založení, o zpřístupnění veřejnosti, o otevření dvou čítáren a čítarenský řád).

Ošetřeny byly cca 2 bm archiválií (odstranění prachu, vyrovnání, scelení trhlin, doplnění papírové hmoty).

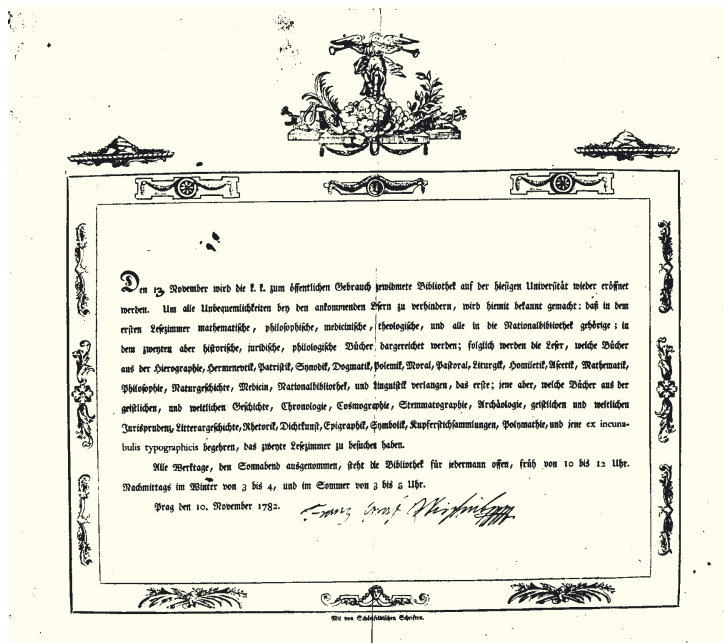
Vyhláška Josefa II. a Marie Terezie o zveřejnění knihovny (1777)

Oznámení kustodů Charuela a Mendeho o otevření knihovny pro veřejnost (30. říjen 1777)

Celkové množství uložených archiválií	
Počet fondů	32
Počet sbírek	11
Běžné metry celkem	320,63 bm
Počet evidenčních jednotek	5613 ks

Stupeň zpracovanosti archivních souborů	
Zpracováno	53,48 %
Inventarizováno	51,16 %

Vyhláška hraběte Věžníka o otevření dvou čítáren v univerzitní knihovně s uvedením otevřací doby (10. listopad 1782)

■ Referát vnitřního auditu

Souhrnné zhodnocení výsledků kontrol a přiměřenosti a účinnosti zavedeného systému finanční kontroly

Národní knihovna ČR se v roce 2005 v oblasti interního auditu věnovala těmto úkolům:

- Plnění plánu tvorby účinných vnitřních kontrol v rámci budování „Vnitřního kontrolního systému NK“ a řízení rizik spojených s nehospodárným nakládáním finančních prostředků státního rozpočtu.
- Plnění plánu programu pro boj s korupcí v souladu s usnesením vlády ČR č. 560 ze dne 11. 5. 2005.

V rámci těchto úkolů NK posílila účinnost nastavených kontrolních mechanismů tvorbou účinných vnitřních norem v NK, ve kterých mimo jiné stanovila povinnosti vedoucích zaměstnanců ve vztahu k řídicím kontrolám a oddělila pravomoci a odpovědnosti zaměstnanců při přípravě, schvalování, provádění a kontrole operací v NK.

K hlavním přijatým normám patří:

- Organizační řád
- Pracovní řád
- Knihovní řád
- Nakládání s odpady v NK
- Spisový a skartační řád

Klíčovým prvkem také bylo definování rozsahu a provádění kontrol jednotlivých útvarů a vedoucích pracovníků NK v oblasti uzavírání smluv a zadávání zakázek v NK.

- Plnění plánu činností interního auditu.

V roce 2005 se Referát vnitřního auditu zaměřil na tyto úkoly:

- provedení analýzy a vyhodnocení závěrů „Koncepce kontrolního systému v ČR se zaměřením na finanční kontrolu“ v podmínkách NK,
- zpracování metodických pokynů CHJ 16–18 vydaných MF do podmínek fungování NK, a to i se zaměřením na čerpání finančních prostředků z fondů EU,
- pravidelné zařazování auditů provedených nápravných opatření v oblasti finanční kontroly, auditu systému a výkonu, se zaměřením na posouzení fungování, efektivnost a účinnost přijetí těchto nápravných opatření,
- dozorování (supervize) interního auditora u nákupů prostřednictvím elektronického tržiště,
- spolupráci při tvorbě účinných vnitřních norem v návaznosti na posilování účinnosti nastavených kontrolních mechanismů,
- posilování zodpovědnosti vedoucích i ostatních zaměstnanců NK za co nejehospodárnější způsob nakládání s finančními prostředky, a to prostřednictvím školení a konzultací, případně spolupráce při provádění interních auditů.

Na základě zjištění pak lze konstatovat, že prostřednictvím funkční kontroly vedoucích pracovníků a provedených interních auditů nebyly v NK v roce 2005 zaznamenány žádné případy neehospodárného či neefektivního nakládání s přidělenými finančními prostředky.

Současně nebyl zaznamenán žádný případ korupčního jednání a žádné kontrolní zjištění nebylo předáno k dalšímu řízení podle zvláštních předpisů.

Kalendárium významných akcí

20. 1. **Tisková konference** – informace o strategických cílech NK ČR do roku 2012 a o plánované nové budově knihovny.
25. 1. **Tříkrálový večer**
Kyтарový recitál Lubomíra Brabce v Zrcadlové kapli Klementina.
29. 1. **Pomoc Asii** – dobročinný bazar na klementinských nádvořích. Z dobrovolné sbírky předmětů, organizované knihovnou. Určeno na pomoc lidem postiženým živelnou pohromou. Výtěžek akce byl odevzdán organizaci Člověk v tísni, neprodané věci byly odvezeny do Diakonie Broumov.
4. 3. **O internetu a věcech souvisejících i nesouvisejících** – beseda s Ondřejem Neffem v rámci akce Březen měsíc internetu.
9. 3. **Tisková konference** – unikátní objev fragmentu Dalimilovy kroniky. Vráť se do Česka?

10. 3. **Edvard Kocbek** – odborné kolokvium věnované dílu a odkazu slovinského básníka, prozaika, esejisty a filozofa. Uspořádala Slovanská knihovna ve spolupráci s Velvyslanectvím Republiky Slovinsko a Ústavem slavistických a východoevropských studií FF UK.
- 17.3. **Současná ruská a litevská folkloristika** – seminář o problematice výzkumu. Setkání s prof. J. Novikovem a prof. B. Kerbelite a představení souborného vydání epických písní ve 25 svazcích "Свод русского фольклора". Uspořádala Slovanská knihovna ve spolupráci s Ústavem slavistických a východoevropských studií FF UK.
31. 3. **Tisková konference** – spolu s vernisáží výstavy k získání fragmentu Dalimilovy kroniky.
4. 4. **Literární podvečery ve staré koleji** – povídání s básníkem, publicistou, textařem a rozhlasovým moderátorem Františkem Novotným. (Od září pořad nese název Host v Klementinu.)
6. 4. **Prezentace knihy Františka Kautmana „Fjodor Michajlovič Dostojevskij: Věčný problém člověka“** – prezentace knihy uznávaného odborníka na Dostojevského život a dílo. Uspořádala Slovanská knihovna ve spolupráci se Společností Dostojevského.

7. 4. **Češi, Lužičtí Srbové a Poláci v 19. a 20. století** – 13. seminář východoevropských dějin při Slovanské knihovně.
Ve spolupráci s Masarykovým ústavem Akademie věd ČR a Společností pro výzkum východní a střední Evropy v ČR.
13. 4. **Dny otevřených dveří v Klementinu** pro studenty středních škol.
- 5.–8. 5. **11. mezinárodní knižní veletrh Svět knihy Praha** – prezentace publikační činnosti, zejména Slovanské knihovny.
16. 5. **15. výročí obnovení činnosti SKIP** – slavnostní shromáždění v Zrcadlové kapli.
18. 5. **Dny otevřených dveří v Klementinu** pro studenty středních škol.
20. 5. **Křest Všeobecného slovníku českého znakového jazyka spojený s tiskovou konferencí** – zástupce nakladatelství učebnic Fortuna předal významné a jedinečné dílo do fondu NK ČR.
23. 5. **Spolupořádání workshopu Infora** na téma příprava a zpřístupnění elektronických plných textů historických dokumentů.
- 26.–27. 5. **Konference evropského projektu COMTOOCI** na téma příprava elektronických plných textů a práce s nimi v oboru filologie a historie.
1. 6. **Kde končí svět** – slavnostní setkání vítězů krajských přehlídek soutěží knihoven a dětských čtenářů s pasováním rytířů Řádu krásného slova.

4. 6. **Pražská muzejní noc** – v rámci prezentace kulturního dědictví se otevřely zájemcům historické prostory Klementina, tentokrát ve večerních hodinách.
20. 6. **Slavnostní koncert u příležitosti otevření výstavy "Serena mente iubilo"** (hudba v rukopisech od 12. do 16. století) v rámci projektu Bibliotheca sonans realizovaného za podpory programu Evropské unie Culture 2000.
Účinkoval soubor ARS CANTUS s uměleckým vedoucím Tomaszem Dobrzanskim z Vratislavi.

21. 6. **Prezentace knihy „Alfred Ljudvigovič Bem / Vsevolod Izmajlovič Srezněvskij: Perepiska 1911–1936“** (sest. M. Bubeníková, A. N. Goriainov), Brno 2005. Uspořádala Slovanská knihovna ve spolupráci s Literárním archivem Památníku národního písemnictví a Společností Dostojevského.
27. 6. **Vidění, zření, rozumění** – sympozium pořádané u příležitosti 85. narozenin prof. Zdeňka Mathausera. Uspořádala Slovanská knihovna ve spolupráci s Ústavem slavistických a východoevropských studií FF UK a Katedrou estetiky FF UK.
1. 7. **Koncert** smíšeného pěveckého sboru **CANTATE CARLISLE** z Pensylvánie, USA.
25. 8. **Tisková konference** – NK ČR první nositelkou prestižní ceny UNESCO Jikji – Paměť světa za ochranu a zpřístupňování světového kulturního dědictví.

- 13.–15. 9. **Knihovny současnosti '05**
Nejvýznamnější pravidelné knihovnické setkání. NK ČR se jako každoročně podílela na organizaci akce jako samostatný subjekt i v rámci svého členství ve SDRUK a SKIP.
17. a 18. 9. **Dny evropského dědictví** – dny otevřených dveří v Klementinu pro veřejnost.
- 21.–24. 9. **Spolupořádání mezinárodní vědecké konference** k dějinám měšťanských, zámeckých a církevních knihoven „Vita morsque et librorum historia“ v Českých Budějovicích.
22. 9. **Josip Juraj Strossmayer (1815–1905) aneb „Ten, co má v Praze náměstí, a nikdo neví proč“** – přednáška Dušana Karpatského spojená se zahájením stejnojmenné výstavy. Uspořádala Slovanská knihovna ve spolupráci s Velvyslanectvím Republiky Chorvatsko.
6. 10. **Knihovna roku** – udělení státní ceny Ministerstva kultury ČR „Knihovna roku 2005“.

- 7.–8. 10. **15. podzimní knižní veletrh v Havlíčkově Brodě** – prezentace vydavatelské produkce NK ČR.
- 12.–14. 10. **Muzeum osvobozenického boje Ukrajiny v Praze. Ztráty a nálezy** – mezinárodní vědecká konference věnovaná 80. výročí založení muzea.
Uspořádala Slovanská knihovna ve spolupráci s Českou asociací ukrajinistů, Velvyslanectvím Ukrajiny v ČR, Ukrajinskou iniciativou v ČR a Sdružením Ukrajinek v ČR.
18. 10. **Prezentace nejnovějších překladů Aleny Morávkové** – u příležitosti významného životního jubilea překladatelky.
Uspořádala Slovanská knihovna ve spolupráci s Klubem rusistů Obce překladatelů.
8. 11. **František Kupka v NK ČR** – zástupci Galerie Sklenář předali do fondu NK ČR bibliofilii „František Kupka – Člověk a Země“.
Promítnut dokument režiséra A. Kisila o cestě unikátního Kupkova díla do Číny.
- 10.–13. 11. **13. mezinárodní knižní veletrh Bibliotéka–Pedagogika** – prezentace vybraných publikací vydaných NK ČR.
23. 11. **Setkání s bulharským básníkem Vatěm Rakovským a prezentace výboru z jeho básnické tvorby „Chci ti něco říct, světe“**.
Uspořádala Slovanská knihovna ve spolupráci se Společností přátel jižních Slovanů, Bulharským kulturním institutem v Praze, Ústavem slavistických a východoevropských studií FF UK a Českým centrem Mezinárodního PEN klubu.
1. 12. **Prezentace publikace Jána Figeľa**, člena Evropské komise pro vzdělávání, kulturu a vícejazyčnost – Dozrievanie pre Evropu.
6. 12. **WebArchiv – informační setkání** u příležitosti zpřístupnění části českého webového archivu pro odbornou veřejnost, vydavatele a média, pro kterou má NK ČR oprávnění poskytovat on-line přístup na základě smluv uzavřených s vydavateli.
22. 12. **Tisková konference** – k získání vzácného tisku – Gutenbergova odpustkového listu – do fondu NK ČR.

■ Knižní čtvrtky

V rámci pravidelných prezentací vybraných českých nakladatelství v Zrcadlové kapli, spojených s prodejem jejich nejnovějších titulů, se prezentovaly nakladatelské subjekty: **IDEÁL BRNO**, **Encyklopedický dům Brno**, **BALT-EAST Praha**, **Nakladatelství Scientia Praha**, **JOTA Brno**, **Nakladatelství ŠALVAR Brno**.

■ Host v Klementinu

Nový pořad, uváděný rozhlasovým moderátorem Františkem Novotným, ve kterém se každý měsíc představuje zajímavá osobnost. V roce 2005 to byli: Tereza Boučková – publicistka a spisovatelka, Jiří Anderle – malíř a grafik, Jan Schwarz – duchovní církve husitské, Karel Franta – malíř a grafik, František Cinger – literární kritik a publicista.

■ Školení:

Kurzy počítačové a informační gramotnosti

Rekvalifikační knihovnický kurz

Cyklus Digitalizace v knihovnách aneb Co musí vědět knihovník o digitalizaci

Předmětová kategorizace pro potřeby Konspektu

MARC 21

Cyklický inovační kurz pro pracovníky oddělení pro děti veřejných knihoven

Školení Lektorské dovednosti (spolupořadatel SKIP)

Školení Retrokon

Kurz Právníkého minima (hlavní pořadatel SKIP, spolupořadatel Knihovnický institut NK ČR, Jihlava)

■ Semináře:

17.–19. 2. Komunitní knihovny (Slaný, hlavní pořadatel SKIP, spolupořadatel Knihovnický institut NK ČR).

25.–27. 5. Podpora a rozvíjení čtenářství (Náchod, spolupořadatel SKIP a MěK Náchod).

3. 6. Mezinárodní seminář Knihovny jako brána k integraci cizinců (pořadatel MKC, spolupořadatel Knihovnický institut NK ČR).

6.–7. 10. Akvizice zahraniční literatury (v Havlíčkově Brodu, spolupořadatel Krajská knihovna Vysočiny H. Brod).

1.–2. 11. Regionální funkce knihoven (v Pardubicích, spolupořadatel Krajská knihovna Pardubice).

■ Výstavy

25. 11. 04–

31. 1. 05

Čechov v Čechách

Uspořádala Slovanská knihovna ve spolupráci s Divadelním ústavem.

9. 12. 04–

27. 1. 05

Monumenta Musicae Bohemicae

Z historie vydávání českých hudebních památek.

Ve spolupráci s Oddělením hudební historie Etnologického ústavu AV ČR.

21. 1. –10. 3. **Slovanská knihovna – osmdesát let činnosti**

Uspořádala Slovanská knihovna.

4. 2.–31. 3. **Znamé i neznámé Bulharsko**

Oceněné fotografie z 1.–3. ročníku soutěže organizované Sdružením pro Bulharsko.

Uspořádala Slovanská knihovna ve spolupráci s Bulharským kulturním institutem v Praze a Sdružením pro Bulharsko.

9. 2.–31. 3. **Vynálezy Julese Verna**

Ve spolupráci se Syndikátem autorů fantastiky u příležitosti 100. výročí úmrtí Julese Verna.

10. 3.–10. 5. **Edvard Kocbek (1904–1981)**

Slovinský básník, prozaik, esejista a filozof

Uspořádala Slovanská knihovna ve spolupráci s Ústavem slavistických a východoevropských studií FF UK.

1.–17. 4. **Dalimilova kronika**

NK ČR se podařilo zakoupit vzácný přírůstek do historického fondu – nově objevený zlomek dosud zcela neznámého latinského překladu nejstarší česky psané Kroniky tak řečeného Dalimila s bohatými iluminacemi ze 14. století. Rukopis byl vystaven v Zrcadlo-ové kapli spolu s dalšími vzácnými exempláři Kroniky z fondů NK ČR.

6.–29. 4. **Hans Christian Andersen 1805–2005**

Putovní výstava o životě a díle světoznámého básníka a prozaika, pořádaná městským muzeem v Odense.

Ve spolupráci s Nadací Hanse Christiana Andersena 2005 a Velvyslanectvím Dánského království.

14. 4.–14. 6. **Stoletá**

Jubilejní výstava fotografií a knižní tvorby Karola a Matúše Benických.

Ve spolupráci s nakladatelstvím ART BENICKÝ.

14. 4.–14. 6. Noví Evropané

Výstava fotografií a prezentace knihy Karola a Matúše Benických.

Ve spolupráci s nakladatelstvím ART BENICKÝ u příležitosti prvního výročí vstupu České republiky do EU.

5. 5.–4. 6. Hvězdy nad Triglavem**Slovinská literatura v českých překladech**

U příležitosti mezinárodního knižního veletrhu Svět knihy Praha 2005.

Uspořádala Slovanská knihovna.

14. 6.–14.9. Klementinum – paměť místa

Výstava klauzurních a diplomových prací studentů VŠUP.

Ve spolupráci se sochařským ateliérem prof. Jiřího Beránka.

Michal Trpák Čtenáři

- 17. 6.–30. 9. Poznej světové dědictví UNESCO**
3. ročník putovní výstavy fotografií unikátních kulturních a přírodních skvostů z prestižního Seznamu světového dědictví UNESCO.
Ve spolupráci s MEDIA IN – dílnou nezávislé publicistiky a dokumentaristiky pod záštitou České komise pro UNESCO.
- 21. 6.–8. 9. Setkání dvou světů. Dialog kultur**
Sbírka arabských knih a rukopisů Národní knihovny
Ve spolupráci se Společností česko-arabskou a řadou dalších institucí a přátel v rámci Arabských dnů v České republice.
- 28. 6.–28. 9. Josip Juraj Strossmayer (1815–1905)**
aneb „Ten, co má v Praze náměstí, a nikdo neví proč“
Uspořádala Slovanská knihovna ve spolupráci s Velvyslanectvím Chorvatské republiky.
- 15. 9.–15. 10. Ztráty a nálezy**
Výstava u příležitosti 80. výročí založení Muzea osvobozenéckého boje Ukrajiny v Praze.
Uspořádala Slovanská knihovna ve spolupráci s Českou asociací ukrajinistů, Národním archivem a Státním okresním archivem Nymburk, Lysá nad Labem.

- 30. 9.–15. 11. Bosniaka po Daytonské mírové dohodě 1995–2005**
Doplněno ukázkami z Česko-bosenského slovníku Lejly Zahiragič.
Uspořádala Slovanská knihovna.

- 6. 10.–10. 11. Praha – domov ukrajinské literární emigrace (20.–40. léta 20. století)**
Uspořádala Slovanská knihovna ve spolupráci s Českou asociací ukrajinistů.

20. 10. 05–

20. 1. 06

Obrazopis světa – objektivem Milana Rastislava Štefánika

Výstava fotografií ke 125. výročí narození M. R. Štefánika.

Záštitu převzali: ministr kultury ČR Vítězslav Jandák, předseda Senátu parlamentu ČR Přemysl Sobotka, ministr obrany ČR Karel Kühnl, primátor hl. města Prahy Pavel Bém, velvyslanec Slovenské republiky v ČR Ladislav Ballek, velvyslanec Itálie v ČR Giorgio Radicati, velvyslanec Francie v ČR Joël De Zorzi a generálporučík František Fajtl, DFC.

Ve spolupráci se Slovenským národním muzeem v Bratislavě a firmou Art Benický.

- 27. 10.–27. 11. Rytíř smutné postavy v Čechách**
Výstava u příležitosti 400. výročí vydání Dona Quijota, jež byla součástí rozsáhlé cervantesovské výstavy výtvarných děl a obrazů organizované Národní galerií.
Ve spolupráci s Velvyslanectvím Španělska a Institutem Cervantes.

27. 10.–28. 12. Exlibris s Donem Quijotem

Rytíř smutné postavy

Expozice exlibris ze sbírek Vladimíra Pospíšila a Pavla Štěpánka, doplňující výstavu v Zrcadlové kapli.

16. 11.–31. 12. Staletí pod křížem (Dějiny a kultura staroobřadců v 17.–20. století)

Uspořádala Slovanská knihovna ve spolupráci s Ústavem slavistických a východoevropských studií FF UK.

25. 11. 05

–25. 2. 06

Staré pověsti české a moravské

Výstava představuje kolekci výtisků Jiráskových pověstí českých z fondů NK ČR a výběr ilustrací R. Fučíkové ke knize A. Ježkové Staré pověsti české a moravské, kterou na sklonku roku 2005 vydalo nakladatelství Albatros.

Ve spolupráci s nakladatelstvím Albatros.

Drobné výstavy

9. 12. 04–
19. 1. 05 **Bibliotheca sonans**
Hudba 19. století ve Vratislavi, Štýrském Hradci a Praze (1. díl)
Součást programu CULTURE 2000.
13. 12. 04–
30. 1. 05 **Výsledky ankety „Moje kniha“**
Pořadí nejoblíbenějších knih obyvatel České republiky, sestavené podle výsledků ankety
vyhlášené v rámci akce Březen – měsíc internetu.
20. 1.–16. 2. **Bibliotheca sonans**
Hudba slezských skladatelů od 15. do 20. století (2. díl)
Součást programu CULTURE 2000.
- 1.-25. 2. **Lidé se rodí svobodní a sobě rovní**
Kolekce knih zaměřených na lidská práva z německých, rakouských a švýcarských nakla-
datelství, představená na Frankfurtském knižním veletrhu 2004, která byla prostřednic-
tvím Goethe-Institutu v Praze darována NK ČR.
17. 2.–10. 3. **Bibliotheca sonans**
Schmerzhaffter Lieb und Creutz-Weeg Krzeszowska pašijová kniha
Součást programu CULTURE 2000.
1. 3.–5. 4. **Jan Kořínek a Maroko**
Výstava připomínající osobnost Jana Kořínka, cestovatele a obchodníka, autora četných
publikací o Maroku.
11. 3.–20. 4. **Bibliotheca sonans**
Joseph von Eichendorff – slezský romantik
Součást programu CULTURE 2000.
- 11.–15. 4. **Euroliteratour – Interaktivní multimediální výstava**
Prezentace vícejazyčného audiovizuálního projektu, jehož koordinátorem je Národní
muzeum literatury, Rumunsko.
Součást programu CULTURE 2000.
18. 4.–5. 5. **Člověk v tísní**
Doprovodná výstava k 6. ročníku mezinárodního festivalu dokumentárního filmu JEDEN
SVĚT.
Ve spolupráci se společností při ČT, o.p.s. Člověk v tísní.
21. 4.–18. 5. **Bibliotheca sonans**
Stručná historie polské hudby (2. díl)
Součást programu CULTURE 2000.
5. 5.–4. 6. **Slovinsko – země a lidé**
Doprovodná expozice k výstavě Hvězdy nad Triglavem.
19. 5.–19. 6. **Bibliotheca sonans**
Hudba 19. století ve Vratislavi, Štýrském Hradci a Praze (2. díl)
Součást programu CULTURE 2000
17. 6.–30. 9. **Památky UNESCO**
Doprovodná expozice z knižních fondů NK ČR k výstavě Poznej světové dědictví UNESCO.
20. 6.–6. 7. **Bibliotheca sonans**
Serena mente iubilo – hudba v rukopisech od 12. do 16. století
Součást programu CULTURE 2000.

7. 7.–15. 8. Bibliotheca sonans
Hudba slezských skladatelů od 15. do 20. století (1. díl)
Součást programu CULTURE 2000.

1. 12.–25. 2. Výstavka produkce nakladatelství Albatros

Výstavy mimo Klementinum

**10. 2.–1. 5. Avantgarda o mnoha médiích
Josef Bartuška a skupina Linie**
Moravská galerie Brno.
NK ČR zapůjčila 5 exponátů.

27. 4.–31. 8. Osobnost a dílo Karla Krejčího
Polský institut v Praze.
Výstavka provázející stejnojmenné sympozium pořádané Polským institutem v Praze a Slovanským ústavem Akademie věd ČR.
Slovanská knihovna připravila celou výstavku.

5. 5.–8. 5. Slovanské literatury v českých překladech od počátku 20. století
Výstava konaná v rámci mezinárodního knižního veletrhu Svět knihy Praha 2005.
Uspořádala Slovanská knihovna ve spolupráci se Světem knihy, s.r.o., a za podpory Ministerstva kultury ČR.

17. 5.–15. 7. Bohatství Černé Hory / Blago Crne Gore
Slezské zemské muzeum v Opavě.
Slovanská knihovna zapůjčila část expozice.

25. 6.–30. 10. Výstava ve Vyšebrodském klášteře
NK ČR zapůjčila 1 exponát.

**29. 6. 05–
28. 2. 06 Výstava v Hergetově cihelně**
NK ČR zapůjčila 2 exponáty.

10. 9.–30. 10. Jan Dědina – obrazy
Muzeum Českého ráje v Turnově.
NK ČR zapůjčila 11 exponátů.

20. 9.–27. 11. Výstava k 200. výročí narození rakouského prozaika Adalberta Stiftera (rodáka z Horní Plané na Šumavě).
Curych, Švýcarsko.
NK ČR zapůjčila přes 50 exponátů.

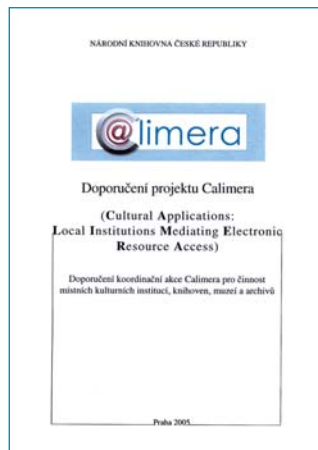
**20. 9. 05–
3. 1. 06 Výstava českého gotického umění 1347–1437**
Metropolitní muzeum, New York, USA.
NK ČR zapůjčila 2 exponáty.

■ I. Literatura z oboru knihovnictví

a) sborníky, příručky, propagační materiály

Calimera : doporučení projektu Calimera (Cultural Applications : Local Institutions Mediating Electronic Resource Access) : doporučení koordinační akce Calimera pro činnost místních kulturních institucí, knihoven, muzeí a archivů : aplikace v oblasti kultury, místní kulturní instituce zpřístupňující elektronické zdroje / [z anglického originálu přeložili Antonín Jeřábek et al.] – 2. vyd. (1. knižní). – Praha : Národní knihovna ČR, 2005. – 474 s. ; 21 cm ISBN 80-7050-473-0 (brož.)

Soubor doporučení pro činnost místních knihoven, muzeí a archivů v 21. století především s ohledem na digitalizaci a využití nových IT navazující na Doporučení projektu PULMAN.

EBSCOhost : online vyhledávací a rešeršní systém (<http://search.epnet.com>) : interní uživatelská příručka / [zpracovaly Šárka Kostecká, Petra Šťastná]. – 1. vyd. – Praha : Národní knihovna ČR, 2005. – 34 s. ; 21 cm ISBN 80-7050-468-4 (brož.)

Příručka je určena pro uživatele knihoven – účastníků konsorcia na zpřístupnění databáze EBSCO. Nabízí souhrnné informace a ukazuje možnosti při vyhledávání v plnotextových databázích EBSCO. Jedná se o aktualizaci příručky, která byla vydána NK ČR v roce 2001.

Katalogizace kartografických dokumentů : příručka pro katalogizátora s příklady ve formátu UNIMARC a MARC 21 / [zpracovala Ivana Andresová]. – 1. vyd. – Praha : Národní knihovna ČR, 2005. – 85 s. ; 30 cm ISBN 80-7050-467-6 (brož.)

Příručka je určena pro katalogizátory kartografických dokumentů. Vychází z Anglo-amerických katalogizačních pravidel (AACR2R), je doplněna příklady ve formátech UNIMARC a MARC 21.

Katalogizace ve formátu MARC 21 : stručná instrukce a příklady pro knihy a některé typy pokračujících zdrojů / Marie Balíková, Hana Kubalová, Jaroslava Svobodová. – 1. vyd. – Praha : Národní knihovna ČR, 2004. – 156 s. ; 30 cm ISBN 80-7050-438-2 (brož.)

Dotisk stručné příručky pro jmenovou katalogizaci. Záměrem autorky je prostřednictvím příkladů a stručného návodu pomoci katalogizátorům v jejich práci ve formátu MARC 21. Příručka předpokládá minimálně základní znalost pravidel, interpunkce ISBD a bibliografického popisu včetně tvorby selekčních údajů.

Klementinská knihovna : k 220. výročí zveřejnění = The Klementinum Library : 220th anniversary of serving the public : bibliotheca semper viva / Kateřina Hekrdlová, Zdeněk Franc. – 2. vyd. – Praha : Národní knihovna ČR, 2005. – 55 s., [2] s. barev. obr. příl. : il., portréty, faksim. ; 21 cm ISBN 80-7050-465-X (brož.)

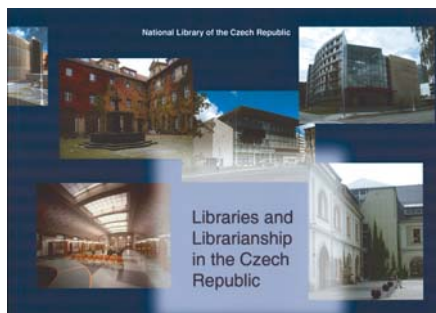
Přehled vývoje klementinské knihovny, charakteristika jejích významných ředitelů. Text jak v češtině, tak v angličtině.

Libraries and Librarianship in the Czech Republic

– 1. vyd. – Praha : Národní knihovna ČR, 2005. – 68 s.

ISBN 80-7050-477-3 (brož.)

Publikace poskytuje aktuální přehled stavu a rozvoje knihoven a knihovnictví v České republice.

Miscellanea : oddělení rukopisů a starých tisků = Miscellanea – Department of the Manuscript and Early Printed Books

– Praha : Národní knihovna ČR, 2005. sv. 18 (2003–2004) ; 21 cm

ISBN 80-7050-466-8 (brož.)

Sborník vycházející periodicky jednou za dva roky je věnován tematice historických knižních fondů, a to jak otázkám zpracování, ochrany a využití těchto fondů, tak také problematice dějin knižní kultury. Vedle studií, materiálových zpráv a recenzí domácí i zahraniční literatury obsahuje bibliografii členů oddělení a přehled činnosti oddělení za uplynulé období.

Národní knihovna České republiky : výroční zpráva 2004

– 1. vyd. – Praha : Národní knihovna ČR, [2005] – sv. ; 29 cm

ISBN 80-7050-462-5 (brož.) : Neprodejně

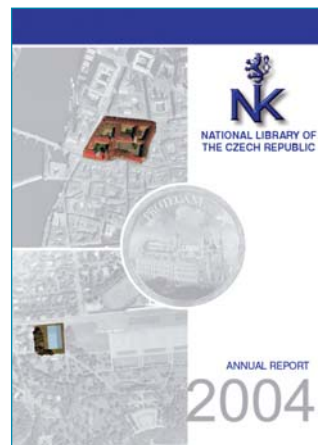
Výroční zpráva instituce informující o podstatných událostech, meznících a oblastech působení v roce 2004. Obsahuje též statistické přehledy a ukazatele.

National Library of the Czech Republic : annual report 2004

– 1. vyd. – Praha : Národní knihovna ČR, [2005] – sv. ; 25 cm

ISBN 80-7050-470-6 (brož.) : Neprodejně

Anglický překlad výroční zprávy instituce informující o podstatných událostech, meznících a oblastech působení v roce 2004. Obsahuje též statistické přehledy a ukazatele.

PULMAN : public libraries mobilising advanced networks : doporučení pro činnost veřejných knihoven, archivů a muzeí v podmínkách informační společnosti : [projekt ... / [z anglického originálu přeložili Šárka Kašpárková ... et al.]

– 2. vyd. (1. knižní). – Praha : Národní knihovna ČR, 2004. – 381 s. ; 21 cm

ISBN 80-7050-447-1 (brož.)

Dotisk souboru doporučení projektu Evropské unie realizovaného v letech 2001–2003 pro činnost veřejných knihoven v nových společenských podmínkách a pro zavádění integrovaných informačních služeb s využitím nových informačních technologií.

Soupis účastníků systému Mezinárodního standardního číslování knih – ISBN – v České republice s dodatkem Soupis účastníků systému Mezinárodního standardního číslování hudebnin – ISMN – v České republice : stav k 31. 12. 2004

– Praha : Národní knihovna ČR, Národní agentura ISBN v ČR, Národní agentura ISMN v ČR, [2005] – sv. ; 21 cm

ISBN 80-7050-461-7 (brož.)

Adresář českých nakladatelů a vydavatelů účastnících se systémů ISBN a ISMN. Základní část je uspořádána podle identifikátorů ISBN, resp. ISMN. Záznam dále obsahuje oficiální název a podnázev, adresu, telefon, fax, e-mail, WWW stránky a profesionální zaměření. Abecední rejstřík podle názvů nakladatelů/vydavatelů uvádí odkaz na identifikátor ISBN/ISMN.

Webarchiv : úvod, cíle, podmínky, realita – 1. vyd. – Praha : Národní knihovna ČR, 2005. – 11 s.
ISBN 80-7050-479-X (brož.)

Brožura představuje projekt Webarchiv, jehož cílem je zajistit dlouhodobý přístup k domácím elektronickým zdrojům publikovaným v síti internet. Dle platné legislativy může Webarchiv veřejně zpřístupňovat pouze zdroje, na něž má uzavřenou smlouvu s jednotlivými vydavateli.

b) periodika

Knihovna – Roč. 16, č. 1 (2005). – Praha : Národní knihovna ČR, 2005 ;
25 cm
ISSN 1801-3252

Od 16. ročníku vychází časopis Národní knihovna pod novým názvem, ve výraznější, barevné grafické podobě a na rozdíl od původního časopisu s půlroční periodicitou. I nadále jde o odborný časopis pro obory knihovnictví a informační vědu s přesahem do hraničních oborů.

Národní knihovna : knihovnická revue – Roč. 15, č. 4 (2004). – Praha : Národní knihovna ČR, 2005 ;
30 cm
ISSN 0862-7487

Časopis sborníkového typu obsahující odborné stati a další materiály s aktuální knihovnicko-informační tematikou určený knihovnám, informačním pracovištím a širší odborné veřejnosti.

■ II. Bibliografie

a) národní bibliografie

Česká národní bibliografie [elektronický zdroj] = Czech national bibliography / Národní knihovna ČR ; [software] Albertina icome Praha s.r.o. – Bibliografická databáze. – 1994–. – Praha : Národní knihovna ČR : Albertina icome, 1994–. – Elektronické optické disky (CD-ROM) : barev. ; 12 cm
ISSN 1210-8995

Nejúplnější zdroj bibliografických informací na DVD-ROM/CD-ROM, který obsahuje databáze: České knihy, Disertace a autoreferáty, Speciální dokumenty, Jmenné autority, Články v českých novinách, časopisech a sbornících, Periodika vydávaná na území ČR.

b) oborové bibliografie

Katalog starých ruských tisků z fondů Slovanské knihovny tištěných azbukou : díl I 1710–1775 / [sestavila Františka Sokolová]. – 1. vyd. – Praha : Národní knihovna ČR – Slovanská knihovna, 2004. – sv. : il., faksim. ; 21 cm – (Bibliografie Slovanské knihovny)
ISBN 80-7050-411-0 (1. sv. : brož.)

Katalog starých ruských tisků tištěných graždankou (nyní nazývanou azbuka) navazuje na katalog starých ruských tisků tištěných církevní cyrilicí, který byl vydán v roce 1997. První díl dvoudílného katalogu obsahující popis tisků z fondu Slovanské knihovny, zejména ze sbírky petrohradského knihkupce Smirdina, zahrnuje období 1710–1775.

Soupis publikací vydaných Slovanskou knihovnou (1924–2004) : vydáno k 80. výročí činnosti Slovanské knihovny / [sestavili Michaela Řeháková a Lukáš Babka]. – 1. vyd. – Praha : Národní knihovna ČR – Slovanská knihovna, 2005. – 29 s. ; 21 cm – (Bibliografie Slovanské knihovny ; 67) ISBN 80-7050-459-5 (brož.)

Knihka sumarizuje dosavadní vydavatelskou činnost Slovanské knihovny.

Úlety a troufalá falza Zdenky Bergrové : bibliografie 1945–2005 / [uspořádala Hana Opleštilová]. – 1. vyd. – Praha : Národní knihovna ČR – Slovanská knihovna, 2005. – 114 s. – (Bibliografie Slovanské knihovny ; 68)

ISBN 80-7050-474-9 (brož.)

PhDr. Zdenka Bergrová (nar. 1923) představuje jednu z nejvýznamnějších postav české překladatelské obce v oblasti literárněvědné rusistiky. Ačkoliv publikovala několik vlastních děl, jádro její práce tkví v překladatelské činnosti. V této oblasti zaznamenala četné úspěchy, a to i na mezinárodní scéně. Bibliografie obsahuje jak soupis vlastních prací Zdenky Bergrové, tak soupis jí provedených překladů. Bibliografie je dále opatřena předmluvou a rejstříky.

■ III. Ostatní

České svobodné zednářství v průběhu XVIII. století / Jan Podškubka – Praha : Národní knihovna ČR, 2004. – 330 s. ; 21 cm (Edice oddělení rukopisů a starých tisků. Monographia Miscellanea ; sv. 12 = Series of the manuscripts and early printed books department. Miscellaneorum monographiarum ; vol. 12)

ISBN 80-7050-444-7 (brož.)

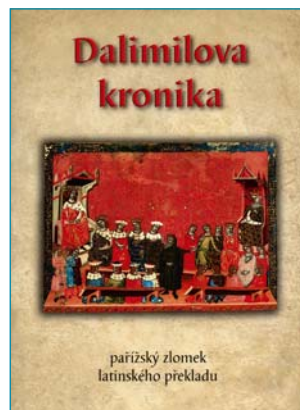
Cílem publikace je seznámit čtenáře s českou zednářskou literaturou a dějinami svobodného zednářství 18. století na našem území a představit členy zednářských lóží, kteří byli mj. významnými lékaři, přírodovědci, právníky, vyššími státními úředníky, techniky, spisovateli, univerzitními profesory, hudebníky a příslušníky vojenského stavu, jako osvícence „par excellence“. Za připomenutí stojí jistě i jejich dílo, které patřilo a dodnes patří ke klenotům evropské či dokonce světové vědy.

Dalimilova kronika : pařížský zlomek latinského překladu – 1. vyd.

– Praha : Gloriet ve spolupráci s Národní knihovnou České republiky, 2005. – 28 s. : barev. faksim. ; 24 cm

ISBN 80-86644-64-2 (Gloriet : brož.) – ISBN 80-7050-463-3 (Národní knihovna ČR : brož.)

Věrná podoba rukopisu pařížského zlomku, který Česká republika, zastoupená Národní knihovnou, získala v dražbě v pařížské aukční síni Piasa. O překladu Dalimilovy kroniky se až do tohoto nálezu vůbec nevědělo. Nález tohoto zlomku je velmi cenný jak z hlediska textového, tak z hlediska ikonografie a historie knižní malby obecně. Zlomek obsahuje šest úplných kapitol a pět kapitol neúplných rekonstruovaného původního textu.

Jak čteme ruské klasiky : příspěvky z konference věnované 100. výročí úmrtí A. P. Čechova = Kak my čitajem russkich klassikov : vystuplenija na konferencii, posvjaščenoj stoletnej godovščine so dnja smerti A. P. Čechova / [sestavily Marta Hrabáková a Radka Hříbková]. – 1. vyd. – Praha : Národní knihovna ČR – Slovanská knihovna, 2005. – 201 s. – (Publikace Slovanské knihovny ; 49) ISBN 80-7050-464-1 (brož.)

Sborník obsahuje příspěvky přednesené v rámci konference „Jak čteme ruské klasiky“, kterou ke 100. výročí úmrtí A. P. Čechova pořádala Slovanská knihovna ve spolupráci s Ústavem slavistických a východoevropských studií FF UK, Katedrou rusistiky a lingvodidaktiky PedF UK a Českou asociací rusistů. Konference se konala 26.–27. 11. 2004 a kromě příspěvků týkajících se přímo A. P. Čechova zde zazněly rovněž referáty o přijímání ruské literatury v českých zemích, o problémech s tím spojených a obecně o vztahu Čechů k ruské kultuře.

Jan Václav Lego (1833–1906). Sborník příspěvků z kolokvia o česko-slovinských kulturních stycích, které se konalo k uctění 170. výročí narození významného propagátora česko-slovinské vzájemnosti 23. října 2003 v Praze / [sestavili Milada K. Nedvědová a Jasna Honzak Jahič].

– 1. vyd. – Praha : Národní knihovna ČR – Slovanská knihovna, 2005. – 89 s. ; 21 cm – (Publikace Slovanské knihovny ; 42)
ISBN 80-7050-452-8 (brož.)

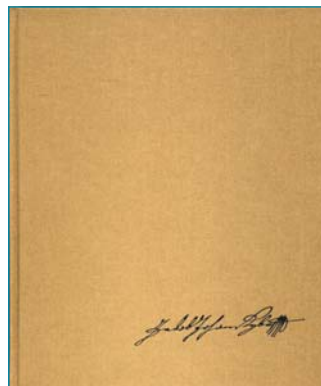
Sborník z konference věnované Janu Legovi (1833–1906), osobnosti, která se velmi zasloužila o rozvoj česko-slovinských kulturních vztahů. Jako národní buditel se podílel na založení slovinských národních kulturních institucí, překládal první český text do slovinštiny (Babička Boženy Němcové) a o Slovinsku psal do českých novin (Světozor, Zlatá Praha). Pro Čechy sepsal mluvnici slovinštiny a je autorem prvního průvodce po Slovinsku. Konference byla uspořádána Slovanskou knihovnou a Filozofickou fakultou UK v říjnu 2003. Do katalogu přispěli studenti a učitelé slovenistiky FF UK v Praze.

Katalog publikací vydaných Národní knihovnou České republiky – Praha : Národní knihovna ČR, 2005. – 42 s. : il. ; 22 cm

Knihovní řád Národní knihovny České republiky : účinný od 3. října 2005 – 1. vyd. – Praha : Národní knihovna ČR, 2005. – 39 s. ; 21 cm
ISBN 80-7050-475-7 (brož.) : Neprodejně
Aktualizované vydání knihovního řádu.

Můj život a hudba – 1. vyd. – Rožmitál pod Třemšínem : Společnost Jakuba Jana Ryby – Praha : Národní knihovna ČR – Královská kanonie premonstrátů na Strahově, 2005. – 51, viii s.
ISBN 80-7050-476-5 (Národní knihovna ČR) (váz.)

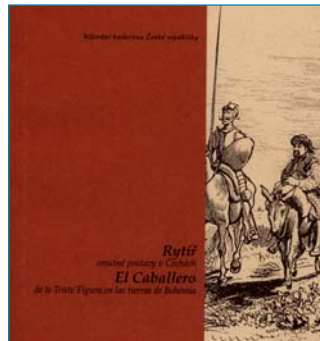
Jakub Jan Ryba (1765–1815), nejspíše na podnět Bohumíra Jana Dlabače, sepsal v němčině životní skicu svého hudebního života. Faksimile rukopisu, datovaného rokem 1801, vyšlo u příležitosti dvojího výročí J. J. Ryby díky laskavosti Královské kanonie premonstrátů na Strahově, v jejichž knihovně se rukopis nachází. Jednotlivé reprodukované strany doprovází přepis německého textu spolu s novým českým překladem.

Národní knihovna České republiky : interní předpisy – 1. vyd. – Praha : Národní knihovna ČR, 2005. – 54 s. : il. ; 30 cm
ISBN 80-7050-472-2 (brož.) : Neprodejně

Rytíř smutné postavy v Čechách : u příležitosti 400. výročí vydání prvního dílu Dona Quijota = El Caballero de la Triste Figura en las tierras de Bohemia : con motivo del IV Centenario de la aparición de la primera parte del Quijote / Jaroslava Kašparová, Pavel Štěpánek – 1. vyd. – Praha : Národní knihovna ČR, 2005. – 159 s., [22] s. obr. příl. : il. (některé barev.), portréty, faksim. ; 22 cm ISBN 80-7050-471-4 (brož.)

Publikace vyšla u příležitosti 400. výročí vydání Dona Quijota jako doprovodný katalog k výstavě uspořádané v Zrcadlové kapli. První část knihy mapuje čtenářskou recepci Cervantesova románu v českých zemích v 17.–20. století a obsahuje výběrový soupis španělských, českých i cizojazyčných tisků nacházejících se v českých knihovnách. Soupisy jsou opatřeny stručnými údaji o těchto vydáních i o jejich majitelích. Druhá část je věnována umělecké recepci postavy Dona Quijota v dílech výtvarníků jako Vratislav Hugo Brunner, Cyprián Majerník nebo František Tichý. Texty doprovázejí četné reprodukce knižních ilustrací, titulních listů vzácných vydání i reprodukce volných grafik. Text jak v češtině, tak ve španělštině.

Ukrajinské výtvarné umění v meziválečném Československu = Ukrajins'ke mystec'ke seredovsyc v mizvoennij Cechoslovaccyni = Ukrainian fine arts in the between-the-wars Czechoslovakia : k 80. výročí založení Ukrajinského studia výtvarných umění v Praze : sborník příspěvků z mezinárodní konference 12.–14. listopadu 2003 v Praze / pořádané Slovanskou knihovnou [et al.]. – 1. vyd. – Praha : Národní knihovna ČR, Slovanská knihovna, 2005. – 331 s. : il., portréty ; 21 cm – (Publikace Slovanské knihovny ; 50) ISBN 80-7050-450-1 (brož.)

Sborník příspěvků z mezinárodní vědecké konference pořádané Slovanskou knihovnou, Českou asociací ukrajinistů a Ukrajinskou iniciativou v Praze 12.–14. listopadu 2003. „Ukrajinské studio výtvarných umění“ bylo významnou ukrajinskou emigrantskou institucí v meziválečném Československu, která sehrála důležitou úlohu i pro české umělecké prostředí. Příspěvky ve sborníku zhodnocují její význam pro vývoj ukrajinského výtvarného umění v emigraci, jeho vazbu na české prostředí a přínos pro Ukrajinu.

Ukrajins'kyj portret na tli Prahy : ukrajins'ke mystec'ke seredovsyc v mizvojennij Cecho-Slovaccyni / Oksana Pelens'ka. – 1. vyd. – Praha : Národní knihovna ČR – Slovanská knihovna; New York : Naukove tovaristvo im. Ševčenko v Americi, 2005. – 221 s. : il. (některé barev.), portréty, faksim. ; 21 cm – (Publikace Slovanské knihovny ; 51) ISBN 80-7050-469-2 (brož.)

Publikace je věnována ukrajinskému výtvarnému umění v meziválečném Československu, a zaceluje tak mezeru ve zkoumání historie ukrajinského umění první poloviny 20. století. Hlavní důraz je kladen zejména na sledování procesu vzniku a rozvoje pražské umělecké školy v kontextu činností ukrajinských uměleckých, vzdělávacích a kulturně společenských institucí, zejména Ukrajinského studia výtvarných umění. Představena je rovněž historie formování a skladba sbírky výtvarného umění Muzea osvobozenec-kého boje v Praze, která je dnes součástí fondu Slovanské knihovny. Kniha vyšla díky finanční podpoře Ševčenkovy vědecké společnosti v Americe.

Vasil D. Stojanov v Cechija (1858–1868) : dokumenti za balgarskoto nacionalno-osvoboditelno dvizenije = Vasil D. Stojanov v Čechách (1858–1868) : dokumenty o bulharském národně-osvobozenec-kém hnutí / k vydání připravila a poznámkami opatřila Elena Chadžinikolova. – 1. vyd. – Praha : Národní knihovna ČR – Slovanská knihovna, 2004. – 163 s., [48] s. obr. příl. : faksim. ; 21 cm – (Edice Slovanské knihovny) ISBN 80-7050-454-4 (brož.)

Korespondence významného bulharského buditele, zakladatele bulharské Akademie věd, z doby jeho pobytu v Čechách ve druhé polovině 19. století.

Národní knihovna ČR děkuje nejen všem uvedeným dárcům, ale i dalším občanům, kteří obdarovali knihovnu anonymně.

Knížní dary

A

ÅBO AKADEMI
Åbo, Finsko

ACADEMIA
Praha, Česko

Agejev Aleksandr
Mogilev, Bělorusko

ALAN GUTTMACHER INSTITUTE
New York, USA

ALBERTINA ICOME PRAHA
Praha, Česko

Andrijanov Viktor
Moskva, Rusko

ARCHIV KANCELÁŘE PREZIDENTA REPUBLIKY
Praha, Česko

Arsić Irena
Bělehrad, Srbsko a Černá Hora

ASSOCIATION OF RUSSIAN AMERICAN SCHOLARS
Richmond Hill, USA

B

Babka Lukáš
Beroun, Česko

Bäcker Roman
Toruň, Polsko

Bakula Bogusław
Poznaň, Polsko

Balík Vojtěch
Praha, Česko

Balner Rostislav
Krnov, Česko

Balurov Jordan
Praha, Česko

Bambásek Zdeněk
Roudnice nad Labem, Česko

Bečková Marta
Praha, Česko

BĚLORUSKÉ CENTRUM V PRAZE
Praha, Česko

Benevič G. I.
Sankt-Petěrburg, Rusko

Benhart František
Praha, Česko

Bergrová Zdeňka
Praha, Česko

Bezborodov Alexej
Moskva, Rusko

BIAŁORUSKIE TOWARZYSTWO HISTORYCZNE
Białystok, Polsko

BIBLIOTEKA NARODOWA W WARSZAWIE
Varšava, Polsko

Bińkowska Iwona
Vratislav, Polsko

Bjumental' Mark
Praha, Česko

Blaha Josef
Praha, Česko

Blažek Antonín
Praha, Česko

BOIRON
Paříž, Francie

Borisova N. V.
Jelec, Rusko

Borjak Hennadij
Kyjev, Ukrajina

Brauneis Walter
Videň, Rakousko

BRNO INTERNATIONAL BUSINESS SCHOOL
Brno, Česko

Bubeníková Miluše
Praha, Česko

Buchberger Josef
Praha, Česko

Busse Ernst
Paříž, Francie

C

CAIQUE PUBLISHING LIMITED
Edinburgh, Velká Británie

CAMBRIDGE UNIVERSITY PRESS
Cambridge, Velká Británie

CARPATHO-RUSYN RESEARCH CENTER, INC.
Ocala, USA

Carrai Guido
Florencie, Itálie

CENTRUM ČESKÉHO VIDEA
Praha, Česko

CENTRUM FRANZE KAFKY
Praha, Česko

COMMISSARIAT GÉNÉRAL AUX RELATIONS
INTERNATIONALES DE LA COMMUNAUTÉ
FRANÇAISE DE LA BELGIQUE
Brusel, Belgie

Č

Čaban Mykola
Dněpropetrovsk, Ukrajina

Čajkovs'kyj Bohdan
Kyjev, Ukrajina

Čapek Jakub
Praha, Česko

Čelovský Bořivoj
Ostrava, Česko

ČESKÁ GEOLOGICKÁ SLUŽBA
Brno, Česko

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA
Praha, Česko

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ
- FAKULTA STROJNÍ
Praha, Česko

ČEŠKIJA CENTĀR I BOCHEMIJA KLUB
Sofie, Bulharsko

Čičerjugin-Mejngardt V. G.
Moskva, Rusko

Čirić Milan
Praha, Česko

Čiženkov Aleksandr
Sankt-Petěrburg, Rusko

Čulakova Žoržeta
Plovdiv, Bulharsko

Čumačenko V. K.
Krasnodar, Rusko

D

Damjanova Rumjana
Sofie, Bulharsko

Danylenko A.
New York, USA

David Zdeněk
Washington, USA

Davidovsky Vladimír
Curych, Švýcarsko

Davies Richard D.
Leeds, Velká Británie

Davydov Isay
Palm Coast, USA

DÉLÉGATION WALLONIE-BRUXELLES
Praha, Česko

Delehan Mychajlo
Užhorod, Ukrajina

Delevová Inka
Praha, Česko

DEUTSCHE COMENIUS-GESELLSCHAFT
Berlín, Německo

DEUTSCHE FORSCHUNGSGEMEINSCHAFT
Bonn, Německo

DEUTSCHES KULTURFORUM ÖSTLICHES
EUROPA
Postupim, Německo

DIGICULT
Salzburg, Rakousko

Dimić L.
Bělehrad, Srbsko a Černá Hora

DIVADELNÍ ÚSTAV
Bratislava, Slovensko

Dolinin Vjačeslav
Sankt-Petěrburg, Rusko

Dorovský Ivan
Brno, Česko

Drbal Alexandr
Praha, Česko

Drews P.
Freiburg, Německo

Drozdek František
Praha, Česko

Druzyaka Václav
Milovice, Česko

Đurčanský Marek
Pardubice, Česko

E

THE ENGLISH LANGUAGE SOCIETY
„KNOWLEDGE“
Toruň, Polsko

EUROPEAN OBSERVATORY ON HEALTH
SYSTEMS AND POLICIES
Brusel, Belgie

F

FAKULTNÍ NEMOCNICE S POLIKLINIKOU
OSTRAVA
Ostrava, Česko

Faryno Jerzy
Varšava, Polsko

Fedoruk Oleksandr
Kyjev, Ukrajina

FILOZOFICKÁ FAKULTA PREŠOVSKÉJ
UNIVERZITY
Prešov, Slovensko

FILOZOFICKÁ FAKULTA UK
- KATEDRA ETNOLOGIE
Praha, Česko

FOCUS FEATURES
Praha, Česko

Fomin Sergej
Moskva, Rusko

FONDAZIONE CRTRIESTE
Terst, Itálie

FRANCOUZSKÝ INSTITUT V PRAZE
Praha, Česko

Francová Marta
Praha, Česko

Freemanová Michaela
Kamenný Přívoz, Praha

G

Gajda Stanislaw
Opole, Polsko

Gašić Nada
Záhřeb, Chorvatsko

GAUKE, GMBH
Lütjenburg, Německo

GERMAN HISTORICAL INSTITUTE
Washington, USA

Giger Markus
Praha, Česko

Giorgi Lucia
Caserta, Itálie

Giustino Cathleen M.
AUBURN UNIVERSITY
Auburn, USA

Glazkova Natalija
Moskva, Rusko

GOETHE INSTITUT V PRAZE
Praha, Česko

Goľdberg Boris
Praha, Česko

Goldman M.
Jeruzalém, Izrael

THE GOOD ROAD LTD.
Londýn, Velká Británie

Góralski Andrzej
Varšava, Polsko

GOSUDARSTVENNYJ INSTITUT
ISKUSSTVOZNANIJA
Moskva, Rusko

GOSUDARSTVENNYJ UNIVERSITET
KUĽTURY I ISKUSSTV
Sankt-Petěrburg, Rusko

Goszczyńska Joanna
Varšava, Polsko

GRANTOVÁ AGENTURA ČR
Praha, Česko

Grimm Ines
Berlín, Německo

H

Habel Fritz
Německo

Han Anna
Budapešť, Maďarsko

Hansen-Löve Aage
Mnichov, Německo

Hanzelková Alena
Brno, Česko

Harbuľová Ľubica
Prešov, Slovensko

Harris Gerald
Oxford, Veľká Británie

HAZELNUT PROMOTION GROUP
Istanbul, Turecko

Hec Jaroslav
Praha, Česko

HEIMATKREIS HOHENELBE/RIESEGEBIRGE
Marktobendorf, Nemecko

Hermann-Schneider Hildegard
Innsbruck, Rakousko

Hlinomaz Milan
Teplá, Česko

Hofman Jiří
Praha, Česko

Hoskovec Jiří
Praha, Česko

Houdek Lubomír
Praha, Česko

Hronková Dana
Praha, Česko

Hulková Marta
Bratislava, Slovensko

CH

CHINA NATIONAL PUBLICATIONS IMPORT
AND EXPORT CORPORATION
Peking, Čína

I

Ilić Aleksandar
Bělehrad, Srbsko a Černá Hora

Iľjina Oľga
Sankt-Petěrburg, Rusko

INFORMAČNÍ CENTRUM EVROPSKÉ UNIE
Praha, Česko

INSTITUT „RUSSKOJE ZARUBEŽ'JE“
Sankt-Petěrburg, Rusko

INSTITUT TOLERANTNOSTI VGBIL IM.
RUDOMINO
Moskva, Rusko

INSTITUTO SUPERIOR DE RELACIONES
INTERNACIONALES RAUL ROA GARCÍA
Havana, Kuba

INSTYTUT PAMIECI NARODOWEJ
Varšava, Polsko

INTERNATIONAL CIVIL AVIATION
ORGANIZATION
Montreal, Kanada

Ivasjuk Oksana
Černivci, Ukrajina

Izotov Andrej I.
Moskva, Rusko

J

Jagiełło Michał
Varšava, Polsko

Jakubcová Alena
Praha, Česko

Jankovič Ján
Bratislava, Slovensko

Janowicz Jarosław
Krynky, Polsko

Janowicz Sakrat
Krynky, Polsko

JAPANESE LITERATURE PUBLISHING
PROJECT
Japonsko

Jaremko Roman
Mnichov, Nemecko

Jarovyj Valerij
Kyjev, Ukrajina

JELECKIJ GOSUDARSTVENNYJ UNIVERSITET
Jelec, Rusko

Jelínek Pavel
Praha, Česko

Jireček Ladislav
Praha, Česko

Jovčeva Marija
Sofie, Bulharsko

Jurišić Šimon
Split, Chorvatsko

Jur'jeva Ludmila
Dněpropetrovsk, Ukrajina

JUŽNOURAL'SKIJ GOSUDARSTVENNYJ
UNIVERSITET
Čeljabinsk, Rusko

K

Kaleba Petr
Praha, Česko

Káprály Mihály
Nyíregyháza, Maďarsko

Karpatský Dušan
Praha, Česko

Kasalová Hana
Praha, Česko

KEPLER KOMMISSION
Mnichov, Německo

Kerbelite Bronislava
Sankt-Petěrburg, Rusko

Killmann Hans Joachim
Maintal, Německo

Kinrade Derek
Londýn, Velká Británie

Kirner Johannes
Mnichov, Německo

Kleinert Annemarie
Berlín, Německo

Klimova Galina
Moskva, Rusko

Klinghammer Rudolf
Kolín nad Rýnem, Německo

Kocjubyns'ka Mychajlyna
Kyjev, Ukrajina

Kolesnyčenko-Bratun' Natalija
Kyjev, Ukrajina

Kolomijceva Jelena
Sankt-Petěrburg, Rusko

Komendová Jitka
Olomouc, Česko

KONGRES POLÁKŮ V ČESKÉ REPUBLICCE
Český Těšín, Česko

Kopřivová Anastasia
Praha, Česko

KÖRBER-STIFTUNG
Hamburg, Německo

KOREA FOUNDATION
Soul, Korea

KOREAN OVERSEAS INFORMATION SERVICE
Soul, Korea

Korthaase Werner
Berlín, Německo

Kosik Olga Vladimirovna
Moskva, Rusko

Kosman Marceli
Poznaň, Polsko

Kostrová Kateřina
Praha, Česko

Košková Mária
Bratislava, Slovensko

KRAJSKÉ STÁTNÍ ZASTUPITELSTVÍ PRAHA
Praha, Česko

KRAJSKÝ SOUD
Plzeň, Česko

Krāstev Dinčo
Sofie, Bulharsko

Kratina Vladimír
Praha, Česko

KRÁTKÝ FILM
Praha, Česko

Krines Jan
Praha, Česko

Krogmann Frank
Thüngersheim, Německo

Křížek Richard
Praha, Česko

Kubec Jaroslav
Praha, Česko

Kubek Elżbieta
Varšava, Polsko

Kučera Ctirad
Ústí nad Labem, Česko

Kučera Martin
Praha, Česko

Kudelski Zdzisław
Lublin, Polsko

Kulikowski Mark
Johnson City, USA

Kvapil Dušan
Bělehrad, Srbsko a Černá Hora

KWANG HWA PUBLISHING, CO.
Tchaj-pej, Tchaj-wan

L

Landovská Eliška
Praha, Česko

Levickij Sergej
Praha, Česko

LEVNÉ KNIHY KMa
Praha, Česko

LIBRI PROHIBITI
Praha, Česko

Ljuca Adin
Praha, Česko

Lovčí Radovan
Plasy, Česko

Lubkivs'kyj Roman
Kyjev, Ukrajina

LUTE SOCIETY OF AMERICA
Concord, USA

ЉВІВСКА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
Lvov, Ukrajina

M

MAĎARSKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO V PRAZE
Praha, Česko

Magidová Marija
Praha, Česko

Malmáčková
Praha, Česko

Malý Jiří
Brno, Česko

Markovič Martin
Praha, Česko

Martinović D.
Cetinje, Srbsko a Černá Hora

Mašek Jan
Praha, Česko

MATEMATICKO-FYZIKÁLNÍ FAKULTA UK
Praha, Česko

Mec Jaroslav
Praha, Česko

MĚSTSKÁ KNIHOVNA BENEŠOV
Benešov, Česko

MĚSTSKÁ KNIHOVNA BEROUN
Beroun, Česko

MĚSTSKÁ KNIHOVNA PRAHA
Praha, Česko

MEŽDUNARODNOJE OBŠČESTVO
„MEMORIAL“
Moskva, Rusko

Migev Vladimír
Sofie, Bulharsko

Michajlova M. V.
Moskva, Rusko

Michajlova Stojanka
Michajlov Kamen
Sofie, Bulharsko

MINISTERSTVO KULTURY ČR
Praha, Česko

MINISTERSTVO KULTURY THAJSKÉHO
KRÁLOVSTVÍ
Bangkok, Thajsko

MINISTERSTVO OBRANY ČR
Praha, Česko

MINISTERSTVO VZDĚLÁNÍ, KULTURY
A SPORTU STÁTU IZRAEL
Jeruzalém, Izrael

MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ ČR
Praha, Česko

MINISTERSVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ
LICHTENŠTEJNSKÉHO KNÍŽECTVÍ
Vaduz, Lichtenštejnsko

Mišin Valerij
Sankt-Petěrburg, Rusko

Moravec Jaroslav
Praha, Česko

Morejno Sergej
Moskva, Rusko

Motornyj Andrej
Kyjev, Ukrajina

Musatová Helena
Praha, Česko

Mušinka Mikuláš
Prešov, Slovensko

MUZEJ I OBŠČESTVENNYJ CENTR IM.
ANDREJA SACHAROVA
Moskva, Rusko

MUZEUM NARODOWE ZIEMI PRZEMYSKIEJ
Przemysł, Polsko

N

NA VÝCHOD OD AŠE - občanské sdružení
Praha, Česko

NACIONALNA I SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA
Záhřeb, Chorvatsko

NACIONALNA I UNIVERZITETSKA
BIBLIOTEKA BOSNE I HERCEGOVINE
Sarajevo, Bosna a Hercegovina

NACYJANALNAJA AKADEMIJA NAUK
BELARUSI
Minsk, Bělorusko

NAKLADATELSTVÍ „RUSSKIJ PUŤ“
Moskva Rusko

NARODNA BIBLIOTEKA KIRIL I METODIJ
Sofie, Bulharsko

NÁRODNÍ GALERIE V PRAZE
Praha, Česko

NÁRODNÍ TECHNICKÉ MUZEUM
Praha, Česko

NAUČNO-INFORMACIONNYJ CENTR
„MEMORIAL“
Sankt-Petěrburg, Rusko

NAUČNO-ISSLEDOVATEĽSKIJ CENTR
„BELAJA ROSSIJA“
Jekatěrinburg, Rusko

Nekvapil Jiří
Praha, Česko

NEMOCNICE PROSTĚJOV
Prostějov, Česko

NEMOCNICE S POLIKLINIKOU KARVINÁ
– RÁJ
Karviná, Česko

NEMOCNICE S POLIKLINIKOU VE VYŠKOVĚ
Vyškov, Česko

Nepomnjaščyj A. A.
Simferopol, Ukrajina

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
New York, USA

Novikov Jurij
Vilnius, Litva

NYÍREGYHÁZI FÖISKOLA
Nyíregyháza, Maďarsko

O

OBČANSKÉ SDRUŽENÍ V LIBHOŠTI
Libhošť, Česko

Olšovský Jiří
Praha, Česko

Ondáš Vladimír
Praha, Česko

OPEN SOCIETY FUND
Praha, Česko

Opleštilová Hana
Praha, Česko

OSTRAVSKÁ UNIVERZITA
Ostrava, Česko

OSTROJ A.S.
Opava, Česko

P

PAMÁTNÍK NÁRODNÍHO PÍSEMNICTVÍ
Praha, Česko

Paniznik S.
Minsk, Bělorusko

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
Praha, Česko

Pejs Oldřich
Praha, Česko

Pelikán Jiří
Praha, Česko

Pirický Gabriel
Bratislava, Slovensko

Pokorná Karla
Velké Meziříčí, Česko

Poláková Jolana
Praha, Česko

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY – ÚŘAD
DOKUMENTACE A VYŠETŘOVÁNÍ ZLOČINŮ
KOMUNISMU
Praha, Česko

Poljakov Jurij
Moskva, Rusko

POLSKÝ KULTURNĚ-OSVĚTOVÝ SVAZ
Český Těšín, Česko

Popiłka Ewa
Zelená Hora, Polsko

Poročkina Irina
Sankt-Petěrburg, Rusko

Potičný Slavomír
Olomouc, Česko

PREŠOVSKÁ UNIVERZITA
Prešov, Slovensko

Přibský Vladimír
Třebíč, Česko

R

RADA PRO MEZINÁRODNÍ VZTAHY
Praha, Česko

Radović Nadežda
Bělehrad, Srbsko a Černá Hora

Radulić Ladislav
Zadar, Chorvatsko

RAKOUSKÉ KULTURNÍ FÓRUM
Praha, Česko

Rakovski Vatjo
Sofie, Bulharsko

Razumov A. J.
Sankt-Petěrburg, Rusko

REDAKCE ČASOPISU „BEREGA“
Sankt-Petěrburg, Rusko

RHEINISCHE ADALBERT STIFTER
GEMEINSCHAFT
Berlín, Německo

Ribarová Zdenka
Skopje, Makedonie

Richterek Oldřich
Hradec Králové, Česko

RISM
Frankfurt nad Mohanem, Německo

Rondestedt Karen A.
Stanford, USA

Rostovcev Jurij
Moskva, Rusko

Rotrekl Zdeněk
Brno, Česko

Roubíček Vít
Praha, Česko

Růžičková Dagmar
Praha, Česko

Rybakov Sergej Petrovič
Moskva, Rusko

Rychlík Jan
Praha, Česko

S

Savčuk Alesja
Hrodno, Bělorusko

Saveljev Igor'
Praha, Česko

Savický Nikolaj
Praha, Česko

SDRUŽENÍ UKRAJINCŮ A PŘÍZNIVCŮ
UKRAJINY
Praha, Česko

SDRUŽENÍ UKRAJINEK V ČR
Praha, Česko

Secká Milena
Praha, Česko

Semerádová Pavla
Praha, Česko

SEVEROČESKÁ VĚDECKÁ KNIHOVNA
Ústí nad Labem, Česko

Shneider Vladimir
Ber-Ševa, Izrael

Schwarz Valda
Praha, Česko

Siemaszko W.
Varšava, Polsko

Siropolková Alice
Praha, Česko

Skála Milan
Praha, Česko

Sloboda Marián
Praha, Česko

SLOVANSKÝ ÚSTAV AV ČR
Praha, Česko

SLOVENSKÁ NÁRODNÁ KNIŽNICA
Martin, Slovensko

SLOVINŠTÍ VYDAVATELÉ
Slovinsko

Sluckij Arkadij
Krasnodar, Rusko

Sobotka Mojmir
Praha, Česko

SOFIJSKI UNIVERSITET „SV. KLIMENT
OCHRIDSKI“
Sofie, Bulharsko

Sochor Bohumil
Železný Brod, Česko

SOKA GAKKAI INTERNATIONAL
Tokio, Japonsko

SOKÓL W POLSCE
Bydhošť, Polsko

Sokolová Eva
Praha, Česko

Soldán Ladislav
Brno, Česko

Solnceva Larisa Pavlovna
Moskva, Rusko

Sopoliga Miroslav
Komárno, Slovensko

Sosnina J. V.
Ivanovo, Rusko

THE SPECTATOR
Londýn, Velká Británie

SPOLEČNOST PŘÁTEL JIŽNÍCH SLOVANŮ
Brno, Česko

SPOLEČNOST „SNJEŠKA“
Sarajevo, Bosna a Hercegovina

Srbková Ivana
Praha, Česko

Stamová Marijana
Veliko Tarnovo, Bulharsko

Stančev Krasimir
Sofie, Bulharsko

STANFORD UNIVERSITY
Stanford, USA

Stankušová Sylva
Frýdek-Místek, Česko

STÁTNÍ OKRESNÍ ARCHIV ČESKÁ LÍPA
Česká Lípa, Česko

STÁTNÍ TECHNICKÁ KNIHOVNA
Praha, Česko

Stojčev Muchovski Nikola
Paříž, Francie

Strina Giovanni
ŘÁD BOSÝCH KARMELITÁNŮ
Brusel, Belgie

SUDETENDEUTSCHE LANDSMANNSCHAFT
Mnichov, Německo

SUWECO
Praha, Česko

Svatoň Vladimír
Praha, Česko

SVAZ ČESKÝCH KNIHKUPCŮ
A NAKLADATELŮ
Praha, Česko

SVĚT KNIHY
Praha, Česko

Svoboda Bohumil
Praha, Česko

Svoboda Pavel
Praha, Česko

Szykuła Krystyna
Vratislav, Polsko

Š

Ščerbatjuk V. M.
Kyjev, Ukrajina

Šedivcová Radana
Praha, Česko

Šimoníková Jaromíra
Praha, Česko

Šnýdrová Jana
Praha, Česko

Štefan Jan
Ostrava, Česko

Štěpánková Pavla
Praha, Česko

Štorová Zuzana
Praha, Česko

T

Tafatová Věra
Praha, Česko

Tarnawsky Marta
Philadelphia, USA

Taseva Lora
Jovčeva Marija
Sofie, Bulharsko

Tavel Peter
Olomouc, Česko

Těšíková Jaroslava
Praha, Česko

Theissen Ulrich
Salzburg, Rakousko

Thompson Alan Robert
Hostivice, Česko

Tkač Ljudmyla
Černivci, Ukrajina

Todorova Mariana
Sofie, Bulharsko

Topalov Kiril
Sofie, Bulharsko

TRANSGAS
Praha, Česko

Tvarochová Jiřina
České Budějovice, Česko

TXALAPARTA
Tafalla-Nafarroa, Španělsko

Týr Michal
Nový Sad, Srbsko a Černá Hora

U

Uccella Fulvio
Řím, Itálie

Udvari István
Nyíregyháza, Maďarsko

UKRAJINSKÁ INICIATIVA V ČR
Praha, Česko

UKRAJINS'KE HUCUL'S'KE TOVARYSTVO
Melrose Park, USA

Ulrichová Ludmila
Praha, Česko

UNIVERSITÀ DEGLI STUDI DI FIRENZE
Firence, Itálie

UNIVERSITÀ DEGLI STUDI DI UDINE
Udine, Itálie

UNIVERSITETSKA BIBLIOTEKA
Sofie, Bulharsko

UNIVERSITETSKO IZDATELSTVO
„SV. KLIMENT OCHRIDSKI“
Sofie, Bulharsko

UNIVERSITY OF MASSACHUSETTS
Amherst, USA

UNIVERSITY PRESS
Sarajevo, Bosna a Hercegovina

UNIVERZITA MATEJA BELA
Banská Bystrica, Slovensko

UNIVERZITA OBRANY BRNO
Brno, Česko

UNIVERZITNÍ KNIHOVNA
Krakov, Polsko

UNIVERZITNÍ KNIHOVNA
Varšava, Polsko

ÚŘAD DOKUMENTACE A VYŠETŘOVÁNÍ
ZLOČINŮ KOMUNISMU
Praha, Česko

ÚŘAD PRŮMYSLOVÉHO VLASTNICTVÍ
Praha, Česko

ÚŘAD VLÁDY ČR
Praha, Česko

ÚSTAV DĚJIN UK A ARCHIV UK
Praha, Česko

ÚSTAV FYZIKY ATMOSFÉRY
Praha, Česko

ÚSTAV HUDEBNÍ VĚDY FF UK
Praha, Česko

ÚSTAV MEZINÁRODNÍCH VZTAHŮ
Praha, Česko

ÚSTAV PAMĚTI NÁRODA
Bratislava, Slovensko

ÚSTAV RADIOTECHNIKY A ELEKTRONIKY
Praha, Česko

ÚSTAV SLAVISTICKÝCH
A VÝCHODOEVROPSKÝCH STUDÍÍ FF UK
Praha, Česko

ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÝCH
A POTRAVINÁŘSKÝCH INFORMACÍ
Praha, Česko

V

Vabiščevič A. N.
Brest, Bělorusko

Vacek Jiří
Praha, Česko

VELVYSLANECTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY
V RUSKÉ FEDERACI
Moskva, Rusko

VELVYSLANECTVÍ ÍRÁNSKÉ ISLÁMSKÉ
REPUBLIKY
Praha, Česko

VELVYSLANECTVÍ RUMUNSKA
Praha, Česko

VELVYSLANECTVÍ RUSKÉ FEDERACE V ČR
Praha, Česko

VELVYSLANECTVÍ STÁTU IZRAEL
Praha, Česko

VELVYSLANECTVÍ ŠVÝCARSKÉ
KONFEDERACE
Praha, Česko

Verbin Jevgenij
Praha, Česko

Vilenskij Semen
MOSKOVSKOJE ISTORIKO-LITERATURONJE
OBŠČESTVO „VOZVRAŠČENIJE“
Moskva, Rusko

Virgili Antonio
Neapol, Itálie

Vodáková Irena
Praha, Česko

Volkova S. A.
Simferopol, Ukrajina

Vujanovič Branko
Záhřeb, Chorvatsko

VÝBĚR READER'S DIGEST
Praha, Česko

VYDAVATELSTVÍ „ANUBIS“
Sofie, Bulharsko

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ
Praha, Česko

W

WHO IS WHO
Zug, Švýcarsko

WIENER SLAVISTISCHES JAHRBUCH
Viedeň, Rakousko

Wuijts Jos
Praha, Česko

WYDAWNICTWO SIGMA-NOT
Varšava, Polsko

WYŻSZA SZKOŁA ZARZĄDZANIA
I BANKOWOŚCI
Poznaň, Polsko

Z

Zacpal Zdeněk
Praha, Česko

Zadražilová Miluše
Praha, Česko

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA
Plzeň, Česko

ZASTOUPENÍ EVROPSKÉ UNIE V ČESKÉ
REPUBLICI
Praha, Česko

ZEMĚ POHÁDEK
Praha, Česko

Zonta Mauro
Pavia, Itálie

Zorivčak Roksolana
Lvov, Ukrajina

Ž

Žáček Pavel
Praha, Česko

ŽANET 45
Plovdiv, Bulharsko

Žekulin N. G.
Calgary, USA

Finanční dary

Bubeníková Miluša
Praha, Česko

ČESKÁ PROVINCE TOVARYŠTVA JEŽÍŠOVA
Praha, Česko

EVROPSKÁ SPOLEČNOST PRO DĚJINY
VĚDY
Paříž, Francie

JIHOMORAVSKÁ PLYNÁRENSKÁ, A. S.
Brno, Česko

KLIENT PRO, S. R. O.
Krhanice, Česko

Kneeley Richard
Kneeley Jean-Marie
Paoli, USA

Král Jiří
TRANSFIN
Praha, Česko

MICHAL PRAHA, S. R. O.
Praha, Česko

NADACE PRECIOSA
Jablonec nad Nisou, Česko

OSTAP
Praha, Česko

RIJKSUNIVERSITEIT
Groningen, Nizozemsko

SENEKA, S. R. O.
Praha, Česko

SHEVCHENKO SCIENTIFIC SOCIETY, INC.
New York, USA

UNISMINI - SLUŽBY, S. R. O.
Praha, Česko

VELVYSLANECTVÍ ŠPANĚLSKA
Praha, Česko

VIA PRAGENSIA
Praha, Česko

ZÁPADOČESKÁ ENERGETIKA, A. S.
Plzeň, Česko

ZENTIVA, A. S.
Praha, Česko

Partneři výstav

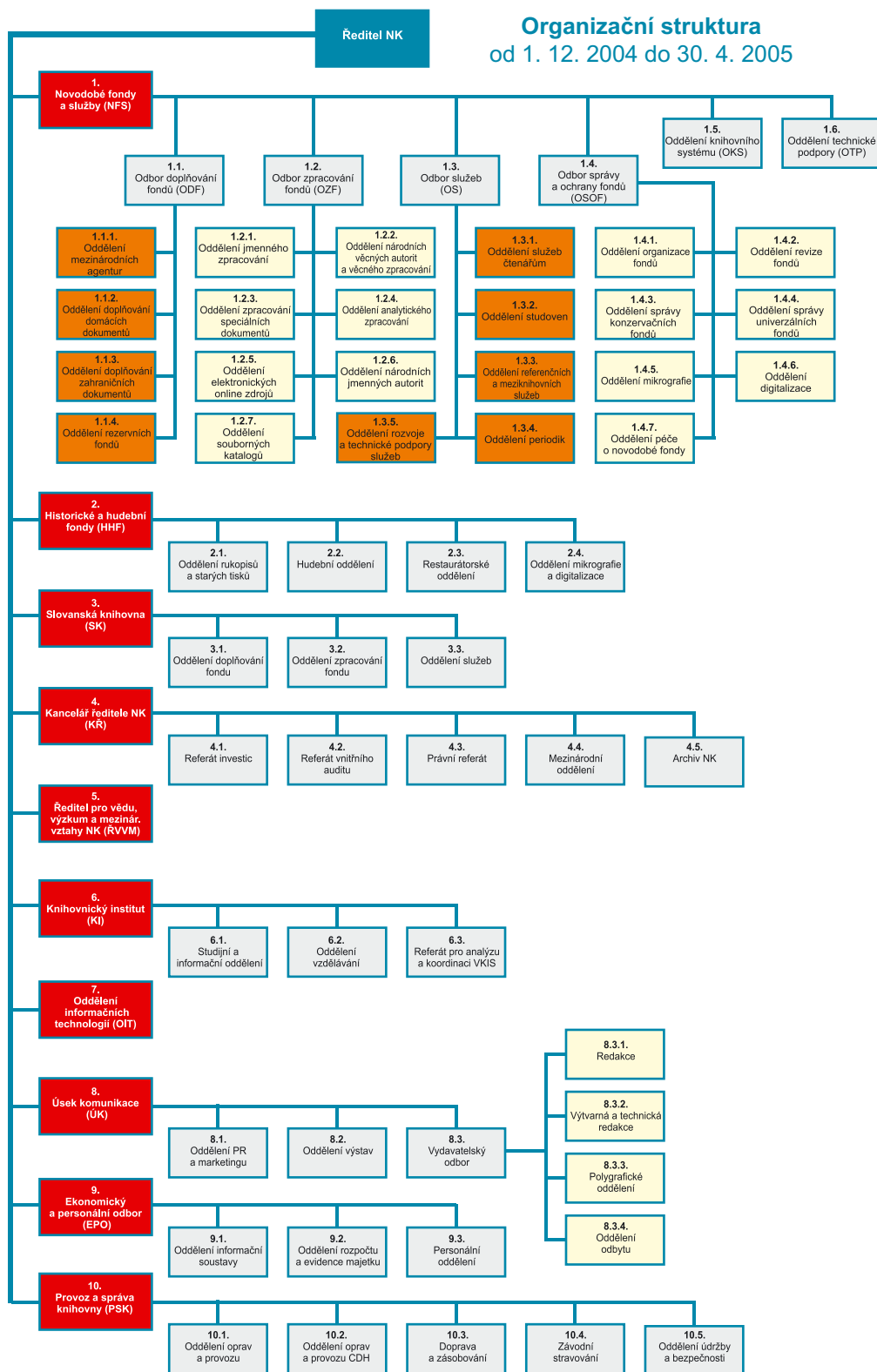
ART BENICKÝ, NAKLADATELSTVÍ
A REKLAMA
Praha, Česko

ČESKÝ ROZHLAS
Praha, Česko

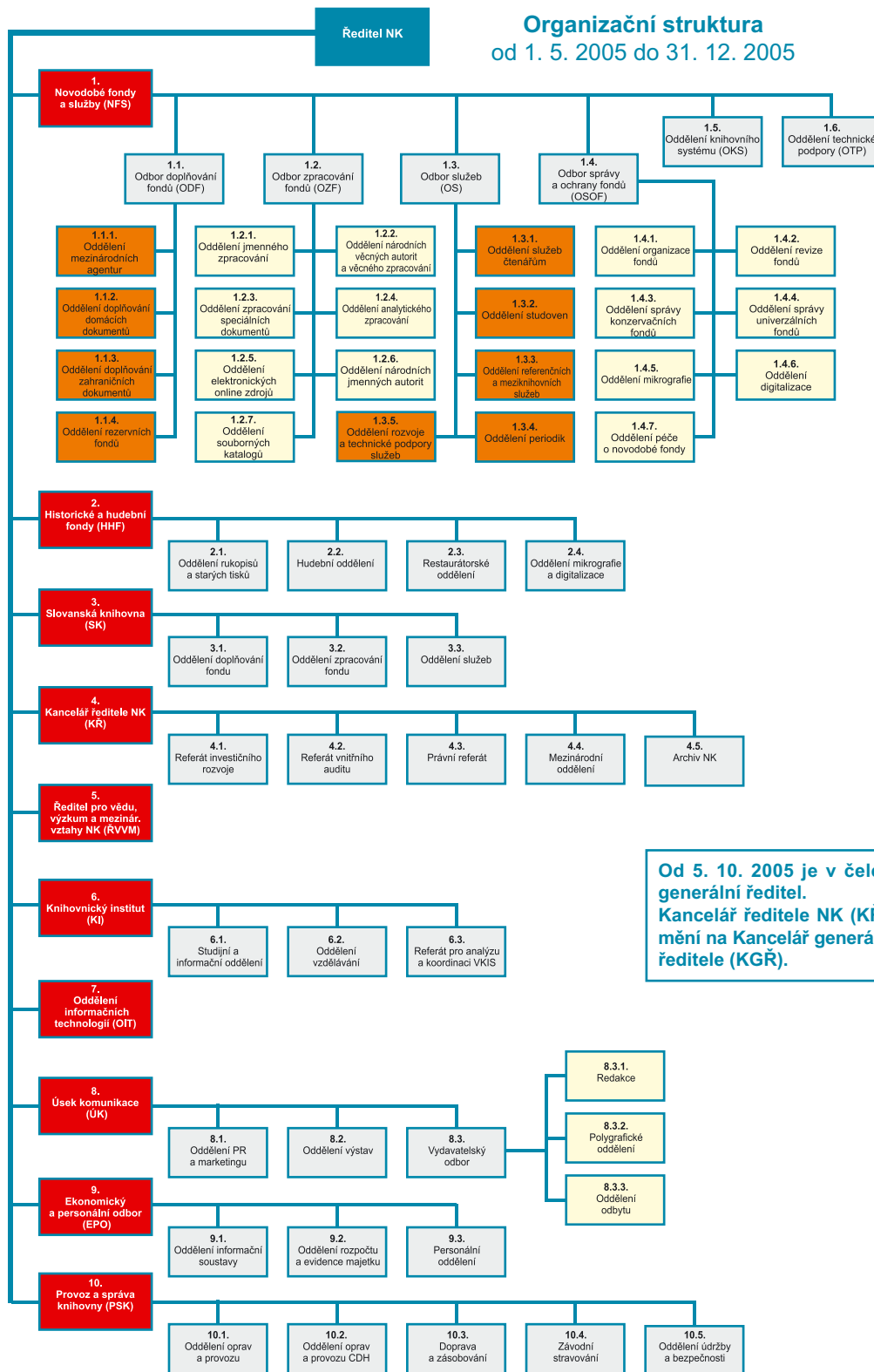
LOTECH DESIGN, S. R. O.
Praha, Česko

Organizační struktura od 1. 12. 2004 do 30. 4. 2005

Organizační struktura od 1. 5. 2005 do 31. 12. 2005

Od 5. 10. 2005 je v čele NK generální ředitel. Kancelář ředitele NK (KŘ) se mění na Kancelář generálního ředitele (KGR).

Zaměstnanci

Anděrová Ivana
 Andresová Ivana
 Auská Blanka
 Babka Lukáš
 Baďura František
 Bachmannová Helena
 Balčev Nikolaj
 Balíková Marie
 Bartáková Areti
 Bartl Zdeněk
 Bartošová Jiřina
 Bartůňková Eva
 Baušteínová Jindřiška
 Běláčková Adéla
 Benešová Lucie
 Benešová Ludmila
 Bernovská Radka
 Bigl Richard
 Bilinová Markéta
 Blažek Rostislav
 Blažíková Jana
 Blažková Irena
 Bohdalová Hedvíka
 Boldan Kamil
 Borková Hana
 Borovičková Helena
 Borozan Elefteria
 Borská Věra
 Bosáková Zdenka
 Brábek Martin
 Broum Jan
 Bubeníčková Darina
 Burešová Irena
 Burianová Miluše
 Burianová Olga
 Celbová Ludmila
 Cestrová Jozefa
 Cetkovská Šárka
 Člayová Jane
 Čápová Viera
 Čermáková Kristina
 Černá Bohumila
 Černá Helena
 Černá Ivana
 Černá Milena
 Červenka Tomáš
 Čížek Antonín
 Diasová Alena
 Dlouhá Marta
 Dobrá Jaroslava
 Dohnal František
 Dohnáková Eva

Doležalová Helena
 Doležalová Veronika
 Dolívka Karel
 Dostál Aleš
 Dostál Miloš
 Dostálková Eva
 Dřevíková Jana
 Duricová Zuzana
 Dvořáčková Marie
 Dvořáková Helena
 Dvořáková Jana
 Dvořáková Jana
 Dvořáková Stanislava
 Dykast Pavel
 Eichlerová Hana
 Fencíková Daniela
 Fialková Iva
 Fibichová Irena
 Fikartová Ladislava
 Fišarová Božena
 Fogl Lukáš
 Fojtíková Jana
 Formánková Jana
 Frajerová Ludmila
 Francl Jan
 Frankíčová Ankica
 Frolíková Eva
 Frýdlová Ivana
 Frýdlová Miluše
 Frydrychová Ester
 Fuková Květuše
 Fulleová Zdenka
 Gajdošítková Naděžda
 Ganická Jana

Garncarzová Marcela
 Geislerová Jitka
 Govedarica Nada
 Gregorová Dagmar
 Gruber Lukáš
 Habadová Jana
 Hájek Josef
 Hajná Kateřina
 Halásková Jana
 Harvanová Valentína
 Haváčková Tatiana
 Havelková
 Havelková Zuzana
 Hedvíková Květa
 Hejhálková Marta
 Hejnová Lenka
 Hejnová Miroslava
 Hejzlarová Julie
 Hekrdlová Kateřina
 Hemola Hanuš
 Hercová Ludmila
 Heřmanová Tamara
 Himalová Jana
 Hlinomazová Zora
 Hodíková Eva
 Hoch Ivo
 Hochmalová Zuzana
 Holá Eva
 Holá Jiřina
 Holancová Eva
 Holanová Denisa
 Holec Aleš
 Holečková Petra
 Holubová Zdenka

Holý Jaromír	Kindl Daniel	Kučera Felix
Honzáková Hana	Kindlová Ivana	Kulíková Lenka
Hora Michal	Kistanová Marta	Kulíková Zdenka
Horká Jana	Klabíková Jana	Kunštát Pavel
Horníčková Miluše	Klečka Ladislav	Kunštát Zdeněk
Horský Miroslav	Klímová Milena	Kůsová Stanislava
Hortová Jarmila	Klosowska-Svobodová Tereza	Kvasničková Alena
Houdková Tamara	Klusáčková Františka	Lacinová Miloslava
Houšková Zlata	Knoll Adolf	Langová Lili
Hrabáková Marta	Knollová Světlana	Látalová Jana
Hrachová Eva	Koháčková Jarmila	Leff Jordan
Hrdlička Josef	Kohoutová Ludmila	Lehovec Ondřej
Hrdličková Helena	Kolářová Eva	Lichtenbergová Edit
Hrochová Jaroslava	Kolářová Helena	Linková Marie
Hrušková Monika	Kolevová Magdaléna	Ljubka Ivan
Hůlek Julius	Kolevski Pando	Ljubková Irena
Huňová Jana	Koničková Natálie	Ljuca Adin
Hutař Jan	Kopečná Zuzana	Luffer Jan
Hybšová Jindřiška	Kopp Petr	Luhan Jiří
Hýsek Pavel	Kornová Helena	Luhanová Radmila
Chalupníčková Petruška	Korytová Hana	Lukáčová Anastázia
Chlubna František	Kosáková Hana	Lukašíková Lubica
Chlupová Hana	Kostarová Kateřina	Lukavec Jan
Chocholová Jitka	Kostlánová Vlasta	Lukavský Jan
Chvátalová Blanka	Košťálová Karolína	Macenauer Pavel
Ilgnerová Romana	Kotrba Pavel	Macková Eva
Jakubcová Alena	Kotrč Vladimír	Macková Radmila
Janiš Dan	Kotulková Karina	Macková Vladimíra
Jankovcová Ivana	Koudelková Zuzana	Magid Sergej
Janoušková Alena	Koutník Petr	Magidová Marija
Járová Jana	Koutníková Hana	Magúthová Jiřina
Jasná Jana	Kovářová Hana	Mach Libor
Javoríková Petra	Kozáková Alena	Machotka Jaroslav
Jebavá Helena	Král Jiří	Machová Anna
Jelínková Adéla	Králová Daniela	Mamolátová-Vrbová Iva
Jelínková Lenka	Králová Magda	Manoušková Zdenka
Jelínková Veronika	Krásný Miloš	Marečková Helena
Jeřábek Antonín	Krebes Jiří	Marek Jindřich
Ježek Vlastimil	Kredbová Barbora	Marešová Jana
Ježková Zuzana	Krejčí Markéta	Marková Bohuslava
Jílek Jan	Krinková Helena	Marvanová Eva
Jindrová Jiskra	Kroneislová Jana	Maříková Kateřina
Jindrová Milena	Krupková Zdeňka	Mašková Jana
Jindřichová Irena	Křemenáková Marie	Matějovič Jan
Jirátová Zdenka	Křesalová Alena	Matouš Jaroslav
Jirsová Leopolda	Kříž Karel	Matoušková Alena
Juřicová Jitka	Kříž Martin	Matušík Zdeněk
Kadlecová Věra	Křížová Alena	Matušková René
Kalivodová Veronika	Kubalová Hana	Mazáčová Kateřina
Kantorová Alena	Kubalová Taťána	Mehlová Hana
Kantová Klára	Kubásková Eva	Měchurová Zdenka
Kapsa Václav	Kubátová Ludmila	Mesányová Šárka
Karpf Karel	Kubišová Michaela	Michajlov Jiří
Kasalová Jaroslava	Kubišová Hana	Mikšovská Nataša
Kašparová Jaroslava	Kubišová Jarmila	Miláček Ivo

Mirošovský Ivo
 Mišáková Petra
 Mlčochová Božena
 Mlejová Hana
 Mlýnková Kateřina
 Molitorisová Denisa
 Moravcová Eva
 Motis Vratislav
 Moudrý František
 Mrázková Monika
 Musatová Helena
 Nájemníková Marie
 Navrátilová Eva
 Nedvídková Marie
 Němcová Eva
 Němečková Zora
 Nemeškalová Hana
 Nepovímová Miloslava
 Nerglová Anna
 Niubo Marc
 Nová Hana
 Novák Daniel
 Nováková Jana
 Nováková Ludmila
 Nováková Zuzana
 Novotná Drahomíra
 Novotná Eva
 Novotná Zdenka
 Novotný Jan
 Novotný Jaroslav
 Nykodýmová Irena
 Ohlídalová Martina
 Ondroušek Zdeněk
 Opleštilová Hana
 Paclíková Běla

Paličková Tereza
 Panenková Jitka
 Pangráčová Květa
 Pánková Ludmila
 Paroulek David
 Pašková Jaromíra
 Pechalová Zdenka
 Peisertová Hana
 Pejsová Jitka
 Pelant Vojtěch
 Pelantová Jana
 Peldřimovská Lenka
 Pelešková Alena
 Pelešková Alena
 Pěnkavová Hana
 Petišková Dagmar
 Petrášková Zuzana
 Petřík Ivan
 Piherová Libuše
 Pilař Jindřich
 Pilát Václav
 Pilíková Irena
 Pilná Věra
 Píplová Petra
 Placáková Markéta
 Plechšmidová Marie
 Plíhalová Helena
 Podhájecká Taťjana
 Podhajska Vladimíra
 Podhradská Narcisa
 Pochylá Marie
 Pokorná Ludmila
 Poláková Dana
 Poláková Renata
 Polednová Zuzana

Polířková Eva
 Polišínský Jiří
 Popovič Aleksandar
 Popracová Naděžda
 Pospíchalová Dana
 Pospíšilová Jana
 Pospíšilová Jindřiška
 Poulová Eva
 Praks Vítězslav
 Prášková Alena
 Prchalová Jitka
 Procházka Jaroslav
 Procházka Rudolf
 Procházková Hana
 Procházková Jarmila
 Procházková Veronika
 Prosecká Zdenka
 Provazníková Radka
 Průková Věra
 Průša Pavel
 Průšová Jiřina
 Příbramský František
 Příbyl Jaromír
 Příbylová Jarmila
 Příbylová Monika
 Ptáčková Vladimíra
 Racek Jindřich
 Radneva Maria
 Rajtoralová Lucie
 Rapušáková Hana
 Ressler Miroslav
 Richter Vít
 Richterová Alena
 Rohanová Lucie
 Roškotová Petra
 Rumlenová Adéla
 Růžičková Štěpánka
 Růžičková Dagmar
 Rychetská Miroslava
 Ředinová Milena
 Řeháková Michaela
 Sádlová Renáta
 Saková Magda
 Salava Miroslav
 Saltuari Tomáš
 Saxlová Magda
 Sedláčková Jaroslava
 Sedlák Jiří
 Servítová Magdalena
 Setničková Alena
 Setničková Petra
 Schmidtová Monika
 Schwarz Valda
 Skákalová Věra
 Skála Milan

Skálová Ludmila	Štekrová Ivana	Vozková Markéta
Skoumalová Darina	Štěpánková Pavla	Vrábelová Barbora
Skříčková Eva	Štěpánová Bedřiška	Vrbenská Františka
Slonková Hana	Štochlová Helena	Vrbičanová Libuše
Sobotka Jan	Štork Jiří	Vřešťálová Dana
Sojka Karel	Štorová Hana	Vyorálková Danuše
Sokolová Eva	Štorová Jana	Wagnerová Helena
Sokolová Františka	Štorová Jana	Wetzlerová Maja
Sokolová Jolanta	Šulc Jaroslav	Wolfová Pavlína
Součková Magda	Šulcová Lucie	Zahořík Radovan
Sova Milan	Švábová Jaroslava	Zálešáková Jana
Srbková Ivana	Švamberská Miluše	Zámečnicková Gabriela
Stankiewicz Jerzy	Švejda Jan	Zavadilová Kateřina
Stankiewiczová Dana	Švrčulová Olga	Záviška Michal
Staňková Dagmar	Tadialová Elisabeth	Zděnková Libuše
Staňková Michaela	Tafatová Věra	Zeinertová Olga
Stárková Jana	Talacková Antonie	Zelenková Martina
Steindlerová Eva	Tamchynová Helena	Zemánková Ladislava
Steinerová Kateřina	Tašková Jana	Žalkovský Václav
Stejskalová Pavlína	Tichá Ivana	Žampachová Blanka
Stočková Bohdana	Tichá Roza	Žampachová Květa
Stoklasová Bohdana	Tichý Zdeněk	Žemličková Anna
Stuchlíková Eva	Tkáčová Anna	Žežulka Vladimír
Suchánková Alena	Tomašovičová Květa	
Suchánková Věra	Trajkovová Libuše	
Svatoňová Hana	Trytová Hana	
Světliková Svojmila	Uhlíř Zdeněk	
Svoboda Kamil	Ulrichová Ludmila	
Svobodová Eva	Ulverová Radana	
Svobodová Jaroslava	Urbánková Blanka	
Svobodová Milada	Vacek Jiří	
Svobodová Vlasta	Vacková Ludmila	
Syrovátková Helena	Váchová Hana	
Szunyogová Blanka	Vajnerová Hana	
Szymanská Olga	Valešová Jarmila	
Šádková Lucie	Válková Irena	
Šamberger Jan	Vančatová Běla	
Šandová Květoslava	Vasilík Michal	
Šebrle Petr	Vávrová Petra	
Šedivá Terezie	Vejražková Jana	
Šejnová Hana	Venulejová Sylvie	
Šimáček Marek	Veškrna Josef	
Šindlerová Hana	Viceniková Jana	
Škodová Marketa	Vinecká Alena	
Šlégr Pavel	Vítková Kateřina	
Šlégrová Dagmar	Vítová Lydia	
Šmidová Jana	Vlachová Marie	
Šmidrkalová Věra	Vnouček Jiří	
Šmidtová Jana	Vocilka Ondřej	
Šnýdr Mirko	Vodička Jiří	
Špačková Alena	Vonásková Věra	
Špačková-Pinkasová Tünde	Vondráčková Michaela	
Štágllová Vlasta	Vostrá Ingrid	
Štanská Eva	Vostrovská Vladislava	
Šťastná Petra	Votípka Karel	

AACR2R	Anglo-American Cataloguing Rules. Second edition. 1988 Revision
ALEPH	Automated Library Expandable Program of Hebrew University
bm	běžný metr
CALIMERA	Cultural Applications: Local Institutions Mediating Electronic Resource Access
CASLIN	Czech and Slovak Library Information Network
CD-R	Compact Disc-Recordable
CD-ROM	Compact Disc-Read Only Memory
CERL	Consortium of European Research Libraries
COMTOOCI	Computational Tools for the Librarian and Philological Work in Cultural Institutions
CZROMM	Czech Register of Microform Masters
DDHM	drobný dlouhodobý hmotný majetek
DDT	Deweyho desetinné třídění
DTD	Document Type Definition – definiční soubor aplikace SGML
DVD	digital videodisc
ELIS	Encyclopedia of Library and Information Science – on-line encyklopedie
ERIC	Educational Resources Information Center – databáze
EROMM	European Register of Microform Masters
EZS	Elektronický zabezpečovací systém (signalizace havarijních stavů při zaplavení)
FTE	Full Time Equivalent
HTML	HyperText Markup Language
IDAP	Improved Damage Assessment of Parchment – projekt
ISA	Information Science Abstracts
ISBN	International Standard Book Numbering
ISMN	International Standard Music Numbering
ISSN	International Standard Serial Numbering
ISTA	Information Science and Technology Abstracts Plus – databáze
JIB	Jednotná informační brána
k.j.	knihovni jednotka
KOSABI	Kooperační systém článkové bibliografie
KZP	Katalog zahraničních periodik – databáze
LISA	Library and Information Science Abstracts – databáze
LLIS	Library Literature and Information Science – databáze
MASTER	Manuscript Access Through Standards for Electronic Records
M-CAST	Multilingual Content Aggregation System
MDR	Management, Development and Research
MDT	Mezinárodní desetinné třídění
MK ČR	Ministerstvo kultury České republiky
MF ČR	Ministerstvo financí České republiky
MRF	Master Reference File
MTZ	materiálně-technické zásobování
NKF	Národní konzervační fond
NK ČR	Národní knihovna ČR
NRIS	Národní informační systém pro retrospektivní konverzi katalogů
OCLC	Online Computer Library Center
OPAC	Online Public Access Catalogues
PDF	Portable Document Format
PULMAN	Public Libraries Mobilising Advanced Networks – projekt
RIS	Informační systém pro retrospektivní konverzi
RETROKON	technologie retrospektivní konverze katalogů
RISM	Répertoire International des Sources Musicales
SF	Studijní fond
SK	Souborný katalog
SKIP	Svaz knihovníků a informačních pracovníků
sv.	svazek
TDKIV	Terminologická databáze knihovnictví a informační vědy
TEL–ME–MOR	The European Library: Modular Extensions for Mediating Online Resources – projekt
UKF	Univerzální knihovni fond
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
UNIMARC	Unified Machine Readable Cataloguing
URL	Uniform Resource Locator
VaV	výzkum a vývoj – program
VICODI	Visual Contextualization od Digital Content
VISK	Veřejné informační služby knihoven – program
WWW	World Wide Web
XHTML	reformulace HTML 4.0 jako aplikace XML
XML	Extensible Markup Language

Důležité údaje a spojení

Adresa: Klementinum 190, 110 00 Praha 1
Telefon: 221 663 + linka příslušného oddělení
221 663 111 (ústředna)
221 663 262, přímá linka 222 220 358 (Sekretariát ředitele)
221 663 212 (Odd. PR a marketingu)
Internet: <http://www.nkp.cz>
<http://www.klementinum.cz>
E-mail: sekret.ur@nkp.cz (Sekretariát ředitele)
public.ur@nkp.cz (Odd. PR a marketingu)
hanus.hemola@nkp.cz (Odbor služeb)

Oddělení souborných katalogů

Telefon: 221 663 206
E-mail: skc@nkp.cz

Slovanská knihovna

Telefon: 221 663 356
Fax: 221 663 176
Internet: <http://www.nkp.cz/slk>
E-mail: sluzby.sk@nkp.cz

Centrální depozitář Hostivař

Adresa: Národní knihovna ČR, Centrální depozitář, Sodomkova 2/1146, 102 00 Praha 10
Telefon: 281 013 111 (ústředna)
281 013 309 (Odbor správy a ochrany knihovních fondů)
281 013 316 (Vydavatelský odbor)
Fax: 281 013 107 (Odbor správy a ochrany knihovních fondů)
281 013 333 (Vydavatelský odbor)

Archiv Národní knihovny

Telefon: 281 013 315
E-mail: Hekrdlova.Katerina@cdh.nkp.cz

Darovací konto Národní knihovny ČR

123-85535-011/0100
Komerční banka, Staroměstské nám. 24, Praha 1

Úvodní slovo generálního ředitele	3
Milníky	6
Vzácné přírůstky.....	6
<i>Pařížský zlomek latinského překladu Kroniky tak řečeného Dalimila</i>	6
<i>Gutenbergova odpustková listina z XV. století</i>	7
<i>Člověk a Země. Vzácná bibliofilie Františka Kupky</i>	7
Světová cena UNESCO Jikji 2005 za přínos k ochraně a zpřístupnění knihovnických sbírek.....	8
Stavba nové budovy Národní knihovny ČR.....	9
Revitalizace národní kulturní památky Klementinum	14
Hlavní činnosti	15
Doplňování knihovnických fondů NK (Novodobé fondy a služby, Hudební a historické fondy, Slovanská knihovna, Knihovnický institut).....	15
Zahájení projektu sdílené katalogizace v Aleph-Clusteru	15
Slovanská knihovna	15
Knihovnický institut.....	16
Komunikace s veřejností	17
Výzkum a vývoj	18
Hlavní směry výzkumu	18
Věda a výzkum v letech 2005–2006	18
Programy a projekty	20
Výzkumné záměry.....	20
Programové projekty výzkumu a vývoje.....	21
<i>Národní projekty</i>	21
<i>Mezinárodní projekty</i>	22
Ostatní projekty mimo oblast výzkumu a vývoje	24
<i>Národní projekty</i>	24
<i>Mezinárodní projekty</i>	27
Odborová organizace Národní knihovny ČR v roce 2005	29
Ekonomické ukazatele, statistika, grafy	30
Základní statistické údaje o Národní knihovně v roce 2005	30
Finanční hospodaření.....	31

Odbor doplňování fondů.....	35
<i>Statistika domácí neperiodické produkce za rok 2005</i>	35
<i>Přírůstek domácí literatury za rok 2005</i>	38
<i>Komentář ke statistickým rozborům přírůstku domácí literatury</i>	40
<i>Přírůstek zahraniční literatury za rok 2005</i>	41
<i>Komentář ke statistickým rozborům přírůstku zahraniční literatury</i>	44
Mezinárodní agentury.....	45
ISBN.....	45
ISMN.....	45
ISSN.....	45
Slovanská knihovna.....	46
Knihovna knihovnické literatury.....	48
Statistiky zpracovatelských útvarů.....	49
<i>Novodobé fondy</i>	49
<i>Historické fondy</i>	49
<i>Přírůstek záznamů do souborných katalogů a databází</i>	49
Činnosti v oblasti správy a ochrany fondů ve statistice.....	50
<i>Správa knihovnických fondů</i>	50
<i>Ochrana knihovnických fondů</i>	52
Statistické ukazatele služeb.....	55
<i>Základní statistické ukazatele v oblasti poskytování služeb NK ČR za rok 2005</i>	56
<i>Základní služby NK ČR v číslech od roku 1992 do roku 2005</i>	60
Archiv Národní knihovny.....	62
Referát vnitřního auditu.....	64
Kalendárium významných akcí	65
Vydané publikace	76
Dárci	82
Organizační struktura	94
Zaměstnanci	96
Zkratky	100
Důležité údaje a spojení	101

Národní knihovna České republiky
Výroční zpráva 2005

Odpovědná redaktorka: Eva Štanská
Redakční zpracování: Petra Holečková
Jazyková spolupráce: Michal Novotný
Návrh obálky a grafický návrh: Martin Zhouf
Fotografie: Fotoarchiv NK ČR
DTP studio: Polyservis T & T, s. r. o.
Tisk: PrintHouse eTiskárna, s. r. o.

Vydala Národní knihovna České republiky
Praha 2006

Neprodejně

Distribuce:
Národní knihovna ČR – Centrální depozitář Hostivař
Oddělení odbytu
Sodomkova 2/1146
102 00 Praha 10
tel.: 281 013 230
e-mail: mirosovsky.ivo@cdh.nkp.cz

